

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

2 avril 2024

PROJET DE LOI

portant adaptation
du droit pénal fiscal spécial
au nouveau Code pénal

Sommaire	Pages
Résumé	3
Exposé des motifs	4
Avant-projet de loi	12
Analyse d'impact	19
Avis du Conseil d'État	27
Projet de loi	43
Coordination des articles	52

LE GOUVERNEMENT DEMANDE L'URGENCE CONFORMÉMENT À
L'ARTICLE 51 DU RÈGLEMENT.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

2 april 2024

WETSONTWERP

houdende aanpassing van
het bijzonder fiscaal strafrecht
aan het nieuw Strafwetboek

Inhoud	Blz.
Samenvatting	3
Memorie van toelichting	4
Voorontwerp van wet	12
Impactanalyse	23
Advies van de Raad van State	27
Wetsontwerp	43
Coördinatie van de artikelen	65

DE URGENTIEVERKLARING WORDT DOOR DE REGERING GEVRAAGD
OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 51 VAN HET REGLEMENT.

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 2 avril 2024.

Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 2 avril 2024.

De regering heeft dit wetsontwerp op 2 april 2024 ingediend.

De “goedkeuring tot drukken” werd op 2 april 2024 door de Kamer ontvangen.

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
cd&v	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
Vooruit	: Vooruit
Les Engagés	: Les Engagés
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant – Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de nummering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurd papier)

RÉSUMÉ

Le présent projet de loi vise à adapter les dispositions pénales du Code des impôts sur les revenus 1992 et du Code de la taxe sur la valeur ajoutée suite à l'adoption du nouveau Code pénal.

SAMENVATTING

Het doel van dit wetsontwerp is om de strafrechtelijke bepalingen van het Wetboek van Inkomstenbelasting 1992 en het Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde aan te passen na de invoering van het nieuwe Strafwetboek.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

EXPOSÉ GÉNÉRAL

Les présentes modifications sont une application du principe selon lequel le droit fiscal suit le droit commun dans la mesure où il ne s'en écarte pas. Il en va de même pour les dispositions fiscales pénales. Dans le cadre de ce principe fiscal de base, la Cour constitutionnelle a confirmé dans son récent arrêt n° 56/2022 du 21 avril 2022 que le législateur fiscal dispose d'un large pouvoir d'appréciation. Après tout, les mesures fiscales sont un élément essentiel de la politique socio-économique. Non seulement ils fournissent une part substantielle des revenus qui devraient rendre possible la réalisation de cette politique, mais ils permettent également au législateur de prendre des mesures d'orientation et de correction ainsi que de façonner la politique sociale et économique. C'est en ce sens que le droit pénal fiscal se distingue du droit pénal général dans divers domaines par les évolutions législatives suivantes parce que la portée et l'efficacité particulières de ces dispositions visent une approche distincte et spécifique des délits fiscaux.

Deux éléments sont importants lors de l'adaptation des dispositions actuelles au nouveau Code pénal. D'une part, il y a l'attribution du niveau de sanction et d'autre part la conversion des amendes minimales et maximales existantes. Les règles de l'article 78 du Code pénal ont été pleinement appliquées à cet égard.

L'article 78 du Code pénal dispose:

si le maximum de la peine principale consiste en un emprisonnement de plus de 3 ans à 5 ans au plus, il doit être lu comme une peine de niveau 3;

si le maximum de la peine principale consiste en un emprisonnement de 6 mois à 3 ans au plus, il doit être lu comme une peine de niveau 2;

si le maximum de la peine principale consiste en un emprisonnement de plus de 8 jours à 179 jours au plus, il doit être lu comme une peine de niveau 1.

En conséquence, la fraude fiscale grave, organisée ou non avec une peine d'emprisonnement maximale

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

ALGEMENE TOELICHTING

De voorliggende wetswijzigingen zijn een toepassing van het beginsel dat het fiscaal recht het algemeen recht volgt in zoverre het er niet van afwijkt. Dat geldt evenzeer voor strafrechtelijke fiscale bepalingen. In het kader van dat fiscaal grondbeginsel heeft het Grondwettelijk Hof in zijn recent arrest met nr. 56/2022 d.d. 21 april 2022 bevestigd dat de fiscale wetgever over een ruime beoordelingsbevoegdheid beschikt. Fiscale maatregelen maken immers een wezenlijk onderdeel uit van het sociaaleconomische beleid. Zij zorgen niet alleen voor een substantieel deel van de inkomsten die de verwezenlijking van dat beleid mogelijk moeten maken, maar zij laten de wetgever ook toe om sturend en corrigerend op te treden en op die manier het sociale en economische beleid vorm te geven. Het is in die zin dat het fiscaal strafrecht zich op verschillende vlakken van het algemeen strafrecht onderscheidt door volgende wetswijzigingen omdat de bijzondere strekking en doelmatigheid van die bepalingen een onderscheiden en specifieke aanpak van fiscale misdrijven beoogt.

Bij de aanpassingen van de huidige bepalingen aan het nieuwe Strafwetboek zijn twee elementen van belang. Enerzijds is er de toekenning van het strafniveau en anderzijds de conversie van de bestaande minimum- en maximumboetes. Hiervoor zijn integraal de regels van artikel 78 van het Strafwetboek toegepast.

Artikel 78 van het Strafwetboek bepaalt:

indien het maximum van de hoofdstraf bestaat uit meer dan 3 jaar gevangenisstraf tot ten hoogste 5 jaar gevangenisstraf, moet dit worden gelezen als een straf van niveau 3;

indien het maximum van de hoofdstraf bestaat uit 6 maanden gevangenisstraf tot ten hoogste 3 jaar gevangenisstraf, moet dit worden gelezen als een straf van niveau 2;

indien het maximum van de hoofdstraf bestaat uit 8 dagen gevangenisstraf tot ten hoogste 179 dagen gevangenisstraf, moet dit worden gelezen als een straf van niveau 1.

Bijgevolg wordt de ernstige fiscale fraude, al dan niet georganiseerd met een maximumgevangenisstraf van

de 5 ans, est classée en catégorie 3 et la fraude fiscale ordinaire avec une peine d'emprisonnement maximale de 2 ans est classée en niveau 2.

Les amendes minimales et maximales existantes en droit pénal fiscal sont plus élevées que les amendes prévues aux articles 38 (peine principale pour les personnes morales) et 52, paragraphe 1 du Code pénal (autres amendes infligées à titre de peine principale ou complémentaire). Les montants actuels ont donc également été multipliés par 8 en application de l'article 78 du code pénal, soit les décimes additionnels en vigueur. Le montant maximal de 500.000 euros devient ainsi 4.000.000 euros dans le texte, mais ne change pas dans les faits.

Il va de soi que ces nouveaux montants serviront à nouveau de base de référence et seront indexés de la même manière que les montants du nouveau Code pénal.

D'un point de vue technico-juridique, il est donc fait référence aux niveaux de peine du Code pénal, mais en s'écartant des montants des amendes des articles 38 et 52, paragraphe 1, du Code pénal, par conséquent les amendes actuellement plus élevées continuent de s'appliquer.

En outre, par l'application du livre Ier du Code pénal aux infractions prévues par le CIR 92 et le Code de la taxe sur la valeur ajoutée, le juge pénal va bénéficier de nouveaux outils pour déterminer le montant d'amende le plus adéquat possible.

Ainsi l'article 55, alinéa 1er du Code pénal permet maintenant au juge de prononcer une amende en fonction de l'avantage patrimonial dont l'auteur a bénéficié. Lorsque l'amende est fixée conformément à l'article 55, alinéa 1er, du Code pénal le juge peut établir une amende correspondant au maximum au triple de la valeur de l'avantage patrimonial que l'auteur ou les auteurs ont tiré directement ou indirectement de l'infraction.

Le droit pénal fiscal souhaite rejoindre le droit pénal commun afin de déterminer la peine des délits avec avantage patrimonial en fonction de l'avantage patrimonial dont l'auteur a bénéficié. Cela s'inscrit parfaitement dans les sanctions administratives actuelles d'accroissement d'impôt de 50 %, 100 % ou 200 % en cas de fraude fiscale, qui concernent également une pénalité en fonction de l'avantage patrimonial dont le contribuable bénéficie. En pleine conformité avec le principe *Una Via*, le juge pénal tiendra compte des sanctions administratives déjà établies dans la peine qu'il prononcera finalement.

5 jaar ingedeeld in categorie 3 en de gewone fiscale fraude met een maximum gevangenisstraf van 2 jaar ingedeeld in niveau 2.

De bestaande minimum- en maximumboetes in het fiscaal strafrecht zijn hoger dan de boetes opgenomen in de artikelen 38 (hoofdstraf voor rechtspersonen) en 52, paragraaf 1 van het Strafwetboek (andere geldboetes in hoofdstraf of bijkomend opgelegd). De huidige bedragen werden dan ook eveneens in toepassing van artikel 78 van het Strafwetboek vermenigvuldigd met 8, zijnde de huidige opdécimes. De maximumstraf van 500.000 euro wordt aldus 4.000.000 euro, in de tekst maar wijzigd *de facto* niet.

Het spreekt voor zich dat deze nieuwe bedragen terug de referentiebasis zijn en op dezelfde wijze als de bedragen in het nieuw Strafwetboek zullen worden geïndexeerd.

Juridisch-technisch wordt aldus verwezen naar de strafniveaus in het Strafwetboek, doch met afwijking op de bedragen van de geldboetes in artikel 38 en 52 paragraaf 1 van het Strafwetboek, waarbij de huidige hogere geldboetes van toepassing blijven.

Door boek I van het Strafwetboek toe te passen op overtredingen van het WIB 92 en het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, zal de strafrechter bovendien over nieuwe instrumenten beschikken om de meest geschikte boete te bepalen.

Artikel 55, eerste lid van het Strafwetboek biedt de rechter nu ook de mogelijkheid om een boete op te leggen op basis van het vermogensvoordeel dat de dader heeft genoten. Wanneer de boete wordt vastgesteld in overeenstemming met artikel 55, eerste lid, van het Strafwetboek, kan de rechter een boete vaststellen die overeenkomt met maximaal drie keer de waarde van het vermogensvoordeel dat de dader of daders rechtstreeks of onrechtstreeks uit het misdrijf hebben gehaald.

Het bijzonder fiscaal strafrecht wenst zich aan te sluiten bij het gemeen strafrecht om voor misdrijven met een vermogensvoordeel de straf te bepalen in functie van het genoten vermogensvoordeel. Dit sluit naadloos aan bij de huidige administratieve belastingverhogingen van 50 %, 100 % of 200 % ingeval van fiscale fraude, die eveneens een bestraffing in functie van het genoten vermogensvoordeel betreffen. De strafrechter zal volledig in overeenstemming met het *Una Via*-principe de reeds gevestigde administratieve sancties verrekenen in de straf die hij finaal zal uitspreken.

Le juge peut également descendre en dessous du montant minimum d'amende légalement prévu, si le prévenu ou l'accusé soumet un document quelconque apportant la preuve de sa situation financière précaire, cela par l'application de l'article 52, § 2 du Code pénal. Le but est de permettre au juge de tenir compte de la situation financière précaire de l'accusé.

Bien entendu cette situation ne doit pas résulter de manœuvre réalisée par le prévenu dans le but de se mettre volontairement dans une situation financière défavorable. Comportement qui peut lui-même également constituer une infraction pénale. Il a souvent été établi que des capitaux importants issus de la fraude fiscale ont été dissimulés dans des structures étrangères ou que des personnes ont transféré leurs actifs par le biais de dons ou de fiducies.

Concernant les modifications apportées concrètement dans le CIR 92 et dans le C.TVA, les dispositions qui prévoient des peines pénales sont toutes adaptées suivant la même logique.

Il s'agit de préciser le niveau de peine d'emprisonnement qui peut être appliqué en référence au Code pénal. Il s'agira principalement, en matière fiscale, de peine de niveau 2 et de niveau 3 en ce qui concerne les peines d'emprisonnement et il s'agit également préciser le montant de l'amende spécifique à la matière fiscale qui peut accompagner la peine principale à titre de peine accessoire.

De rechter kan de geldboete ook verlagen tot onder het wettelijk minimumbedrag als de beklaagde of de beschuldigde een document voorlegt dat zijn precaire financiële situatie bewijst, in toepassing van artikel 52, § 2 van het Strafwetboek. Het doel hiervan is de rechter in staat te stellen rekening te houden met de precaire financiële situatie van de beschuldigde.

Natuurlijk mag deze situatie niet het gevolg zijn van een manœuvre van de verdachte met het doel zichzelf opzettelijk in een ongunstige financiële situatie te brengen. Gedrag dat op zichzelf ook een strafbaar feit kan vormen. Er is dikwijls vastgesteld dat belangrijke kapitalen afkomstig uit fiscale fraude verhuuld werden in buitenlandse structuren of dat personen zich via schenkingen of trusts hun vermogen overdragen.

Wat de specifieke wijzigingen in het WIB 92 en het WBTW betreft, zijn de bepalingen die voorzien in strafrechtelijke sancties allemaal in dezelfde logica aangepast.

Het gaat erom de hoogte van de gevangenisstraf te specificeren die kan worden opgelegd bij verwijzing naar het Strafwetboek. In fiscale zaken zal het voornamelijk gaan om gevangenisstraffen van niveau 2 en niveau 3, en het gaat er ook om het bedrag specificeren van de boete die specifiek is voor fiscale zaken en die de hoofdstraf kan vergezellen als bijkomende straf.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

TITRE 1ER

Disposition Générale

Article 1er

Conformément à l'article 83 de la Constitution, le présent article précise que cette loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Commentaire commun aux articles 2, 6, 8, 13, 14 et 17

Ces articles ne concernent qu'une adaptation des renvois faits aux articles appropriés du nouveau Code pénal. Cette modification est purement formelle et ne vise pas à apporter un changement de contenu.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

TITEL 1

Algemene Bepaling

Artikel 1

Overeenkomstig artikel 83 van de Grondwet, bepaalt dit artikel dat de wet een door artikel 74 van de Grondwet beoogde aangelegenheid regelt.

Gemeenschappelijke toelichting bij de artikelen 2, 6, 8, 13, 14 en 17

Deze artikelen betreffen enkel een aanpassing aan de verwijzingen naar het nieuwe gepaste artikel in het nieuw Strafwetboek. Deze wijziging is puur vormelijk en heeft niet de bedoeling een inhoudelijke wijziging teweeg te brengen.

TITRE 2

*Modifications aux Code des impôts
sur les revenus 1992*

Art. 3

Comme précisé dans l'exposé général du présent projet de loi, cet article est adapté afin d'être mis en conformité avec la nouvelle rédaction du Code pénal. Les peines d'emprisonnement qui sont les peines principales font maintenant référence à un niveau spécifique comme cela est prévu dans le Code pénal.

La peine d'amende, qui peut être appliquée à titre de peine accessoire, déroge aux peines d'amendes prévues dans le Code pénal mais reste conforme à ce qui était prévu dans le Code des impôts sur les revenus 1992 avant la présente modification. En effet, bien que les montants peuvent sembler bien plus élevés, cela résulte uniquement du fait que les montants sont maintenant affichés dans le CIR 92 en tenant compte du coefficient multiplicateur qui s'applique aux infractions pénales.

Cette dérogation aux peines d'amendes telles qu'elles sont prévues dans le Code pénal est la conséquence du fait que la matière fiscale est évidemment très étroitement liée à de la fraude "financière". De cela, il ressort qu'en matière pénale fiscale, les peines d'amendes jouent un rôle très important et seront fréquemment appliquées.

Le Code pénal cependant met l'accent sur des peines privatives de liberté très dissuasives mais qui ne sont pas forcément assorties de peines d'amendes élevées. L'on peut citer à titre d'exemple la peine de niveau 2 qui est la peine la plus utilisée dans le CIR 92. Bien que cette peine corresponde à une peine d'emprisonnement de 6 mois à 3 ans ce qui est déjà sévère en termes de privation de liberté, cette même peine au niveau de l'amende n'est, dans le Code pénal, que de 20.000 euros à 360.000 euros.

Ce montant peut être jugé peu dissuasif lorsque l'on se trouve dans un contexte fiscal, le montant de la peine d'amende prévue dans le CIR 92 est par conséquent plus élevé et est de 2.000 euros à 4.000.000 euros.

Le deuxième tiret de l'alinéa 3 a été supprimé étant donné que cette exception n'a plus lieu d'être depuis la suppression de l'article 219, alinéa 4, CIR 92 par la loi du 25 décembre 2017 portant réforme de l'impôt des sociétés.

TITEL 2

*Wijzigingen aan het Wetboek
van de Inkomstenbelastingen 1992*

Art. 3

Zoals verduidelijkt in de algemene toelichting van dit wetsontwerp, is dit artikel aangepast om het in overeenstemming te brengen met de nieuwe versie van het Strafwetboek. De gevangenisstraffen, die de belangrijkste straffen zijn, verwijzen nu naar een specifiek niveau zoals voorzien in het Strafwetboek.

De geldboete, die als bijkomende straf kan worden opgelegd, wijkt af van de geldboetes in het Strafwetboek, maar blijft in overeenstemming met wat vóór deze wijziging in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 was bepaald. Hoewel de bedragen veel hoger lijken, is dit uitsluitend te danken aan het feit dat de bedragen nu in het WIB 92 zijn opgenomen, rekening houdend met de vermenigvuldigingscoëfficiënt die van toepassing is op strafbare feiten.

Deze afwijking van de boetebepalingen in het Strafwetboek is een gevolg van het feit dat de fiscale materie uiteraard nauw verbonden is met "financiële" fraude. Bijgevolg spelen boetes een zeer belangrijke rol in fiscale strafzaken en worden ze vaak toegepast.

Het Strafwetboek legt echter de nadruk op zeer afschrikwekkende vrijheidsstraffen die niet noodzakelijk gepaard gaan met hoge boetes. Een voorbeeld hiervan is de straf van niveau 2, de meest gebruikte straf in het WIB 92. Hoewel deze straf overeenkomt met een gevangenisstraf van 6 maanden tot 3 jaar, wat al streng is in termen van vrijheidsberoving, bedraagt dezelfde straf in termen van een boete slechts 20.000 euro tot 360.000 euro in het Strafwetboek.

Aangezien dit bedrag mogelijk niet als voldoende afschrikwekkend wordt beschouwd in een fiscale context, is de boete waarin het WIB 92 voorziet hoger, variërend van 2.000 tot 4.000.000 euro.

Het tweede streepje van het derde lid werd opgeheven omdat deze uitzondering niet langer relevant is sinds de afschaffing van artikel 219, vierde lid, WIB 92 bij de wet van 25 december 2017 tot hervorming van de vennootschapsbelasting.

Art. 4

Le commentaire de l'article 3 s'applique également à cet article en ce qui concerne les peines d'emprisonnement et les amendes.

La terminologie concernant les faux est également adaptée afin de correspondre à la terminologie utilisée par le Code pénal. Il est maintenant fait référence aux faux réalisés sur "d'autres supports durables".

Ensuite, le deuxième alinéa fait usage du terme "délibérément" plutôt que du terme "sciemment", également dans le but de conserver la même terminologie que le Code pénal.

Art. 5

Dans l'article 450*bis*, il est ajouté un alinéa afin de prévoir la solidarité entre les auteurs et les participants à une infraction en ce qui concerne le paiement de la confiscation.

Art. 7

Le commentaire de l'article 3 s'applique également à cet article en ce qui concerne les peines d'emprisonnement et les amendes.

Art. 9

Le commentaire de l'article 3 s'applique également à cet article en ce qui concerne les peines d'emprisonnement et les amendes.

Art. 10

L'article 457 est adapté afin de préciser que le livre 1er du Code pénal est applicable aux infractions visées par les articles 449 à 453 et 456.

Le paragraphe 1er a été complété afin de préciser que lorsqu'une sanction est infligée à une personne morale, c'est uniquement la peine d'amende qui peut être prononcée et cette dernière est appliquée à titre principal. Dans ce cas c'est évidemment la même peine d'amende que celle prévue à titre accessoire dans le CIR 92 qui peut être appliquée.

Un paragraphe 2 est également ajouté afin de préciser que les montants des amendes prévus dans le CIR 92

Art. 4

De toelichting bij artikel 3 is ook van toepassing op dit artikel met betrekking tot de gevangenisstraffen en boetes.

De terminologie met betrekking tot vervalsingen is ook aangepast aan de terminologie in het Strafwetboek. Er wordt nu verwezen naar vervalsingen op "andere duurzame dragers".

Vervolgens wordt in het tweede lid de term "opzettelijk" gebruikt in plaats van "wetens en willens", ook om dezelfde terminologie als in het Strafwetboek te behouden.

Art. 5

In artikel 450*bis* wordt een lid toegevoegd om te voorzien in hoofdelijkheid tussen de daders en de deelnemers aan een strafbaar feit wat de betaling van de confiscatie betreft.

Art. 7

De toelichting bij artikel 3 is ook van toepassing op dit artikel met betrekking tot de gevangenisstraffen en boetes.

Art. 9

De toelichting bij artikel 3 is ook van toepassing op dit artikel met betrekking tot de gevangenisstraffen en boetes.

Art. 10

Artikel 457 wordt aangepast om te specificeren dat boek 1 van het Strafwetboek van toepassing is op de in de artikelen 449 tot en met 453 en 456 bedoelde strafbare feiten.

Paragraaf 1 werd aangevuld om te verduidelijken dat wanneer aan een rechtspersoon een sanctie wordt opgelegd, alleen een geldboete kan worden opgelegd en dat deze boete als hoofdstraf wordt opgelegd. In dit geval kan uiteraard dezelfde geldboete worden opgelegd als die welke in het WIB 92 als bijkomende straf is bepaald.

Er wordt ook een paragraaf 2 toegevoegd om te verduidelijken dat de bedragen van de geldboeten waarin het

seront indexés suivant les mêmes règles que celle qui s'appliquent aux montants d'amendes prévus dans le Code pénal.

Art. 11

Un article 457/1 est introduit dans le CIR 92 afin de clarifier la situation en cas d'application de circonstances atténuantes par le juge. Suivant la logique établie par le Code pénal, les sanctions de niveau 3 peuvent devenir, en cas d'application de circonstances atténuantes, des sanctions de niveau 2 ou des sanctions de niveau 1. Les sanctions de niveau 2, quant à elles, deviennent des sanctions de niveau 1.

Étant donné que la peine de niveau 1 ne prévoit pas de peine d'emprisonnement mais uniquement une peine d'amende, dans le cas d'une peine de niveau 1, la peine d'amende est appliquée à titre principal.

Lorsque le juge tiendra compte de circonstances atténuantes, la fourchette de la peine d'amende, qu'elle soit appliquée à titre principal ou à titre accessoire est également adaptée. Le juge pourra dans ce cas établir l'amende entre 200 euros et 1.600.000 euros.

Art. 12

Un article 457/2 est introduit dans le CIR 92 afin de préciser les sanctions applicables en cas de tentative punissable. Suivant la logique du Code pénal, lorsque la tentative punissable est retenue, c'est une peine d'un niveau directement inférieur qui trouve à s'appliquer.

Comme dans le cas des circonstances atténuantes, la fourchette de la peine d'amende est également adaptée et le juge pourra établir une amende entre 200 euros et 1.600.000 euros.

TITRE 3

Modifications du Code de la Taxe sur la Valeur Ajoutée

Art. 15

Les adaptations réalisées dans les articles répressifs du Code de la taxe sur la valeur ajoutée suivent évidemment la même logique que celle du CIR 92. Le commentaire de l'article 3 s'applique également à cet article en ce qui concerne les peines d'emprisonnement et les amendes.

WIB 92 voorziet, worden geïndexeerd volgens dezelfde regels als die welke gelden voor de bedragen van de geldboeten waarin het Strafwetboek voorziet.

Art. 11

In het WIB 92 is een artikel 457/1 ingevoegd om de situatie te verduidelijken wanneer de rechter verzachtende omstandigheden toepast. Volgens de logica van het Strafwetboek kunnen sancties van niveau 3 sancties van niveau 2 of niveau 1 worden als er verzachtende omstandigheden worden toegepast. Niveau 2 sancties worden niveau 1 sancties.

Aangezien de niveau 1 – straf niet voorziet in een gevangenisstraf maar alleen in een boete, is in het geval van een niveau 1 – straf de boete de hoofdstraf.

Wanneer de rechter rekening houdt met verzachtende omstandigheden, wordt de vork van de boete, ongeacht of deze als hoofd- of bijkomende straf wordt opgelegd, ook aangepast. In dat geval kan de rechter de geldboete vaststellen op een bedrag tussen 200 euro en 1.600.000 euro.

Art. 12

In het WIB 92 wordt een artikel 457/2 ingevoerd om de straffen te specificeren die van toepassing zijn in het geval van een strafbare poging. Volgens de logica van het Strafwetboek wordt in geval van strafbare poging een straf van een direct lager niveau toegepast.

Net als in het geval van verzachtende omstandigheden wordt ook de vork van de boete aangepast en kan de rechter een boete vaststellen tussen 200 euro en 1.600.000 euro.

TITEL 3

Wijzigingen aan het Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

Art. 15

De aanpassingen aan de repressieve artikelen van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde volgen uiteraard dezelfde logica als die van het WIB 92. De toelichting bij artikel 3 is ook van toepassing op dit artikel voor zover het gevangenisstraffen en boetes betreft.

Art. 16

Le commentaire de l'article 3 s'applique également à cet article en ce qui concerne les peines d'emprisonnement et les amendes.

Concernant l'infraction liée au faux, la terminologie a été adaptée de la même manière que dans le CIR 92.

Art. 18

Le commentaire de l'article 3 s'applique également à cet article en ce qui concerne les peines d'emprisonnement et les amendes.

Art. 19

Le commentaire de l'article 10 s'applique également à cet article.

Art. 20

L'article 20 précise l'effet de l'admission de circonstances atténuantes par le juge de la même manière que cela est prévu à l'article 11.

Art. 21

L'article 21 prévoit les sanctions applicables en cas de tentative punissable de la même manière que cela est prévu à l'article 12.

Art. 22

L'article 73*decies* est adapté afin de déterminer les sanctions applicables lorsque l'infraction est commise par une organisation criminelle. Le renvoi à l'article du Code pénal qui définit l'organisation criminelle est également adapté afin d'être conforme au nouveau Code pénal.

Art. 16

De toelichting bij artikel 3 is ook van toepassing op dit artikel voor zover het gevangenisstraffen en boetes betreft.

Wat het valsheidsdelict betreft is de terminologie op dezelfde manier aangepast als in het WIB 92.

Art. 18

De toelichting bij artikel 3 is ook van toepassing op dit artikel voor zover het gevangenisstraffen en boetes betreft.

Art. 19

De toelichting bij artikel 10 is ook van toepassing op dit artikel.

Art. 20

Artikel 20 verduidelijkt het effect van de toelating van verzachtende omstandigheden door de rechter op dezelfde wijze als in artikel 11 is bepaald.

Art. 21

Artikel 21 stelt de sancties vast die van toepassing zijn in het geval van een strafbare poging, op dezelfde manier als in artikel 12 wordt bepaald.

Art. 22

Artikel 73*decies* wordt aangepast om de straffen te bepalen die van toepassing zijn wanneer het strafbare feit wordt gepleegd door een criminele organisatie. De verwijzing naar het artikel in het Strafwetboek waarin een criminele organisatie wordt gedefinieerd, wordt ook aangepast aan het nieuwe Strafwetboek.

Art. 23

L'article 23 détermine l'entrée en vigueur du présent projet. Il est prévu que ce dernier entrera en vigueur en même temps que la loi du 29 février 2024 introduisant le Livre Ier du Code pénal.

Le ministre des Finances,

Vincent Van Peteghem

Le ministre de la Justice,

Paul Van Tigchelt

Art. 23

Artikel 23 bepaalt de inwerkingtreding van dit wetsontwerp. Het is de bedoeling dat het op hetzelfde moment in werking treedt als de wet van 29 februari 2024 tot invoering van Boek I van het Strafwetboek.

De minister van Financiën,

Vincent Van Peteghem

De minister van Justitie,

Paul Van Tigchelt

AVANT-PROJET DE LOI

soutmis à l'avis du Conseil d'État

**Avant-projet de loi
portant adaptation du droit pénal fiscal spécial
au nouveau Code pénal.**

TITRE 1ER – Disposition générale

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

TITRE 2 – Modifications aux Code des impôts sur les revenus 1992

Chapitre 1er - Modification des renvois au Livre II du Code pénal

Art. 2. A l'article 53, alinéa 1er, 24° du Code des impôts sur le revenu 1992, les modifications suivantes sont apportées:

a) au *littera* a) les mots "visée à l'article 246 du Code pénal" sont remplacés par les mots "visée à l'article 614 du Code pénal" et les mots "une corruption privée en Belgique visée à l'article 504bis du même Code" sont remplacés par les mots "une corruption privée active et passive en Belgique visée à l'article 454 du même Code";

b) au *littera* b) le mots "article 250" sont remplacés par les mots "article 614".

Art. 3. A l'article 338*quater*, paragraphe 2 du même code, les mots "par l'article 505 du Code pénal" sont remplacés par les mots "par l'article 470 du Code pénal".

Art. 4. L'article 451 du même code, est remplacé par ce qui suit:

"Art. 451. Celui qui fera un faux témoignage, l'interprète ou l'expert qui fera une fausse déclaration, celui qui subornera ou tentera de suborner un ou plusieurs témoins, experts ou interprètes dans l'un des cas d'enquête autorisés par les articles 322, 325 et 374, sera puni conformément aux dispositions des articles 622 à 625 du Code pénal."

Art. 5. A l'article 453 du même code, les mots "à l'article 458 du Code pénal" sont remplacés par les mots "à l'article 324 du Code pénal".

CHAPITRE 2 – Adaptation du droit pénal fiscal spécial suite au nouveau livre Ier du Code pénal**VOORONTWERP VAN WET**

onderworpen aan het advies van de Raad van State

**Voorontwerp van wet
houdende aanpassing van het bijzonder
fiscaal strafrecht aan het nieuw Strafwetboek.**

TITEL 1 – Algemene Bepaling

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

TITEL 2 – Wijzigingen aan het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992

Hoofdstuk 1 – aanpassing van de verwijzingen naar Boek II van het Strafwetboek

Art. 2. In artikel 53, eerste lid, 24° van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in de bepaling onder *littera* a) worden de woorden "in artikel 246 van het Strafwetboek vermelde openbare omkoping" vervangen door de woorden "in artikel 614 van het Strafwetboek bedoelde publieke omkoping" en de woorden "in artikel 504bis van hetzelfde Wetboek vermelde private omkoping" vervangen door "in artikel 454 van hetzelfde Wetboek bedoelde actieve en passieve private omkoping";

b) in de bepaling onder *littera* b) worden de woorden "in artikel 250 van hetzelfde Wetboek vermelde openbare omkoping" vervangen door de woorden "in artikel 614 van hetzelfde Wetboek bedoelde publieke omkoping".

Art. 3. In artikel 338*quater*, paragraaf 2, van hetzelfde wetboek worden de woorden "het artikel 505 van het Strafwetboek" vervangen door de woorden "het artikel 470 van het Strafwetboek".

Art. 4. Artikel 451 van hetzelfde wetboek wordt vervangen als volgt:

"Art. 451. Hij die een valse getuigenis aflegt, als tolk of als deskundige een valse verklaring aflegt, een of meer getuigen, deskundigen of tolken in een van de door de artikelen 322, 325 en 374 toegelaten onderzoeken omkoopt of probeert om te kopen, wordt gestraft overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 622 tot 625 van het Strafwetboek."

Art. 5. In artikel 453 van hetzelfde wetboek worden de woorden "artikel 458 van het Strafwetboek" vervangen door de woorden "artikel 324 van het Strafwetboek".

HOOFDSTUK 2 – Aanpassing van het bijzonder fiscaal strafrecht ingevolge het nieuwe Boek I van het Strafwetboek

Art. 6. A l'article 450*bis* du Code des impôts sur le revenu 1992, les modifications suivantes sont apportées:

A l'alinéa 2 les mots "L'article 42, 3°, du Code pénal" sont remplacés par les mots "L'article 53, § 2, 4° du Code pénal";

l'article est complété par un alinéa 3, rédigé comme suit: "En cas de défaut de paiement effectif tel que prévu à l'alinéa 2, les personnes qui auront été condamnées comme auteurs ou complices d'infractions visées aux articles 449 à 452, seront solidairement tenues au paiement de la confiscation."

Art. 7. L'article 457, du même code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 457. § 1er. Les dispositions du livre Ier du Code pénal, mais à l'exclusion des articles 52, § 2, et 55, alinéa 3, sont applicables aux infractions visées par les articles 449 à 453 et 456.

Les dispositions des articles 64 et 65 du Code pénal relatives à la suspension et au sursis à l'exécution ne s'appliquent pas aux peines d'amende.

§ 2. L'indexation des montants des amendes visée aux articles 449 à 453 et 456 se fait selon les mêmes règles que celles qui s'appliquent aux montants des amendes dans le Code pénal."

Art. 8. A l'article 449 du même code, modifié par la loi programme du 19 décembre 2014, les modifications suivantes sont apportées:

a) à l'alinéa 1er les mots "Sera puni d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 250 euros à 500.000 euros, ou de l'une de ces peines seulement" sont remplacés par les mots "Sera puni d'une peine de niveau 2 prévue dans le Code pénal, pour laquelle, par dérogation aux articles 38 et 52, § 1er, du Code pénal, l'amende minimale est de 2.000 euros et l'amende maximale est de 4.000.000 euros";

b) à l'alinéa 2, les mots "d'un d'emprisonnement de huit jours à 5 ans et d'une amende de 250 euros à 500.000 euros ou de l'une de ces peines seulement." sont remplacés par les mots "d'une peine de niveau 3 prévue par le Code pénal, pour laquelle, par dérogation à l'article 38 et 52, § 1er, du Code pénal, l'amende minimale est de 2.000 euros et l'amende maximale est de 4.000.000 euros";

c) un alinéa rédigé comme suit est inséré entre les alinéas 2 et 3:

"En cas de réalisation d'un avantage patrimonial substantiel, l'amende est fixée conformément à l'article 55, alinéa 1er, du Code pénal à une somme correspondant au maximum au triple de la valeur de l'avantage patrimonial que l'auteur ou les auteurs ont tiré directement ou indirectement de l'infraction

Art. 6. In artikel 450*bis* van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 worden volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het tweede lid worden de woorden "Artikel 42, 3°, van het Strafwetboek" vervangen door de woorden "Artikel 53, § 2, 4° van het Strafwetboek";

b) het artikel wordt aangevuld met een derde lid, luidende "In het geval van het onbreken van de effectieve betaling als voorzien in het tweede lid, zullen personen die als daders of als medeplichtigen van misdrijven bedoeld in de artikelen 449 tot 452 werden veroordeeld, hoofdelijk zijn gehouden tot betaling van de verbeurdverklaring."

Art. 7. Artikel 457, van hetzelfde wetboek wordt vervangen als volgt:

"Art. 457 § 1. De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, doch uitgenomen de artikelen, 52, § 2, en 55, derde lid, zijn van toepassing op de in artikel 449 tot 453 en 456 bedoelde misdrijven.

De bepalingen van artikel 64 en 65 van het Strafwetboek in verband met opschorting en uitstel van tenuitvoerlegging zijn niet van toepassing op de bestraffing met geldboetes

§ 2. De indexering van de bedragen van de geldboetes vermeld in de artikelen 449 tot 453 en 456 gebeurt op dezelfde wijze volgens dezelfde regels die van toepassing zijn op de bedragen van de geldboetes in het Strafwetboek."

Art. 8. In artikel 449 van hetzelfde wetboek gewijzigd bij de programmawet van 19 december 2014 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het eerste lid worden de woorden "met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 250 euro tot 500.000 euro of met een van die straffen alleen." vervangen door de woorden "met een straf van niveau 2 als bedoeld in het Strafwetboek, doch waarbij in afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1, van het Strafwetboek de minimumboete 2.000 euro bedraagt en de maximumboete 4.000.000 euro bedraagt";

b) in het tweede lid worden de woorden "met een gevangenisstraf van acht dagen tot 5 jaar en met een geldboete van 250 euro tot 500.000 euro of met een van die straffen alleen." vervangen door de woorden "met een straf van niveau 3 bedoeld in het Strafwetboek, doch waarbij in afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1, van het Strafwetboek de minimumboete 2.000 euro bedraagt en de maximumboete 4.000.000 euro bedraagt";

c) tussen het tweede en het derde lid wordt een nieuw lid ingevoegd luidende:

"Ingeval een substantieel vermogensvoordeel wordt gerealiseerd, wordt de geldboete overeenkomstig artikel 55, eerste lid, van het Strafwetboek bepaald op een som die overeenstemt met maximum het drievoud van de waarde van het vermogensvoordeel dat de dader of de daders rechtstreeks

au lieu de l'amende visée aux alinéas 1er ou 2. Le montant maximum de 4.000.000 euros ne s'applique pas dans ce cas.”.

Art. 9. A l'article 450 du même code modifié par la loi du 20 septembre 2012, les modifications suivantes sont apportées:

a) à l'alinéa 1er les mots “Sera puni d'un emprisonnement d'un mois à cinq ans et d'une amende de 250 EUR à 500.000 EUR ou de l'une de ces peines seulement” seront remplacés par les mots “Sera puni d'une peine de niveau 3 prévue dans le Code pénal, pour laquelle, par dérogation aux articles 38 et 52, § 1er, du Code pénal, l'amende minimale est de 2.000 euros et l'amende maximale est de 4.000.000 euros”;

b) l'alinéa 1er est complété par la phrase suivante:

“La fraude informatique visée à l'article 455 du Code pénal est assimilée à un faux en écritures pour l'application du présent article.”.

c) à l'alinéa 2, les mots “sera puni d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 250 EUR à 500.000 EUR ou de l'une de ces peines seulement.” sont remplacés par les mots “sera puni d'une peine de niveau 2 prévue dans le Code pénal, pour laquelle, par dérogation aux articles 38 et 52, § 1, du Code pénal, l'amende minimale est de 2.000 euros et l'amende maximale est de 4.000.000 euros.”;

d) l'article est complété par un alinéa 3, rédigé comme suit:

“En cas de réalisation d'un avantage patrimonial substantiel, l'amende est fixée conformément à l'article 55, alinéa 1er, du Code pénal à une somme correspondant au maximum au triple de la valeur de l'avantage patrimonial que l'auteur ou les auteurs ont tiré directement ou indirectement de l'infraction au lieu de l'amende visée aux alinéas 1er ou 2. Le montant maximum de 4.000.000 euros ne s'applique pas dans ce cas.”.

Art. 10. A l'article 452 du même code, modifié par la loi du 20 septembre 2012, les mots “sera puni d'un emprisonnement de huit jours à six mois et d'une amende de 125 EUR à 500.000 EUR ou de l'une de ces peines seulement.” sont remplacés par les mots “sera puni d'une peine de niveau 1 prévue par le Code pénal, pour laquelle, par dérogation aux articles 38 et 52, § 1, du Code pénal, l'amende minimale est de 1.000 euros et l'amende maximale est de 4.000.000 euros.”.

Art. 11. A l'article 456 du même code, modifié par la loi du 20 septembre 2012, les mots “sera puni d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 250 EUR à 500.000 EUR ou de l'une de ces deux peines seulement.” sont remplacés par les mots “sera puni d'une peine de niveau 2 prévue dans le Code pénal, pour laquelle, par dérogation aux articles 38 et 52, § 1, du Code pénal, l'amende minimale est de 2.000 euros et l'amende maximale est de 4.000.000 euros.”.

of onrechtstreeks uit het misdrijf hebben behaald in plaats van de geldboete bedoeld in het eerste of tweede lid. Het maximumbedrag van 4.000.000 euro is hierbij niet van toepassing.”.

Art. 9. In artikel 450 van hetzelfde wetboek worden volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het eerste lid worden de woorden “Met gevangenisstraf van een maand tot vijf jaar en met geldboete van 250 EUR tot 500.000 EUR of met één van die straffen alleen” vervangen door de woorden “Met een straf van niveau 3 als bedoeld in het Strafwetboek, doch waarbij in afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1, van het Strafwetboek de minimumboete 2.000 euro bedraagt en de maximumboete 4.000.000 euro bedraagt.”;

b) het eerste lid wordt aangevuld met de volgende zin:

“Het informaticabedrog als bedoeld in artikel 455 van het Strafwetboek wordt gelijkgesteld met valsheid in geschriften voor de toepassing van dit artikel.”.

c) in het tweede lid worden de woorden “wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 250 EUR tot 500.000 EUR of met één van die straffen alleen.” vervangen door de woorden “wordt gestraft met een straf van niveau 2 als bedoeld in het Strafwetboek, doch waarbij in afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1, van het Strafwetboek de minimumboete 2.000 euro bedraagt en de maximumboete 4.000.000 euro bedraagt.”;

d) het artikel wordt aangevuld met een derde lid, luidende:

“Ingeval een substantieel vermogensvoordeel wordt gerealiseerd, wordt de geldboete overeenkomstig artikel 55, eerste lid, van het Strafwetboek bepaald op een som die overeenstemt met maximum het drievoud van de waarde van het vermogensvoordeel dat de dader of de daders rechtstreeks of onrechtstreeks uit het misdrijf hebben behaald in plaats van de geldboete bedoeld in het eerste of tweede lid. Het maximumbedrag van 4.000.000 euro is hierbij niet van toepassing.”.

Art. 10. In artikel 452 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij het wet van 20 september 2021 worden de woorden “wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met geldboete van 125 EUR tot 500.000 EUR of met één van die straffen alleen.” vervangen door de woorden “wordt gestraft met een straf van niveau 1 als bedoeld in het Strafwetboek, doch waarbij in afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1, van het Strafwetboek de minimumboete 1.000 euro bedraagt en de maximumboete 4.000.000 euro bedraagt.”.

Art. 11. In artikel 456 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij het wet van 20 september 2012, worden de woorden “wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 250 EUR tot 500.000 EUR of met één van die straffen alleen.” vervangen door de woorden “wordt gestraft met een straf van niveau 2 als bedoeld in het Strafwetboek, doch waarbij in afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1, van het Strafwetboek de minimumboete 2.000 euro bedraagt en de maximumboete 4.000.000 euro bedraagt.”.

Art. 12. Dans le même code, il est inséré un article 458/1 rédigé comme suit:

“Art. 458/1. Si le SPF Finances n’agit pas en sa qualité visée à l’article 4*bis* de la loi contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale du 17 avril 1878, il peut se constituer partie civile devant le juge pénal.

Il peut en tout état de cause, soit comme partie intervenante, soit comme partie civile, se constituer partie civile pour les impôts, les centimes et décimes additionnels, accroissements, amendes administratives et fiscales et accessoires y afférents, que la créance ait été enrôlées ou non ou qu’elle fasse l’objet d’un titre ou non.

Il peut réclamer en tout cas que les fonds ou les biens confisqués lui soient affectés.

Il peut réclamer des dommages et intérêts conformément à l’article 67 du Code pénal et il peut obtenir par la confiscation, la restitution des frais qu’il a exposés, y compris les frais de recouvrement, de saisie et de poursuites judiciaires, enrôlés ou non ou faisant l’objet d’un titre ou non. “.

TITRE 3 – Modifications du Code de la Taxe sur la Valeur Ajoutée.

Chapitre 1er - Modification des renvois au Livre II du Code pénal

Art. 13. A l’article 52*bis* § 1er, alinéa 2, 9° du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, les mots “article 507” sont remplacés par les mots “article 636 - L’atteinte aux biens sur lesquels repose une mesure”.

Art. 14. A l’article 63*ter* § 2, du même code, les mots “par l’article 505 du Code pénal” sont remplacés par les mots “par l’article 470 du Code pénal”.

CHAPITRE 2 – Adaptation du droit pénal fiscal spécial suite au nouveau livre Ier du Code pénal

Art. 15. A l’article 73 du même code, modifié par la loi du 9 décembre 2019, les modifications suivantes sont apportées:

a) à l’alinéa 1er les mots “Sera puni d’un emprisonnement de huit jours à deux ans et d’une amende de 250 euros à 500.000 euros ou de l’une de ces peines seulement” sont remplacés par les mots “Sera puni d’une peine de niveau 2 prévue dans le Code pénal, pour laquelle, par dérogation aux articles 38 et 52, § 1, du Code pénal, l’amende minimale est de 2.000 euros et l’amende maximale est de 4.000.000 euros.”;

b) à l’alinéa 2 les mots “d’un emprisonnement de huit jours à 5 ans et d’une amende de 250 euros à 500.000 euros ou de l’une de ces peines seulement.” sont remplacés par les mots “d’une peine de niveau 3 prévue dans le Code pénal, pour laquelle, par dérogation aux articles 38 et 52, § 1, du Code

Art. 12. In hetzelfde wetboek wordt een artikel 458/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 458/1. Indien de FOD Financiën niet optreedt in haar hoedanigheid als bedoeld in artikel 4*bis* van Wet houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering van 17 april 1878, kan zij zich bij de strafrechter burgerlijke partij stellen.

Zij kan in elk geval, weze het als tussenkomende partij of burgerlijke partij een burgerlijk vordering instellen betreffende de belastingen, de opcentiemen en opdecimen, de verhogingen, de administratieve en fiscale geldboeten en bijbehoren, ongeacht of die vordering al dan niet in een kohier of titel is opgenomen.

Zij kan steeds vorderen dat de verbeurdverklaarde gelden of goederen aan haar zouden worden toegewezen.

Zij kan overeenkomstig artikel 67 van het Strafwetboek schadevergoeding vorderen en teruggave krijgen uit de verbeurdverklaring voor de door haar gemaakte kosten, waaronder de kosten van invordering, beslag en rechtspleging die al dan niet in een kohier of titel zijn opgenomen.”.

TITEL 3 – Wijzigingen aan het Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde.

Hoofdstuk 1 – aanpassing van de verwijzingen naar Boek II van het Strafwetboek

Art. 13. In artikel 52*bis* § 1, tweede lid, 9° van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, worden de woorden “artikel 507” vervangen door de woorden “artikel 636 - Aantasting van goederen waarop een maatregel rust “.

Art. 14. In artikel 63*ter* § 2, van hetzelfde wetboek, worden de woorden “het artikel 505 van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “het artikel 470 van het Strafwetboek”.

HOOFDSTUK 2 – Aanpassing van het bijzonder fiscaal strafrecht ingevolge het nieuwe Boek I van het Strafwetboek

Art. 15. In artikel 73 van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij het wat van 9 december 2019, worden volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het eerste lid worden de woorden “met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 250 euro tot 500.000 euro of met een van die straffen alleen.” vervangen door de woorden “met een straf van niveau 2 als bedoeld in het Strafwetboek, doch waarbij in afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1, van het Strafwetboek de minimumboete 2.000 euro bedraagt en de maximumboete 4.000.000 euro bedraagt.”;

b) in het tweede lid worden de woorden “met een gevangenisstraf van acht dagen tot 5 jaar en met een geldboete van 250 euro tot 500.000 euro of met een van die straffen alleen.” vervangen door de woorden “met een straf van niveau 3 bedoeld in het Strafwetboek, doch waarbij in afwijking van de

pénal, l'amende minimale est de 2.000 euros et l'amende maximale est de 4.000.000 euros.”;

c) Entre l'alinéa 2 et l'alinéa 3, il est inséré un nouveau alinéa, rédigé comme suit:

“En cas de réalisation d'un avantage patrimonial substantiel, l'amende est fixée conformément à l'article 55, alinéa 1er, du Code pénal à une somme correspondant au maximum au triple de la valeur de l'avantage patrimonial que l'auteur ou les auteurs ont tiré directement ou indirectement de l'infraction au lieu de l'amende visée aux alinéas 1er ou 2. Le montant maximum de 4.000.000 euros ne s'applique pas dans ce cas.”.

Art. 16. A l'article 73bis du même code, modifié par la loi du 17 décembre 2012, les modifications suivantes sont apportées:

a) à l'alinéa 1er, les mots “Sera puni d'un emprisonnement d'un mois à cinq ans et d'une amende de 250 à 500.000 euros ou l'une de ces peines seulement” sont remplacés par les mots “Sera puni d'une peine de niveau 3 prévue dans le Code pénal, pour laquelle, par dérogation aux articles 38 et 52, § 1, du Code pénal, l'amende minimale est de 2.000 euros et l'amende maximale est de 4.000.000 euros” et les mots “visé à l'article 210bis, § 1er, du livre II du Code pénal” sont remplacés par les mots “visé à l'article 455 du Code pénal”;

b) à l'alinéa 2, les mots “sera puni d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 250 à 500.000 euros ou de l'une de ces peines seulement” sont remplacés par les mots “sera puni d'une peine de niveau 2 prévue dans le Code pénal, pour laquelle, par dérogation aux articles 38 et 52, § 1, du Code pénal, l'amende minimale est de 2.000 euros et l'amende maximale est de 4.000.000 euros.”;

c) l'article est complété par un alinéa, rédigé comme suit:

“En cas de réalisation d'un avantage patrimonial substantiel, l'amende est fixée conformément à l'article 55, alinéa 1er, du Code pénal à une somme correspondant au maximum au triple de la valeur de l'avantage patrimonial que l'auteur ou les auteurs ont tiré directement ou indirectement de l'infraction au lieu de l'amende visée aux alinéas 1er ou 2. Le montant maximum de 4.000.000 euros ne s'applique pas dans ce cas.”.

Art. 17. A l'article 73bis/1, du même code, les modifications suivantes sont apportées:

à l'alinéa 2 les mots “L'article 42, 3°, du Code pénal” sont remplacés par les mots “L'article 53, § 2, 4° du Code pénal”;

l'article est complétée par un alinéa 3, rédigé comme suit:” En cas de défaut de paiement effectif tel que prévu à

artikelen 38 en 52, § 1, van het Strafwetboek de minimumboete 2.000 euro bedraagt en de maximumboete 4.000.000 euro bedraagt.”;

c) tussen het tweede en het derde lid wordt een nieuw lid ingevoegd luidende:

“Ingeval een substantieel vermogensvoordeel wordt gerealiseerd, wordt de geldboete overeenkomstig artikel 55, eerste lid, van het Strafwetboek bepaald op een som die overeenstemt met maximum het drievoud van de waarde van het vermogensvoordeel dat de dader of de daders rechtstreeks of onrechtstreeks uit het misdrijf hebben behaald in plaats van de geldboete bedoeld in het eerste of tweede lid. Het maximumbedrag van 4.000.000 euro is hierbij niet van toepassing.”.

Art. 16. In artikel 73bis van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij het wet van 17 december 2012, worden volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het eerste lid worden de woorden “Met gevangenisstraf van een maand tot vijf jaar en met een geldboete van 250 tot 500.000 euro of met één van die straffen alleen” vervangen door de woorden “Met een straf van niveau 3 als bedoeld in het Strafwetboek, doch waarbij in afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1, van het Strafwetboek de minimumboete 2.000 euro bedraagt en de maximumboete 4.000.000 euro bedraagt,” en worden de woorden “bedoeld in artikel 210bis, § 1, van Boek II van het Strafwetboek” vervangen door “bedoeld in artikel 455 van het Strafwetboek.”;

b) in het tweede lid worden de woorden “met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met een geldboete van 250 tot 500.000 euro of met één van die straffen alleen” vervangen door de woorden “met een straf van niveau 2 als bedoeld in het Strafwetboek, doch waarbij in afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1, van het Strafwetboek de minimumboete 2.000 euro bedraagt en de maximumboete 4.000.000 euro bedraagt,”;

c) het artikel wordt aangevuld met een lid, luidende:

“Ingeval een substantieel vermogensvoordeel wordt gerealiseerd, wordt de geldboete overeenkomstig artikel 55, eerste lid, van het Strafwetboek bepaald op een som die overeenstemt met maximum het drievoud van de waarde van het vermogensvoordeel dat de dader of de daders rechtstreeks of onrechtstreeks uit het misdrijf hebben behaald in plaats van de geldboete bedoeld in het eerste of tweede lid. Het maximumbedrag van 4.000.000 euro is hierbij niet van toepassing.”.

Art. 17. In artikel 73bis/1, van hetzelfde wetboek worden volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het tweede lid worden de woorden “Artikel 42, 3°, van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “Artikel 53, § 2, 4° van het Strafwetboek”;

b) het artikel wordt aangevuld met een derde lid, luidende: “In het geval van het onbreken van de effectieve betaling als

l'alinéa 2, les personnes qui auront été condamnées comme auteurs ou complices d'infractions visées aux articles 73, 73bis et 73quater, seront solidairement tenues au paiement de la confiscation."

Art. 18. A l'article 73quater du même code, modifié par la loi du 20 septembre 2012 les mots "d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 250 à 500.000 euros ou de l'une de ces peines seulement." sont remplacés par les mots "d'une peine de niveau 2 prévue dans le Code pénal, pour laquelle, par dérogation aux articles 38 et 52, § 1, du Code pénal, l'amende minimale est de 2.000 euros et l'amende maximale est de 4.000.000 euros."

Art. 19. L'article 73quinquies du même code est remplacé par ce qui suit:

"73quinquies. § 1er. Les dispositions du livre Ier du Code pénal, mais à l'exclusion des articles 52, § 2, et 55, alinéa 3, sont applicables aux infractions visées par les articles 73, 73bis et 73quater.

Les dispositions des articles 64 et 65 du code pénal relatives à la suspension et au sursis à l'exécution ne s'appliquent pas aux peines d'amende.

§ 2. L'indexation des montants des amendes visée aux articles 73, 73bis et 73quater se fait selon les mêmes règles que celles s'appliquent aux montants des amendes visées aux articles 38 et 52, § 1 du Code pénal."

Art. 20. Dans le même code, il est inséré un article 73sexies/1 rédigé comme suit:

"Art. 73sexies/1. Si le SPF Finances n'agit pas en sa qualité visée à l'article 4bis de la loi contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale du 17 avril 1878, il peut se constituer partie civile devant le juge pénal.

Il peut en tout état de cause, soit comme partie intervenante, soit comme partie civile, se constituer partie civile pour les taxes sur la valeur ajoutée, accroissements, amendes administratives et fiscales et accessoires y afférents, que la créance ait été reprise ou non dans un registre de perception et recouvrement visé à l'article 85, ou qu'elle fasse l'objet d'un titre ou non.

Il peut réclamer en tout cas que les fonds ou les biens confisqués lui soient affectés.

Il peut réclamer des dommages-intérêts conformément à l'article 67 du Code pénal et il peut obtenir par la confiscation, la restitution des frais qu'il a exposés, y compris les frais de recouvrement, de saisie et de poursuites judiciaires, repris ou non dans un registre de perception et recouvrement visé à l'article 85, ou faisant l'objet d'un titre ou non."

voorzien in het tweede lid, zullen personen die als daders of als medeplichtigen van misdrijven bedoeld in de artikelen 73, 73bis en 73quater werden veroordeeld, hoofdelijk zijn gehouden tot betaling van de verbeurdverklaring."

Art. 18. In artikel 73quater van hetzelfde wetboek, gewijzigd bij het wet van 20 september 2012, worden de woorden "met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en een geldboete van 250 tot 500.000 euro of met één van die straffen alleen." vervangen door de woorden met een straf van niveau 2 als bedoeld in het Strafwetboek, doch waarbij in afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1, van het Strafwetboek de minimumboete 2.000 euro bedraagt en de maximumboete 4.000.000 euro bedraagt."

Art. 19. Artikel 73quinquies van hetzelfde wetboek worden wordt vervangen als volgt:

"Art. 73quinquies. § 1. De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, doch uitgenomen de artikelen 52, § 2, en 55, derde lid, zijn van toepassing op de in de artikelen 73, 73bis en 73quater bedoelde misdrijven.

De bepalingen van artikel 64 en 65 van het Strafwetboek in verband met opschorting en uitstel van tenuitvoerlegging zijn niet van toepassing op de bestraffing met geldboetes.

§ 2. De indexering van de bedragen van de geldboetes vermeld in de artikelen 73, 73bis en 73quater gebeurt op dezelfde wijze volgens dezelfde regels die van toepassing op de bedragen van de geldboetes bepaald in de artikelen 38 en 52, § 1, van het Strafwetboek."

Art. 20. In hetzelfde wetboek wordt een artikel 73sexies/1 ingevoegd luidende:

"Art. 73sexies/1. Indien de FOD Financiën niet optreedt in haar hoedanigheid als bedoeld in artikel 4bis van Wet houdende de voorafgaande titel van het wetboek van strafvordering van 17 april 1878, kan zij zich bij de strafrechter burgerlijke partij stellen.

Zij kan in elk geval, weze het als tussenkomende partij of burgerlijke partij een burgerlijk vordering instellen betreffende de belasting over de toegevoegde waarde, de verhogingen, de administratieve en fiscale geldboeten en bijbehoren, ongeacht of die vordering al dan niet in een innings- en invorderingsregister zoals bedoeld in artikel 85, of titel is opgenomen.

Zij kan steeds vorderen dat de verbeurdverklarde gelden of goederen aan haar zouden worden toegewezen.

Zij kan overeenkomstig artikel 67 van het Strafwetboek schadevergoeding vorderen en teruggave krijgen uit de verbeurdverklaring voor de door haar gemaakte kosten, waaronder de kosten van invordering, beslag en rechtspleging die al dan niet in een innings- en invorderingsregister bedoeld in artikel 85, of titel zijn opgenomen."

Art. 21. A L'article 73*octies* du même code, les mots "aux articles 66, 67 et 458 du Code pénal." sont remplacés par les mots "à l'article 324 du Code pénal."

Art. 22. L'article 73 *nonies* du même code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 73*nonies*. La tentative de commettre une infraction visée à l'article 73, alinéa 4, sera punie d'une d'une peine de niveau 2 visée au Code pénal, pour laquelle, par dérogation aux articles 38 et 52, § 1er, du Code pénal, l'amende maximale est de 400.000 euros

Art. 23. L'article 73*decies* du même code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 73*decies*. Lorsque l'infraction visée à l'article 73, alinéa 4, est commise par une organisation criminelle au sens de l'article 381 du Code pénal, le coupable est puni d'une peine de niveau 3 visée au Code pénal, mais où, par dérogation aux articles 38 et 52, § 1er, du Code pénal, l'amende minimale est de 40.000 euros et l'amende maximale est de 4.000.000 euros."

Art. 24. Cette loi entrera en vigueur le même jour que le nouveau Code pénal.

Art. 21. In artikel 73*octies* van hetzelfde wetboek worden de woorden "de artikelen 66, 67 en 458 van het Strafwetboek." vervangen door de woorden "artikel 324 van het Strafwetboek".

Art. 22. Artikel 73*nonies* van hetzelfde wetboek wordt vervangen als volgt:

"Art. 73*nonies*. De poging om een in artikel 73, vierde lid, bedoelde inbreuk te plegen, wordt gestraft met met een straf van niveau 2 als bedoeld in het Strafwetboek, doch waarbij in afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1, de maximumboete 400.000 euro bedraagt."

Art. 23. Artikel 73*decies* van hetzelfde wetboek wordt als volgt vervangen:

"Art. 73*decies*. Wanneer de in artikel 73, vierde lid, bedoelde inbreuk gepleegd wordt door een criminele organisatie in de zin van artikel 381 van het Strafwetboek, wordt de schuldige gestraft met een straf van niveau 3 als bedoeld in het Strafwetboek, doch waarbij in afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1, van het Strafwetboek de minimumboete 40.000 euro bedraagt en de maximumboete 4.000.000 euro bedraagt."

Art. 24. Deze wet treedt in werking op dezelfde dag als het nieuwe Strafwetboek.

Analyse d'impact intégrée

Fiche signalétique

A. Auteur

Membre du Gouvernement compétent

Vincent VAN PETEGHEM, vice-premier ministre et ministre des Finances

Contact cellule stratégique

Nom : Bart Van Humbeeck

E-mail : bart.vanhumbecck@vincent.minfin.be

Téléphone : 0470 77 69 19

Administration

SPF Finances

Contact administration

Nom : Sandro Pascucci

E-mail : Ssandro.pascucci@minfin.fed.be

Téléphone : 0257 604 11

B. Projet

Titre de la réglementation

Avant-projet de loi portant adaptation du droit pénal fiscal spécial au nouveau Code pénal.

Description succincte du projet de réglementation en mentionnant l'origine réglementaire (traités, directive, accord de coopération, actualité, ...), les objectifs poursuivis et la mise en œuvre.

Le présent projet vise à modifier le Code des impôts sur les revenus 1992 et le Code de la taxe sur la valeur ajoutée (ci-après : CIR 92 et CTVA) afin de permettre à ces deux codes de s'adapter aux modifications apportées à la matière pénale par le projet de nouveau Code pénal réalisé par le SPF Justice.

Analyses d'impact déjà réalisées :

☐ Oui ☒ Non

C. Consultations sur le projet de réglementation

Consultation obligatoire, facultative ou informelle

l'avis de l'inspecteur des Finances a été rendu le 17 mai 2022.

D. Sources utilisées pour effectuer l'analyse d'impact

Statistiques, documents, institutions et personnes de référence

Aucun

Quel est l'impact du projet de réglementation sur ces 21 thèmes ?

1. Lutte contre la pauvreté

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

2. Égalité des chances et cohésion sociale

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

3. Égalité des femmes et des hommes

1. Quelles personnes sont (directement et indirectement) concernées par le projet et quelle est la composition sexuée de ce(s) groupe(s) de personnes ?

☒ Des personnes sont concernées. | ☐ Aucune personne n'est concernée.

Décrivez et indiquez le % femmes-hommes :

Le projet ne fait pas de distinction de genre.

2. Identifiez les éventuelles différences entre la situation respective des femmes et des hommes dans la matière relative au projet de réglementation.

Aucune différence dans le traitement des femmes et des hommes.

☐ S'il existe des différences, cochez cette case.

4. Santé

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

5. Emploi

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

6. Modes de consommation et production

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

7. Développement économique

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

8. Investissements

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

9. Recherche et développement

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

10. PME

1. Quelles entreprises sont directement et indirectement concernées ?

☒ Des entreprises (dont des PME) sont concernées. | ☐ Aucune entreprise n'est concernée.

Détaillez le(s) secteur(s), le nombre d'entreprises, le % de PME (

Le projet vise toutes les personnes, soit physiques ou morales, y inclus les PME.

Avant-projet de loi portant adaptation du droit pénal fiscal spécial au nouveau Code pénal. - (v70) - 21/06/2022 14:28

2. Identifiez les impacts positifs et négatifs du projet sur les PME.

N.B. les impacts sur les charges administratives doivent être détaillés au thème 11

Aucun

☐ Il y a des impacts négatifs.

11. Charges administratives

☒ Des entreprises/citoyens sont concernés. ☐ Les entreprises/citoyens ne sont pas concernés.

1. Identifiez, par groupe concerné, les formalités et les obligations nécessaires à l'application de la réglementation.

Réglementation actuelle

Réglementation en projet

/

/

☐ S'il y a des formalités et/ou des obligations dans la réglementation actuelle, cochez cette case.

☐ S'il y a des formalités et/ou des obligations pour la réglementation en projet, cochez cette case.

12. Énergie

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

13. Mobilité

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

14. Alimentation

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

15. Changements climatiques

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

16. Ressources naturelles

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

17. Air intérieur et extérieur

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

18. Biodiversité

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

19. Nuisances

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

20. Autorités publiques

☐ Impact positif ☐ Impact négatif | ☒ Pas d'impact

21. Cohérence des politiques en faveur du développement

Avant-projet de loi portant adaptation du droit pénal fiscal spécial au nouveau Code pénal. - (v70) - 21/06/2022 14:28

1. Identifiez les éventuels impacts directs et indirects du projet sur les pays en développement dans les domaines suivants : sécurité alimentaire, santé et accès aux médicaments, travail décent, commerce local et international, revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation), mobilité des personnes, environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre), paix et sécurité.

☐ Impact sur les pays en développement. | ☒ Pas d'impact sur les pays en développement.

Expliquez pourquoi :

I s'agit de la législation de caractère nationale.

Geïntegreerde impactanalyse

Beschrijvende fiche

A. Auteur

Bevoegd regeringslid

Vincent VAN PETEGHEM, vice-eersteminister en minister van Financiën

Contactpersoon beleidscel

Naam : Bart Van Humbeeck

E-mail : bart.vanhumbecck@vincent.minfin.be

Tel. Nr. : 0470 77 69 19

Overheidsdienst

FOD Financiën

Contactpersoon overheidsdienst

Naam : Sandro Pascucci

E-mail : Ssandro.pascucci@minfin.fed.be

Tel. Nr. : 0257 604 11

B. Ontwerp

Titel van de regelgeving

Voorontwerp van wet houdende aanpassing van het bijzonder fiscaal strafrecht aan het nieuw Strafwetboek.

Korte beschrijving van het ontwerp van regelgeving met vermelding van de oorsprong (verdrag, richtlijn, samenwerkingsakkoord, actualiteit, ...), de beoogde doelen van uitvoering.

Het voorliggend ontwerp beoogt het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde (hierna: WIB 92 en WBTW) te wijzigen teneinde deze twee wetboeken aan te passen aan de wijzigingen aangebracht in het strafrecht door het ontwerp van het nieuwe Strafwetboek door de FOD Justitie.

Impactanalyses reeds uitgevoerd:

☐ Ja ☒ Nee

C. Raadpleging over het ontwerp van regelgeving

Verplichte, facultatieve of informele raadplegingen

Het advies van de inspecteur van Financiën werd verkregen op 17 mei 2022.

D. Bronnen gebruikt om de impactanalyse uit te voeren

Statistieken, referentiedocumenten, organisaties en referentiepersonen

Geen

Welke impact heeft het ontwerp van regelgeving op deze 21 thema's?

1. Kansarmoedebestrijding

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

2. Gelijke kansen en sociale cohesie

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

3. Gelijkheid van vrouwen en mannen

1. Op welke personen heeft het ontwerp (rechtstreeks of onrechtstreeks) een impact en wat is de naar geslacht uitgesplitste samenstelling van deze groep(en) van personen?

☒ Er zijn personen betrokken. | ☐ Personen zijn niet betrokken.

Beschrijf en meld de % vrouwen-mannen aan:

Het ontwerp maakt geen onderscheid naar geslacht.

2. Identificeer de eventuele verschillen in de respectieve situatie van vrouwen en mannen binnen de materie waarop het ontwerp van regelgeving betrekking heeft.

Geen verschil in behandeling tussen man en vrouw.

☐ Vink dit aan indien er verschillen zijn.

4. Gezondheid

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

5. Werkgelegenheid

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

6. Consumptie- en productiepatronen

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

7. Economische ontwikkeling

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

8. Investerings

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

9. Onderzoek en ontwikkeling

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

10. Kmo's

1. Welke ondernemingen zijn rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken?

☒ Er zijn ondernemingen (inclusief kmo's) betrokken. | ☐ Ondernemingen zijn niet betrokken.

Beschrijf de sector(en), het aantal ondernemingen, het % kmo's (

Het ontwerp betreft alle personen, natuurlijke- en rechtspersonen, en KMO's.

Voorontwerp van wet houdende aanpassing van het bijzonder fiscaal strafrecht aan het nieuw Strafwetboek. - (v70) -
21/06/2022 14:28

2. Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de kmo's.

N.B. de impact op de administratieve lasten moet bij het punt 11 gedetailleerd worden

Geen

☐ Er is een negatieve impact.

11. Administratieve lasten

| ☒ Ondernemingen of burgers zijn betrokken. ☐ Ondernemingen of burgers zijn niet betrokken.

1. Identificeer, per betrokken doelgroep, de nodige formaliteiten en verplichtingen voor de toepassing van de regelgeving.

Huidige regelgeving

Ontwerp van regelgeving

/

/

☐ Vink dit aan indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in de huidige regelgeving.

☐ Vink dit aan indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in het ontwerp van regelgeving.

12. Energie

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

13. Mobiliteit

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

14. Voeding

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

15. Klimaatverandering

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

16. Natuurlijke hulpbronnen

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

17. Buiten- en binnenlucht

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

18. Biodiversiteit

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

19. Hinder

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

20. Overheid

☐ Positieve impact ☐ Negatieve impact | ☒ Geen impact

21. Beleidscoherentie ten gunste van ontwikkeling

Voorontwerp van wet houdende aanpassing van het bijzonder fiscaal strafrecht aan het nieuw Strafwetboek. - (v70) -
21/06/2022 14:28

1. Identificeer de eventuele rechtstreekse of onrechtstreekse impact van het ontwerp op de ontwikkelingslanden op het vlak van: voedselveiligheid, gezondheid en toegang tot geneesmiddelen, waardig werk, lokale en internationale handel, inkomens en mobilisering van lokale middelen (taxatie), mobiliteit van personen, leefmilieu en klimaatverandering (mechanismen voor schone ontwikkeling), vrede en veiligheid.

☐ Impact op ontwikkelingslanden. | ☒ Geen impact op ontwikkelingslanden.

Leg uit waarom:

Betreft louter nationale wetgeving.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 71.916/1 DU 6 JUIN 2023

Le 13 juillet 2022, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le ministre des Finances à communiquer un avis dans un délai de trente jours, prorogé de plein droit jusqu'au 29 août 2022(**), sur un avant-projet de loi 'portant adaptation du droit pénal fiscal spécial au nouveau Code pénal'.

L'avant-projet a été examiné par la première chambre le 9 mars 2023. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Wouter PAS et Inge VOS, conseillers d'État, Michel TISON et Johan PUT, assesseurs, et Greet VERBERCKMOES, griffier.

Le rapport a été présenté par Lise VANDENHENDE, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Wouter PAS, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 6 juin 2023.

*

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET

1. L'avant-projet de loi soumis pour avis a pour objet d'adapter le droit pénal fiscal spécial au "nouveau Code pénal".

Le titre 2 de l'avant-projet modifie le Code des impôts sur les revenus 1992 (ci-après: CIR 1992). Ce titre est divisé en deux chapitres, le chapitre 1er adaptant les renvois au "Livre II" du Code pénal et le chapitre 2 visant l'adaptation du droit pénal fiscal spécial consécutivement au nouveau "livre 1er" du Code pénal.

Le titre 3 de l'avant-projet modifie le Code de la taxe sur la valeur ajoutée (ci-après: le Code de la TVA). Ce titre est à son tour divisé en deux chapitres, le chapitre 1er adaptant les renvois au "Livre II" du Code pénal et le chapitre 2 ayant pour objet d'adapter le droit pénal fiscal spécial consécutivement au nouveau "livre 1er" du Code pénal.

L'article 24 de l'avant-projet fixe l'entrée en vigueur à la même date que le "nouveau Code pénal".

** Ce délai résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, in fine, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, qui précise que ce délai est prolongé de plein droit de quinze jours lorsqu'il prend cours du 15 juillet au 31 juillet ou lorsqu'il expire entre le 15 juillet et le 15 août.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 71.916/1 VAN 6 JUNI 2023

Op 13 juli 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Financiën verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 29 augustus 2022, (*) een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'houdende aanpassing van het bijzonder fiscaal strafrecht aan het nieuw Strafwetboek'.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 9 maart 2023. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wouter PAS en Inge VOS, staatsraden, Michel TISON en Johan PUT, assessoren, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Lise VANDENHENDE, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Wouter PAS, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 6 juni 2023.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt ertoe om het bijzonder fiscaal strafrecht aan te passen aan het "nieuw Strafwetboek".

Titel 2 van het voorontwerp bevat de wijzigingen aan het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (hierna: WIB 1992). Deze titel is opgesplitst in twee hoofdstukken waarbij hoofdstuk 1 de aanpassing van de verwijzingen naar "Boek II" van het Strafwetboek bevat en hoofdstuk 2 de aanpassing van het bijzonder fiscaal strafrecht ingevolge het nieuwe "Boek I" van het Strafwetboek.

Titel 3 van het voorontwerp bevat wijzigingen aan het Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde (hierna: BTW-wetboek). Ook deze titel is opgesplitst in twee hoofdstukken, waarbij hoofdstuk 1 de aanpassing van de verwijzingen naar "Boek II" van het Strafwetboek bevat en hoofdstuk 2 de aanpassing van het bijzonder fiscaal strafrecht ingevolge het nieuwe "Boek I" van het Strafwetboek bevat.

Artikel 24 van het voorontwerp stelt de inwerkingtreding vast op dezelfde dag als het "nieuw Strafwetboek".

* Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, in fine, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege wordt verlengd met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

EXAMEN DU TEXTE

Observations générales: articulation avec le “Code pénal en projet”

2. L'avant-projet vise à adapter le droit pénal fiscal, réglé dans le CIR 1992 et le Code de la TVA, au “nouveau Code pénal”.

Or, il n'existe pas de “nouveau Code pénal”. Il ressort implicitement du dossier de législation et de l'avant-projet que les auteurs se basent sur des avant-projets de loi contenant un nouveau livre 1er (et non: livre Ier) et livre 2 (et non: livre II) du Code pénal. Le Conseil d'État a donné, le 3 avril 2023, l'avis 71.935/1 sur un avant-projet de livre 1er du Code pénal¹. Un avant-projet de livre 2 du Code pénal est actuellement soumis à l'avis de la section de législation sous le numéro 72.477/3².

Ainsi, le “nouveau Code pénal” auquel renvoie l'avant-projet n'a pas encore été soumis à la Chambre des représentants, et encore moins adopté par le législateur. Aussi convient-il de renvoyer à un “Code pénal en projet (PCpén)”.

Les adaptations du droit pénal fiscal spécial au “Code pénal en projet” ainsi que les renvois qui y sont faits, sont par conséquent très prématurés. Étant donné qu'il est très probable que des modifications seront encore apportées aux avant-projets précités contenant les livres 1er et 2 C. pén., notamment, à n'en pas douter, à la numérotation des articles, on n'aperçoit pas la raison pour laquelle on soumet d'ores et déjà un avant-projet qui adapte le droit pénal fiscal au “Code pénal en projet”. Il convient en outre de souligner à cet égard qu'aux termes de l'article 167 de l'avant-projet 71.935/1, le Code pénal en projet n'entrera en vigueur que deux ans après le jour de sa publication au *Moniteur belge*, de sorte que le législateur disposera d'un délai suffisant pour adapter d'autres législations au nouveau code.

Dans la mesure où l'avant-projet contient des références formelles au “Code pénal en projet”, une réserve doit être formulée, tant en ce qui concerne l'avant-projet qu'en ce qui concerne l'examen de ce dernier par le Conseil d'État, l'exactitude des références ne pouvant être établie avec certitude.

3. L'avant-projet contient également des adaptations de fond qui alignent le droit pénal fiscal sur le “Code pénal en projet” ou qui introduisent précisément des dispositions s'écarter du nouveau droit pénal général en projet.

¹ Après les avis C.E. 60.893/3 du 27 mars 2017 ‘sur un avant-projet de ‘Code pénal – Livre Premier’ et 64.126/1 du 23 novembre 2018 sur un avant-projet de ‘Code pénal – Livre Premier (article 34)’, qui ont été donnés sur des versions antérieures du livre 1er du Code pénal.

² Une version antérieure du Livre 2 du Code pénal a fait l'objet de l'avis du Conseil d'État 64.121/1 du 23 novembre 2018 sur un avant-projet de loi ‘Code pénal – Livre 2’.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Algemene opmerkingen: samenhang met het “ontworpen Strafwetboek”

2. Het voorontwerp beoogt het fiscale strafrecht, zoals geregeld in het WIB 1992 en het BTW-wetboek, aan te passen aan “het nieuw Strafwetboek”.

Er bestaat evenwel geen “nieuw Strafwetboek”. Uit het wetgevingsdossier en het voorontwerp kan impliciet worden opgemaakt dat de stellers uitgaan van voorontwerpen van wet, waarin een nieuw boek 1 (niet: boek I) en boek 2 (niet: boek II) van het Strafwetboek zijn opgenomen. Over een voorontwerp van boek 1 van het Strafwetboek heeft de Raad van State op 3 april 2023 het advies 71.935/1 uitgebracht.¹ Een voorontwerp van boek 2 van het Strafwetboek ligt thans voor advies bij de afdeling Wetgeving voor, onder het nummer 72.477/3.²

Het “nieuw Strafwetboek” waar het voorontwerp naar verwijst, is aldus nog niet aan de Kamer van volksvertegenwoordigers voorgelegd, laat staan door de wetgever aangenomen. Het past dan ook te spreken van een “ontworpen Strafwetboek (OSw)”.

De aanpassingen van het bijzonder fiscaal strafrecht aan het “ontworpen Strafwetboek” alsook de verwijzingen ernaar, zijn bijgevolg nog erg voorbarig. Aangezien hoogstwaarschijnlijk aan de genoemde voorontwerpen die boeken 1 en 2 Sw bevatten nog wijzigingen zullen worden aangebracht, waaronder naar alle zekerheid de nummering van de artikelen, is moeilijk te begrijpen waarom nu reeds een voorontwerp wordt voorgelegd waarin het fiscaal strafrecht wordt aangepast aan het “ontworpen Strafwetboek”. In dat verband kan er bovendien op gewezen worden dat het ontworpen Strafwetboek volgens artikel 167 van het voorontwerp 71.935/1, pas in werking zal treden twee jaar na de dag van bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*, zodat de wetgever over voldoende tijd zal beschikken om andere wetgeving aan het nieuwe wetboek aan te passen.

In zoverre het voorontwerp formele verwijzingen bevat naar het “ontworpen Strafwetboek”, moet dus een voorbehoud geformuleerd worden, zowel bij het voorontwerp als bij het onderzoek ervan door de Raad van State, aangezien de juistheid van de verwijzingen niet met zekerheid kan worden vastgesteld.

3. Het voorontwerp bevat ook inhoudelijke aanpassingen, waarbij het fiscale strafrecht wordt afgestemd op het “ontworpen Strafwetboek”, of waarbij precies afwijkende regelingen ten opzichte van het ontworpen ertoe algemene strafrecht worden ingevoerd.

¹ Na de adviezen RvS 60.893/3 van 27 maart 2017 ‘over een voorontwerp van ‘Strafwetboek – Boek I’ en 64.126/1 van 23 november 2018 over een voorontwerp van ‘Strafwetboek – Boek 1 (artikel 34)’, die over vorige versies van boek 1 van het Strafwetboek werden uitgebracht.

² Over een vorige versie van boek 2 van het Strafwetboek bracht de Raad van State het advies RvS 64.121/1 van 23 november 2018 over een voorontwerp van wet ‘Strafwetboek – Boek 2’ uit.

Toutefois, force est de constater que l'avant-projet comporte des adaptations qui sont formulées comme rendant inapplicables des règles du Code pénal en projet, mais qui peuvent également être considérées comme rendant inapplicables des règles existantes.

Ainsi, les articles 7 et 19 de l'avant-projet déclarent les dispositions du livre 1er du Code pénal en projet applicables aux infractions au CIR 1992 et au Code de la TVA.

En sont exclus les articles 52, § 2, et 55, alinéa 3, PCpén. Ces dispositions du PCpén concernent l'obligation ou la possibilité pour le juge pénal de tenir compte de la capacité financière et de la situation sociale du prévenu. À cet égard, on rappellera que les articles 163 et 195, alinéas 2 et 6, actuels du Code d'instruction criminelle contiennent déjà des dispositions partiellement correspondantes.

Par ailleurs, les articles 64 et 65 PCpén sont déclarés inapplicables aux peines d'amende. Ces dispositions permettent au juge pénal d'ordonner la suspension du prononcé de la condamnation, ainsi que de surseoir à l'exécution des peines qu'il prononce. À cet égard aussi, on rappellera que, pour l'heure, la loi du 29 juin 1964 'concernant la suspension, le sursis et la probation' s'applique au juge pénal.

Sans préjudice des observations formulées ci-après, on n'aperçoit pas pourquoi l'entrée en vigueur des règles visées devrait être liée à celle d'un nouveau Code pénal. Compte tenu de la structure de l'avant-projet, le Conseil d'État examine néanmoins ces dispositions au regard du Code pénal en projet (voir les observations générales formulées aux points 5 à 12).

4. En outre, le Conseil d'État, section de législation, examine la cohérence interne de l'avant-projet avec le Code pénal en projet, en se fondant sur les choix de fond inscrits dans les projets de loi mentionnés au point 2. Sur ce point, on peut formuler les observations suivantes.

4.1. Le livre 1er, en projet, du Code pénal ne fait plus mention des "complices", mais opère une distinction entre auteurs et participants. L'article 450*bis*, alinéa 3, CIR 1992, en projet à l'article 6 de l'avant-projet, sera adapté en conséquence.

Le livre 1er, en projet, C. pén. énonce également la règle en vertu de laquelle la tentative d'infraction est en principe toujours punissable en ce qui concerne les infractions intentionnelles (article 9 PCpén). La tentative punissable est punie d'une peine du niveau de peine immédiatement inférieur à celui prévu pour l'infraction consommée. En ce qui concerne les infractions intentionnelles, il n'est donc nul besoin d'ériger

Daarbij moet evenwel vastgesteld worden dat het voorontwerp aanpassingen bevat die geformuleerd worden als het niet van toepassing maken van regels uit het ontworpen Strafwetboek, die echter ook beschouwd kunnen worden als het niet van toepassing maken van bestaande regels.

Aldus maken de artikelen 7 en 19 van het voorontwerp de bepalingen van boek 1 van het ontworpen Strafwetboek van toepassing op de misdrijven in het WIB 1992 en in het BTW-wetboek.

Hiervan uitgezonderd worden de artikelen 52, § 2, en 55, derde lid, OSw. Die bepalingen van het OSw hebben betrekking op de verplichting of de mogelijkheid voor de strafrechter om rekening te houden met de financiële draagkracht en sociale toestand van de beklaagde. In dit verband moet eraan herinnerd worden dat de huidige artikelen 163 en 195, tweede en zesde lid, van het Wetboek van Strafvordering al gedeeltelijk overeenstemmende bepalingen bevatten.

Daarnaast worden de artikelen 64 en 65 OSw niet van toepassing verklaard op de bestraffing met geldboetes. Die bepalingen laten de strafrechter toe de opschorting van de uitspraak van de veroordeling te gelasten, alsook de tenuitvoerlegging uit te stellen van de straffen die hij uitspreekt. Ook hier kan erop gewezen worden dat voor de strafrechter thans de wet van 29 juni 1964 'betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie' van toepassing is.

Onverminderd hetgeen verder wordt opgemerkt, is niet duidelijk waarom de inwerkingtreding van de bedoelde regels zouden moeten samenhangen met de inwerkingtreding van een nieuw Strafwetboek. Gelet op de opbouw van het voorontwerp, onderzoekt de Raad van State deze bepalingen desalniettemin in het licht van het ontworpen Strafwetboek (zie de algemene opmerkingen *sub* 5 tot 12).

4. Daarnaast onderzoekt de Raad van State, afdeling Wetgeving, de inhoudelijke samenhang van het voorontwerp met het ontworpen Strafwetboek, uitgaande van de inhoudelijke keuzes die vervat liggen in de *sub* 2 vermelde voorontwerpen van wet. Op dat vlak kunnen de volgende opmerkingen worden gemaakt.

4.1. Het ontworpen boek 1 van het Strafwetboek bevat geen vermelding meer van "medeplichtigen", maar maakt gebruik van een indeling in daders en deelnemers. Het in artikel 6 van het voorontwerp ontworpen artikel 450*bis*, derde lid, WIB 1992, zal hieraan moeten worden aangepast.

Ook bevat het ontworpen boek 1 Sw de regel dat de poging tot misdrijf in beginsel steeds strafbaar is voor opzettelijke misdrijven (artikel 9 OSw). De strafbare poging wordt bestraft met een straf van het onmiddellijk lagere strafniveau dan datgene gesteld op het voltooide misdrijf. Het is bijgevolg niet nodig om voor opzettelijke misdrijven de poging uitdrukkelijk strafbaar te stellen. In het bij artikel 4 van het voorontwerp ontworpen

expressément la tentative en infraction pénale. À l'article 451 CIR 1992, en projet à l'article 4 de l'avant-projet, on supprimera donc les mots "ou tentera de suborner"³.

4.2. L'article 9, b), de l'avant-projet dispose que la fraude informatique visée à l'article 455 PCpén est assimilée à un faux en écritures pour l'application de l'article 450 CIR 1992.

Cette disposition en projet repose cependant sur une lecture erronée des dispositions du PCpén. En effet, le Code pénal en projet contient un article 418 qui incrimine "le faux en écritures ou sur d'autres supports durables et l'usage de faux". Il ressort de la formulation de cet article ainsi que de son commentaire détaillé que cette incrimination vise expressément aussi le faux en informatique. Par contre, la fraude informatique visée à l'article 455 PCpén est une forme spécifique de dol, visant à obtenir un avantage économique illicite.

Pour être conforme au Code pénal en projet, l'article 450 CIR 1992 doit donc être réécrit de manière à faire référence au faux en écritures ou sur d'autres supports durables, et à l'usage de faux, visés à l'article 418 PCpén.

4.3. L'article 8, c), de l'avant-projet insère un nouvel alinéa dans l'article 449 du CIR 1992 sur la base duquel, en cas de réalisation d'un avantage patrimonial substantiel, l'amende est fixée conformément à l'article 55, alinéa 1er, PCpén à une somme correspondant au maximum au triple de la valeur de l'avantage patrimonial, sans maximum. L'article 15, c), de l'avant-projet apporte une adaptation similaire à l'article 73 du Code de la TVA.

Il a été demandé au délégué d'expliquer ce qu'il y a lieu d'entendre par un "avantage patrimonial substantiel":

"Deze term is overgenomen uit het gemeen strafrecht met de bedoeling dat deze dezelfde draagwijdte heeft als in het gemeen strafrecht. Indien de betekenis van dit begrip niet duidelijk is, dient dit in het gemeen strafrecht te worden verduidelijkt.

In de memorie van het gemeen strafrecht wordt het volgende vermeld:

'Bovenop de verbeurdverklaring lijkt het pertinent om precies diegene die op winstbejag uit was bij het plegen van het misdrijf op significante wijze financieel te straffen, niet enkel door het ongeoorloofde voordeel terug te vorderen maar ook door hem te veroordelen tot de betaling van het tweevoud of het drievoud van dat voordeel.

In dat soort straf is reeds voorzien in artikel 40, § 6, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, op grond waarvan het misdrijf van voorkennis wordt bestraft en waaraan dit

³ Sans préjudice de l'observation formulée au point 13 au sujet du terme "subornation".

artikel 451 WIB 1992 moeten de woorden "of probeert om te kopen" dus worden geschrapt.³

4.2. Artikel 9, b), van het voorontwerp bepaalt dat het informaticabedrog bedoeld in artikel 455 OSw wordt gelijkgesteld met valsheid in geschriften voor de toepassing van artikel 450 WIB 1992.

Deze ontworpen bepaling gaat evenwel uit van een foutieve lezing van de bepalingen van het OSw. Het ontworpen Strafwetboek bevat immers een artikel 418 waarin "valsheid in geschriften of op andere duurzame dragers en het gebruik van valse stuk" strafbaar wordt gesteld. Uit de formulering van dit artikel alsook uit de uitgebreide toelichting erbij, blijkt dat met deze strafbaarstelling ook uitdrukkelijk de valsheid in informatica wordt beoogd. Het informaticabedrog als bedoeld in artikel 455 OSw is daarentegen een specifieke vorm van bedrog, gericht op het verwerven van een onrechtmatig economisch voordeel.

Om overeen te stemmen met het ontworpen Strafwetboek moet artikel 450 WIB 1992 dus zo worden herschreven dat verwezen wordt naar de valsheid in geschriften of op andere duurzame dragers, en het gebruik van valse stukken, als bedoeld in artikel 418 OSw.

4.3. Artikel 8, c), van het voorontwerp voegt in artikel 449 van het WIB 92 een nieuw lid in op grond waarvan in geval een substantieel vermogensvoordeel wordt gerealiseerd de geldboete overeenkomstig artikel 55, eerste lid, OSw wordt bepaald op maximum drie keer de waarde van het vermogensvoordeel, zonder maximum. Artikel 15, c), van het voorontwerp voert een gelijkaardige aanpassing door in artikel 73 BTW-wetboek.

Aan de gemachtigde werd gevraagd om toe te lichten wat wordt bedoeld met een "substantieel vermogensvoordeel":

"Deze term is overgenomen uit het gemeen strafrecht met de bedoeling dat deze dezelfde draagwijdte heeft als in het gemeen strafrecht. Indien de betekenis van dit begrip niet duidelijk is, dient dit in het gemeen strafrecht te worden verduidelijkt.

In de memorie van het gemeen strafrecht wordt het volgende vermeld:

'Bovenop de verbeurdverklaring lijkt het pertinent om precies diegene die op winstbejag uit was bij het plegen van het misdrijf op significante wijze financieel te straffen, niet enkel door het ongeoorloofde voordeel terug te vorderen maar ook door hem te veroordelen tot de betaling van het tweevoud of het drievoud van dat voordeel.

In dat soort straf is reeds voorzien in artikel 40, § 6, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, op grond waarvan het misdrijf van voorkennis wordt bestraft en waaraan dit

³ Onverminderd de opmerking *sub* 13 over de term "omkoping".

ontworpen artikel is ontleend. Die bepaling voorziet erin dat de overtreder, bovenop de gevangenisstraf en de geldboete, kan worden veroordeeld tot betaling van een som die overeenstemt met maximaal het drievoud van het bedrag van het vermogensvoordeel dat hij rechtstreeks of onrechtstreeks uit de overtreding heeft behaald, waarbij die som wordt geïnd als een geldboete.

De ontworpen bepaling is van een meer algemene strekking en voorziet in de mogelijkheid om elk van de daders van of deelnemers aan een misdrijf te veroordelen tot betaling van een som die overeenstemt met maximaal het drievoud van de waarde van het vermogensvoordeel dat de dader of de daders rechtstreeks of onrechtstreeks uit het misdrijf hebben behaald of hoopten te behalen.

Net als voor de geldboete is bepaald dat voor de natuurlijke persoon het bedrag van de geldstraf wordt vastgesteld in verhouding tot zijn financiële draagkracht en zijn sociale toestand. Dit geldt ook voor de rechtspersoon. Aangezien zij een facultatief karakter heeft, komt het opleggen van deze straf slechts als gepast voor indien de beklaagde over een zekere financiële draagkracht beslist. Deze straf betreft zo in de eerste plaats bemiddelde beklaagden die getracht hebben zich te verrijken door het plegen van misdrijven ('witteboordencriminaliteit').

De ontworpen bepaling is van toepassing op alle misdrijven die een voordeel kunnen genereren. Zij heeft betrekking op elke vorm van rechtstreeks of onrechtstreeks vermogensvoordeel dat is behaald uit het misdrijf. Dit omvat alle vormen van vermogensvoordelen, met inbegrip van de ontwijking van een schuld. Zoals ook vandaag reeds met betrekking tot de verbeurdverklaring, moet de bodemrechter het bedrag van het uit het misdrijf behaalde of verwachte vermogensvoordeel soeverein beoordelen in feite.'

Uit de memorie blijkt dat strafrechter het vermogensvoordeel in feite moet beoordelen, en dus ook of het voordeel substantieel genoeg is om de geldboete tot drie keer het vermogensvoordeel op te leggen, rekening houdend met alle elementen uit het dossier dat het openbaar ministerie heeft voorgelegd en het tegensprekelijk debat hierover.

L'exposé des motifs auquel se réfère le délégué est celui de l'article 55 du livre 1er, en projet, du Code pénal (71.935/1). L'exigence d'un avantage patrimonial substantiel ne figure nulle part à l'article 55 PCpén et celui-ci fait uniquement référence à un "avantage patrimonial". Il ressort de la réponse du délégué que l'intention n'est pas que le terme figurant à l'article 449, alinéa 3, en projet, CIR 1992 ait une portée différente de celle qu'il a en droit pénal commun. Le mot "substantiel" doit donc être supprimé.

4.4.1. Les articles 8 à 11, 15 à 18, et 21 à 23 de l'avant-projet prévoient de convertir les peines existantes du CIR 1992 et du Code de la TVA en une répartition en niveaux de peine telle qu'elle est prévue dans le livre 1er, en projet, C. pén.

Selon l'exposé des motifs de l'avant-projet, "[l]es règles de l'article 78 du Code pénal ont été pleinement appliquées à cet égard". Strictement parlant, l'adaptation expresse de la loi

ontworpen artikel is ontleend. Die bepaling voorziet erin dat de overtreder, bovenop de gevangenisstraf en de geldboete, kan worden veroordeeld tot betaling van een som die overeenstemt met maximaal het drievoud van het bedrag van het vermogensvoordeel dat hij rechtstreeks of onrechtstreeks uit de overtreding heeft behaald, waarbij die som wordt geïnd als een geldboete.

De ontworpen bepaling is van een meer algemene strekking en voorziet in de mogelijkheid om elk van de daders van of deelnemers aan een misdrijf te veroordelen tot betaling van een som die overeenstemt met maximaal het drievoud van de waarde van het vermogensvoordeel dat de dader of de daders rechtstreeks of onrechtstreeks uit het misdrijf hebben behaald of hoopten te behalen.

Net als voor de geldboete is bepaald dat voor de natuurlijke persoon het bedrag van de geldstraf wordt vastgesteld in verhouding tot zijn financiële draagkracht en zijn sociale toestand. Dit geldt ook voor de rechtspersoon. Aangezien zij een facultatief karakter heeft, komt het opleggen van deze straf slechts als gepast voor indien de beklaagde over een zekere financiële draagkracht beslist. Deze straf betreft zo in de eerste plaats bemiddelde beklaagden die getracht hebben zich te verrijken door het plegen van misdrijven ('witteboordencriminaliteit').

De ontworpen bepaling is van toepassing op alle misdrijven die een voordeel kunnen genereren. Zij heeft betrekking op elke vorm van rechtstreeks of onrechtstreeks vermogensvoordeel dat is behaald uit het misdrijf. Dit omvat alle vormen van vermogensvoordelen, met inbegrip van de ontwijking van een schuld. Zoals ook vandaag reeds met betrekking tot de verbeurdverklaring, moet de bodemrechter het bedrag van het uit het misdrijf behaalde of verwachte vermogensvoordeel soeverein beoordelen in feite.'

Uit de memorie blijkt dat strafrechter het vermogensvoordeel in feite moet beoordelen, en dus ook of het voordeel substantieel genoeg is om de geldboete tot drie keer het vermogensvoordeel op te leggen, rekening houdend met alle elementen uit het dossier dat het openbaar ministerie heeft voorgelegd en het tegensprekelijk debat hierover.

De memorie waarnaar de gemachtigde verwijst is de memorie van toelichting bij artikel 55 van het ontworpen boek 1 van het Strafwetboek (71.935/1). Artikel 55 OSw hanteert nergens het vereiste van een substantieel vermogensvoordeel en verwijst enkel naar een "vermogensvoordeel". Uit het antwoord van de gemachtigde blijkt dat het niet de bedoeling is dat de term in het ontworpen artikel 449, derde lid, WIB 92 een andere draagwijdte zou hebben dan in het gemeen strafrecht. Het woord "substantieel" moet dan ook worden geschrapt.

4.4.1. De artikelen 8 tot 11, 15 tot 18, en 21 tot 23 van het voorontwerp beogen de conversie van de bestaande straffen in het WIB 92 en in het BTW-wetboek naar de indeling in strafniveaus zoals opgenomen in het ontworpen boek 1 Sw.

Volgens de memorie van toelichting bij het voorontwerp zijn "[h]iervoor (...) integraal de regels van artikel 78 van het Strafwetboek toegepast". Strikt gezien is de uitdrukkelijke

pénale spéciale (en l'occurrence, le CIR 1992 et le Code de la TVA) n'est pas nécessaire, l'article 78 PCpén précisant de quelle manière les dispositions pénales existantes doivent être lues. Toutefois, dans un souci de sécurité juridique et de clarté, il est recommandé de suivre le procédé choisi et d'adapter expressément et formellement les lois pénales spéciales à la nouvelle répartition en niveaux de peine.

Cependant, les dispositions en projet n'appliquent pas "pleinement" les règles de l'article 78 PCpén. Dès lors que les "amendes minimales et maximales existantes [majorées des décimes additionnels] en droit pénal fiscal sont plus élevées que les amendes prévues aux articles 38 (peine principale pour les personnes morales) et 52, paragraphe 1 du Code pénal", l'avant-projet inscrit ces amendes plus élevées dans les dispositions concernées.

Il va de soi que le législateur peut choisir de déroger à d'autres dispositions légales, en l'occurrence celles figurant dans le Code pénal en projet.

On notera néanmoins qu'aux termes de l'exposé des motifs du livre 1er, en projet, C. pén., l'intention expresse du législateur semble être "l'élaboration d'un Code précis, cohérent et simple". Ce sont précisément les règles existantes relatives à l'amende comme peine accessoire qui sont qualifiées de problématiques, et afin de rendre les règles relatives à l'amende comme peine accessoire plus précises, plus cohérentes et plus simples, il est donc proposé de fixer les montants des amendes en fonction du niveau de la peine principale prononcée. En outre, l'exposé des motifs de l'avant-projet contenant un nouveau livre 1er C. pén. (71.935) précise:

"En ce qui concerne le montant de l'amende, on doit constater qu'à l'heure actuelle, il existe une grande diversité dans le Code pénal. Ainsi il y a dans le Livre II des amendes de 500.000 euros (4.000.000 euros après application des décimes additionnels), par exemple, pour les infractions liées à l'état de faillite. A l'opposé, une amende de maximum 100 euros peut être prévue, par exemple, en cas de coups et blessures simples. Concernant les infractions pour lesquelles des montants très importants d'amende sont prévus comme peine accessoire, on doit constater qu'il s'agit d'infractions qui peuvent générer des bénéfices financiers importants pour leur auteur, notamment par exemple, en cas d'infractions liées à l'état de faillite, de faux informatique, de l'exploitation de la prostitution de mineurs, de traite des êtres humains, d'abus de biens sociaux... Pour ces infractions, il n'est plus impératif de prévoir des amendes très élevées pour prévenir la commission de ces faits et priver l'auteur du bénéfice retiré de l'infraction, dès lors que le projet introduit la peine pécuniaire fixée en fonction du profit escompté ou retiré de l'infraction (art. [55] du projet). Cette nouvelle peine permet comme une 'peine en miroir' de l'infraction de sanctionner l'auteur sur le plan financier en proportion avec les avantages qu'il a retiré[s] ou qu'il espérait retirer de l'infraction (le cas échéant, ce montant peut être supérieur au montant actuel de l'amende). Le montant du bénéfice escompté ou obtenu de l'infraction ne doit pas être répercuté une nouvelle fois sur le montant de l'amende prononcée à titre de peine accessoir[e]".

aanpassing van de bijzondere strafwet (*in casu* WIB 1992 en BTW-wetboek) hiervoor niet nodig, aangezien het bedoelde artikel 78 OSw bepaalt op welke wijze de bestaande strafbepalingen moeten worden gelezen. Omwille van de rechtszekerheid en de duidelijkheid, verdient het echter aanbeveling de gekozen werkwijze te volgen, en de bijzondere straffwetten uitdrukkelijk en formeel aan te passen aan de nieuwe indeling in strafniveaus.

De ontworpen bepalingen bevatten echter niet de "integrale" toepassing van de regels van artikel 78 OSw. Omdat de "bestaande minimum- en maximumboetes [vermeerderd met de opdecimen] in het fiscaal strafrecht (...) hoger [zijn] dan de boetes opgenomen in de artikelen 38 (hoofdstraf voor rechtspersonen) en 52, paragraaf 1 van het Strafwetboek" schrijft het voorontwerp die hogere boetes in de betrokken bepalingen in.

De wetgever kan er vanzelfsprekend voor kiezen af te wijken van andere wetsbepalingen, *in casu* diegene opgenomen in het ontworpen Strafwetboek.

Nochtans moet opgemerkt worden dat, luidens de memorie van toelichting bij het ontworpen boek 1 Sw, het de uitdrukkelijke bedoeling van de wetgever lijkt te zullen zijn om "te komen tot een accuraat, coherent en eenvoudig Strafwetboek". Precies de bestaande regels inzake de geldboete als bijkomende straf worden als problematisch gekwalificeerd, en om de regels inzake de geldboete als bijkomende straf accurater, coherenter en eenvoudiger te maken wordt daarom voorgesteld de bedragen van de geldboeten te bepalen in functie van het niveau van de uitgesproken hoofdstraf. Daarnaast stelt de memorie van toelichting bij het voorontwerp dat een nieuw boek 1 Sw (71.935/1) bevat:

"Wat het bedrag van de geldboete betreft, moet worden vastgesteld dat er vandaag een grote diversiteit bestaat in het Strafwetboek. Zo zijn er geldboetes tot 500.000 euro (4.000.000 euro na toepassing van de opdecimen) opgenomen in Boek II, bv. voor de faillissementsmisdrijven. Aan de andere kant zijn er maximale geldboetes van 100 euro opgenomen, bv. voor eenvoudige slagen en verwondingen. Voor wat de misdrijven waarbij zeer hoge geldboetes zijn opgenomen als bijkomende straf betreft, moet worden vastgesteld dat het gaat om misdrijven die een grote financiële opbrengst kunnen genereren voor de dader zoals bv. de faillissementsmisdrijven, valsheid in informatica, de exploitatie van prostitutie van minderjarigen, mensenhandel, misbruik van vennootschapsgoederen,... Voor deze misdrijven is het niet langer nodig te voorzien in zeer hoge geldboetes met het oog op het ontmoedigen tot het plegen van deze feiten en de dader buitgericht te bestraffen, gelet op de invoering door het ontwerp van de geldstraf vastgesteld op basis van het verwachte of uit het misdrijf behaalde voordeel (art. [55] van het ontwerp). Deze nieuwe straf maakt het, als 'spiegelstraf' van het misdrijf, mogelijk de dader financieel te bestraffen in verhouding tot de voordelen die hij uit het misdrijf haalde of verwachte te halen (desgevallend ook tot boven de grenzen van de huidige geldboeten). Het bedrag van het beoogde of verkregen voordeel moet dan ook niet nog eens zijn weerslag vinden in het bedrag van de geldboete die werd opgelegd als bijkomende straf."

Le législateur peut certes déroger au choix, comme l'indique également le même exposé des motifs:

“De plus, il faut souligner que le législateur peut déroger si nécessaire, dans le livre 2 ou dans les lois particulières, aux montants d'amende maxima et minima prévus comme peine accessoire par la disposition en projet. Par conséquent, un affinement des montants est encore possible si nécessaire”.

4.4.2. Eu égard à ces principes, il convient de vérifier la portée précise des dispositions en projet.

i) Les peines de niveau 2 ou de niveau 3 infligées impliquent que les peines principales prévues à l'article 36 PCpén peuvent être infligées aux personnes physiques. Ces peines principales ne comprennent pas d'amendes. Sur la base de l'article 52, § 1er, PCpén, des amendes peuvent en outre être prononcées comme peine accessoire. Dans le Code pénal en projet, ces amendes ne peuvent donc être infligées qu'accessoirement à la peine principale, et non plus seules. Cette peine accessoire pour les personnes physiques comprend, si la peine principale est une peine de niveau 3, une amende de 200 à 10.000 euros, et si la peine principale est une peine de niveau 2, une amende de 200 à 5.000 euros.

En s'écartant de l'article 52, § 1er, PCpén, l'avant-projet prévoit une majoration très importante des amendes accessoires par comparaison avec l'avant-projet de Code pénal. L'amende minimale passe de 200 euros à 2.000 euros, l'amende maximale, respectivement de 5.000 euros et 10.000 euros à 4.000.000 euros. La question se pose de savoir si ce procédé se concilie avec les principes de l'avant-projet de Code pénal, et en particulier avec la possibilité qui y est prévue et que confirme expressément l'avant-projet d'infliger une peine pécuniaire en fonction du profit escompté ou obtenu de l'infraction.

ii) À l'égard des personnes morales, l'article 38 PCpén prévoit des peines principales de niveau 2 et de niveau 3. Ces peines principales comprennent notamment les amendes, respectivement de 20.000 à 360.000 euros, et de 360.000 à 600.000 euros.

Toutefois, en disposant dans les articles en projet que les amendes minimales et maximales plus élevées s'appliquent “par dérogation aux articles 38 et 52, § 1er”, l'avant-projet ne précise pas avec suffisamment de clarté si ces plafonds s'appliquent ou non tant aux peines principales qu'aux peines accessoires. Ce flou dans l'avant-projet nuit non seulement à la sécurité juridique, mais se concilie en outre difficilement avec le principe de l'avant-projet du livre 1er C. pén. visant à délimiter clairement les peines principales et les peines accessoires.

iii) Le choix de l'avant-projet de recourir à la répartition des peines du Code pénal en projet, d'une part, mais d'y déroger drastiquement pour fixer les plafonds des amendes, d'autre part, emporte que le dispositif en projet s'inscrit aussi difficilement dans l'économie du Code pénal en projet.

Weliswaar kan de wetgever van de keuze afwijken, zoals ook dezelfde memorie van toelichting aangeeft:

“Daarenboven is het belangrijk erop te wijzen dat de wetgever, zowel in Boek 2 als in bijzondere strafwetten, steeds kan afwijken van de in de ontworpen bepaling geformuleerde maxima en minima voor de geldboete als bijkomende straf indien hij dat nodig acht. Indien nodig is dus verder maatwerk zeker mogelijk.”

4.4.2. Gelet op deze uitgangspunten moet nagegaan worden wat de precieze draagwijdte van de ontworpen bepalingen is.

i) De straffen van niveau 2 of niveau 3 die worden opgelegd, houden in dat voor natuurlijke personen de hoofdstraffen uit artikel 36 OSw kunnen worden opgelegd. Deze hoofdstraffen omvatten geen geldboetes. Op grond van artikel 52, § 1, OSw kunnen daarbij geldboetes als bijkomende straf worden uitgesproken. In het ontworpen Strafwetboek kunnen deze geldboetes dus enkel accessoir met de hoofdstraf, en niet langer alleen, worden opgelegd. Deze accessoire straf voor natuurlijke personen omvat ingeval de hoofdstraf een straf van niveau 3 is, een geldboete van 200 tot 10.000 euro, ingeval de hoofdstraf een straf van niveau 2 is, een geldboete van 200 euro tot 5.000 euro.

Door af te wijken van artikel 52, § 1, OSw voorziet het voorontwerp in een zeer drastische verhoging van de bijkomende geldboeten in vergelijking met het voorontwerp van Strafwetboek. De minimale geldboete verhoogt van 200 euro tot 2.000 euro, de maximale boete van 5.000 resp. 10.000 euro tot 4.000.000 euro. De vraag rijst of deze werkwijze te verzoenen is met de uitgangspunten bij het voorontwerp van Strafwetboek, en in het bijzonder de daarin opgenomen en door het voorontwerp uitdrukkelijk bevestigde mogelijkheid tot het opleggen van de geldstraf op basis van het verwachte of uit het misdrijf behaalde voordeel.

ii) Ten aanzien van rechtspersonen bepaalt artikel 38 OSw de hoofdstraffen van niveau 2 en niveau 3. Deze hoofdstraffen houden onder meer de geldboeten in van respectievelijk 20.000 tot 360.000 euro, en 360.000 tot 600.000 euro.

Door in de ontworpen artikelen te bepalen dat de hogere minimum en maximumboetes gelden “in afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1”, maakt het voorontwerp echter onvoldoende duidelijk of deze grensbedragen al dan niet zowel gelden voor de hoofdstraffen als de bijkomende straffen. Deze onduidelijkheid in het voorontwerp is niet enkel nadelig voor de rechtszekerheid, maar is ook moeilijk te verzoenen met het uitgangspunt bij het voorontwerp van boek 1 Sw om tot een heldere afbakening van hoofd- en bijkomende straffen te komen.

iii) De keuze van het voorontwerp om enerzijds de strafindeling van het ontworpen strafwetboek te gebruiken, maar er anderzijds drastisch van af te wijken in het bepalen van de grensbedragen van de geldboetes, maakt de ontworpen regeling ook moeilijk inpasbaar in de systematiek die het ontworpen Strafwetboek nastreeft.

Ainsi, en vertu de l'article 449, alinéa 1er, en projet, CIR 1992, une peine principale de niveau 2 doit être infligée aux personnes morales. L'article 38, alinéa 8, PCpén dispose qu'"en cas d'admission de circonstances atténuantes, la peine de niveau 2 est remplacée par une des peines de niveau 1". On n'aperçoit pas si cet abaissement du niveau de peine doit également être appliqué en droit pénal fiscal, ou si en cas d'admission de circonstances atténuantes, la fourchette plus large prévue dans l'avant-projet continue à s'appliquer.

La question de l'articulation entre la répartition en niveaux de peine et la dérogation inscrite dans l'avant-projet, se pose de manière comparable en cas de tentative punissable (article 9 PCpén).

4.4.3. Les auteurs de l'avant-projet vérifieront donc s'il est encore nécessaire et justifié de prévoir des amendes maximales très élevées, compte tenu du Code pénal en projet, et tout particulièrement de la nouvelle peine prévue à l'article 55 PCpén. Si les auteurs optent néanmoins pour les plafonds dérogatoires, on vérifiera s'il n'y a pas lieu d'établir une distinction entre les peines principales en ce qui concerne les personnes morales et les peines accessoires en ce qui concerne les personnes physiques. L'avant-projet devra également préciser comment s'articulent les plafonds avec les niveaux de peine du Code pénal en projet et les règles relatives aux circonstances atténuantes et à la tentative que ce dernier contient.

Observation générale:
limitation des possibilités de décision du juge pénal

5. L'article 7 et l'article 19 de l'avant-projet modifient respectivement l'article 457 du CIR 1992 et l'article 73quinquies du Code de la TVA. Le paragraphe 1er, alinéa 1er, de ces articles rend chaque fois applicable le livre 1er du Code pénal aux infractions énumérées dans le CIR 1992 et le Code de la TVA.

5.1. Les articles 52, § 2, et 55, alinéa 3, PCpén ne s'appliquent toutefois pas.

L'article 52, § 2, PCpén visé s'énonce comme suit:

"Lorsqu'il prononce une peine d'amende, le juge tient compte, pour la détermination de son montant, des éléments invoqués par le prévenu eu égard à sa capacité financière et à sa situation sociale.

Le juge peut prononcer une peine d'amende inférieure au minimum légal, si le prévenu soumet un document quelconque apportant la preuve de sa situation financière précaire.

Le juge peut décider du fractionnement du paiement de l'amende lorsque les circonstances de la cause le justifient".

Il s'agit en l'occurrence d'une amende à titre de peine principale et de peine accessoire.

Zo geldt op grond van het ontworpen artikel 449, eerste lid, WIB 1992 dat voor rechtspersonen een hoofdstraf van niveau 2 moet worden opgelegd. In artikel 38, achtste lid, OSw, wordt bepaald dat "bij aanneming van verzachtende omstandigheden (...) de straf van niveau 2 [wordt] vervangen door een van de straffen van niveau 1". Het is niet duidelijk of deze verlaging van het strafniveau ook in het fiscaal strafrecht moet worden toegepast, of, dat bij aanneming van verzachtende omstandigheden, toch nog steeds de ruimere vork geldt die in het voorontwerp wordt vastgelegd.

De vraag naar de verhouding tussen de indeling in strafniveaus en de afwijking opgenomen in het voorontwerp, geldt op vergelijkbare wijze ingeval van strafbare poging (artikel 9 OSw).

4.4.3. De stellers van het voorontwerp zullen dus moeten nagaan of het gelet op het ontworpen Strafwetboek, en in het bijzonder de nieuwe straf uit artikel 55 OSw, nog nodig en verantwoord is om in zeer hoge maximumboetes te voorzien. Indien de stellers toch voor de afwijkende grensbedragen kiezen, moet nagegaan worden of er geen onderscheid gemaakt moet worden tussen de hoofdstraffen in hoofde van rechtspersonen, en de bijkomende straffen in hoofde van natuurlijke personen. Ook moet het voorontwerp duidelijk maken op welke wijze de grensbedragen zich verhouden tot de strafniveaus in het ontworpen strafwetboek, en de daarin opgenomen regels inzake verzachtende omstandigheden en poging.

Algemene opmerking: inperking van de
beslissingsmogelijkheden van de strafrechter

5. Artikel 7 en artikel 19 van het voorontwerp wijzigen respectievelijk artikel 457 van het WIB 92 en artikel 73quinquies van het BTW-wetboek. Paragraaf 1, eerste lid, van deze artikelen maakt telkens boek 1 van het Strafwetboek van toepassing op de misdrijven die zijn opgesomd in het WIB 92 en het BTW-wetboek.

5.1. Niet van toepassing worden evenwel de artikelen 52, § 2, en 55, derde lid, OSw.

Het bedoelde artikel 52, § 2, OSw luidt als volgt:

"Indien hij veroordeelt tot een geldboete, houdt de rechter bij het bepalen van het bedrag rekening met de elementen die door de beklaagde worden ingeroepen met betrekking tot zijn financiële draagkracht en sociale toestand.

De rechter kan een geldboete uitspreken beneden het wettelijk minimum indien de beklaagde om het even welk document voorlegt dat zijn preaire financiële situatie bewijst.

De rechter kan beslissen dat de geldboete in schijven zal worden betaald wanneer de omstandigheden van de zaak zulks rechtvaardigen."

Het gaat hierbij om een geldboete als hoofdstraf en als bijkomende straf.

L'article 55, alinéa 3, du livre 1er du Code pénal en projet contient une disposition similaire à l'article 52, § 2, alinéa 1er, PCpén.

5.2. L'article 457, § 1er, alinéa 2, en projet, du CIR 1992 et l'article 73quinquies, § 1er, alinéa 2, en projet, du Code de la TVA déclarent également inapplicables aux peines d'amende les dispositions des articles 64 et 65 PCpén relatives à la suspension de la condamnation et au sursis à l'exécution. Lorsqu'il prononce une peine d'emprisonnement, le juge pénal peut toutefois encore décider de la suspension et du sursis.

6. On n'aperçoit pas clairement la portée des articles 7 et 19 de l'avant-projet.

En effet, on n'aperçoit pas quelle est précisément la conséquence de l'exclusion de l'application des articles 52, § 2, et 55, alinéa 3, PCpén sur l'obligation, imposée au juge par les articles précités, de tenir compte de la capacité financière et de la situation sociale du prévenu.

Soit la disposition a pour objet de ne pas permettre au juge de tenir compte de ces éléments, soit elle a pour but de ne pas le contraindre à prendre ces éléments en considération.

L'exposé des motifs de l'avant-projet donne l'impression de viser la première hypothèse. En effet, on peut y lire que "[l]a prise en compte de la capacité financière de la personne ne peut s'appliquer en droit fiscal car la fraude fiscale a été commise avec l'intention de nuire, et pour s'enrichir personnellement au détriment de la collectivité. De plus, compte tenu de la loi *Una Via*, seules les fraudes fiscales graves seront portées devant le juge pénal. (...) [U]n manque de capacité financière est en principe la conséquence directe du fait que le contribuable a organisé lui-même son insolvabilité".

La lecture selon laquelle le juge ne peut pas tenir compte de la capacité financière et de la situation sociale du prévenu est par ailleurs confirmée par le fait que la possibilité, prévue aux alinéas 2 et 3 de l'article 52, § 2, PCpén, pour le juge de tenir compte de la situation financière précaire ou d'opter pour le fractionnement de l'amende, est elle aussi exclue, de même que la possibilité pour le juge d'ordonner la suspension ou le sursis.

7. Selon la jurisprudence de la Cour constitutionnelle, une différence de traitement n'est compatible avec le principe constitutionnel d'égalité et de non-discrimination que si cette différence repose sur un critère objectif et est raisonnablement justifiée. L'existence d'une telle justification doit s'apprécier en tenant compte du but et des effets de la mesure concernée ainsi que de la nature des principes en cause; le principe d'égalité et de non-discrimination est violé lorsqu'il n'existe pas

Artikel 55, derde lid, van boek 1 van het ontworpen Strafwetboek bevat een gelijkaardige bepaling als artikel 52, § 2, eerste lid, OSw.

5.2. Het ontworpen artikel 457, § 1, tweede lid, van het WIB 92 en het ontworpen artikel 73quinquies, § 1, tweede lid, van het BTW-wetboek, verklaren eveneens de bepalingen van de artikelen 64 en 65 OSw in verband met opschorting van veroordeling en uitstel van tenuitvoerlegging bij de bestraffing met geldboetes niet van toepassing. Wanneer een gevangenisstraf wordt opgelegd, beschikt de strafrechter wel nog over de mogelijkheid om tot opschorting en uitstel te beslissen.

6. De reikwijdte van de artikelen 7 en 19 van het voorontwerp is onduidelijk.

Het is immers niet duidelijk wat het uitsluiten van de toepassing van de artikelen 52, § 2, en 55, derde lid, OSw precies tot gevolg heeft voor de verplichting in de genoemde artikelen voor de rechter om rekening te houden met de financiële draagkracht en sociale toestand van de beklaagde.

Ofwel beoogt de bepaling de rechter niet toe te laten rekening te houden met deze elementen, ofwel beoogt de bepaling de rechter niet te verplichten om met deze elementen rekening te houden.

De memorie van toelichting bij het voorontwerp geeft de indruk de eerste hypothese na te streven. Daarin staat immers te lezen dat "[h]et rekening houden met de financiële draagkracht van de persoon (...) niet van toepassing kan zijn in het fiscaal recht omdat de fiscale fraude opzettelijk gepleegd is om te schaden, en om zichzelf persoonlijk tegenover de gemeenschap te verrijken. Bovendien zal gelet op het *una Via*-dispositief enkel de ernstige fiscale fraude voor de strafrechter worden gebracht. (...) [E]en gebrekkige financiële draagkracht [is] in principe het directe gevolg van het feit dat de belastingplichtige zich onvermogen heeft gemaakt".

De lezing dat de rechter geen rekening mag houden met de financiële draagkracht en sociale toestand van de beklaagde, wordt overigens bevestigd door het feit dat ook de mogelijkheid, in het tweede en derde lid, van artikel 52, § 2, OSw, voor de rechter om rekening te houden met de precare financiële situatie of om de geldboete in schijven te laten betalen, wordt uitgesloten, en dat de mogelijkheid voor de rechter tot opschorting of uitstel te beslissen eveneens wordt uitgesloten.

7. Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof is een verschil in behandeling slechts verenigbaar met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie, wanneer dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betrokken maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid

de rapport raisonnable de proportionnalité entre les moyens employés et le but visé⁴.

8. Sous la réserve qu'il ne peut prendre une mesure manifestement déraisonnable, le législateur démocratiquement élu peut vouloir déterminer lui-même la politique répressive et exclure ainsi le pouvoir d'appréciation du juge⁵. Cette politique englobe l'appréciation de la gravité d'un manquement et la sévérité avec laquelle ce manquement peut être puni, y compris les possibilités d'individualisation de la peine⁶.

Il revient dès lors au législateur d'apprécier s'il est souhaitable de contraindre le juge à la sévérité quand une infraction nuit particulièrement à l'intérêt général, spécialement dans une matière qui donne lieu à une fraude importante⁷ ou à un préjudice considérable pour l'ordre socio-économique⁸. Cette sévérité doit s'apprécier dans son ensemble, au regard des différents éléments du régime répressif créé⁹. Cette sévérité peut concerner non seulement le niveau de la peine pécuniaire, mais aussi la faculté offerte au juge de surseoir à l'exécution de la sanction pénale¹⁰.

Le législateur peut limiter le pouvoir d'appréciation du juge. Le législateur a toutefois opté à diverses reprises pour l'individualisation des peines, notamment en abandonnant au juge le choix quant à la sévérité de la peine, en lui permettant de tenir compte de circonstances atténuantes qui l'autorisent à infliger une peine inférieure au minimum légal et en l'autorisant à accorder des mesures de sursis¹¹ et de suspension du prononcé¹².

Le principe de la proportionnalité des peines fait partie intégrante de notre système juridique qui, en règle, permet au juge de choisir la peine entre un minimum et un maximum, de tenir compte de circonstances atténuantes et d'ordonner le sursis et la suspension du prononcé, le juge pouvant ainsi individualiser la peine dans une certaine mesure, en infligeant

en niet-discriminatie is geschonden wanneer er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.⁴

8. Onder voorbehoud dat hij geen maatregel mag nemen die kennelijk onredelijk is, vermag de democratisch gekozen wetgever het repressief beleid zelf vast te stellen en aldus de beoordelingsvrijheid van de rechter te beperken.⁵ Dit beleid omvat de beoordeling van de ernst van een tekortkoming en de zwaarwichtigheid waarmee die tekortkoming kan worden bestraft, met inbegrip van de mogelijkheden tot individualisering van de straf.⁶

Het komt de wetgever bijgevolg toe te oordelen of het wenselijk is de rechter te dwingen tot gestrengheid wanneer een inbreuk het algemeen belang in het bijzonder schaadt, vooral in een aangelegenheid die aanleiding geeft tot een aanzienlijke fraude⁷ of een aanzienlijke schade aan de sociaaleconomische orde⁸. Die gestrengheid moet in haar geheel worden beoordeeld, ten aanzien van de verschillende elementen van de in het leven geroepen repressieve regeling.⁹ Ze kan niet alleen de omvang van een geldboete betreffen, maar ook de aan de rechter geboden mogelijkheid om de tenuitvoerlegging van de strafsancie uit te stellen.¹⁰

De wetgever kan de beoordelingsvrijheid van de rechter beperken. Nochtans heeft de wetgever meermaals geopteerd voor de individualisering van straffen, met name door de rechter de keuze te laten wat de strengheid van de straf betreft, door het hem mogelijk te maken rekening te houden met verzachtende omstandigheden waardoor hij een straf beneden het wettelijk minimum kan opleggen, en door hem toe te staan maatregelen tot uitstel¹¹ en tot opschorting van de uitspraak toe te kennen.¹²

Het beginsel van de evenredigheid van de straffen maakt integraal deel uit van ons rechtssysteem dat in de regel de rechter in staat stelt de straf te kiezen tussen een minimum en een maximum, hem ertoe machtigt rekening te houden met verzachtende omstandigheden en maatregelen van uitstel en opschorting van de uitspraak te bevelen, waardoor de rechter

⁴ Jurisprudence constante de la Cour constitutionnelle. Voir par exemple: C.C., 17 juillet 2014, n° 107/2014, B.12; C.C., 25 septembre 2014, n° 141/2014, B.4.1; C.C., 30 avril 2015, n° 50/2015, B.16; C.C., 18 juin 2015, n° 91/2015, B.5.1; C.C., 16 juillet 2015, n° 104/2015, B.6; C.C., 16 juin 2016, n° 94/2016, B.3; C.C., 18 mai 2017, n° 60/2017, B.11; C.C., 15 juin 2017, n° 79/2017, B.3.1; C.C., 19 juillet 2017, n° 99/2017, B.11; C.C., 28 septembre 2017, n° 104/2017, B.8; C.C., 3 février 2022, 11/2022, B.6; C.C., 10 février 2022, n° 25/2022, B.9.3; C.C., 22 septembre 2022, n° 109/2022, B.15.1.

⁵ Par exemple, C.C., 6 février 2020, n° 20/2020, B.4.3; C.C., 23 avril 2020, n° 56/2020, B.5.3.

⁶ Par exemple, C.C., 23 mars 2023, n° 50/2023, B.21.

⁷ Par exemple, C.C., 7 juin 2007, n° 81/2007, B.4.3; C.C., 22 septembre 2022, n° 114/2022, B.7.2; C.C., 9 février 2023, n° 20/2023, B.7.2.

⁸ Par exemple, C.C., 23 juin 2022, n° 84/2022, B.7.1.

⁹ Par exemple, C.C., 22 décembre 2022, n° 170/2022, B.24.1.

¹⁰ Par exemple, C.C., 23 juin 2022, n° 84/2022, B.7.1.

¹¹ Par exemple, C.C., 14 octobre 2021, n° 143/2021, B.3.3.

¹² Par exemple, C.C., 22 septembre 2022, n° 114/2022, B.7.2; C.C., 9 février 2023, n° 20/2023, B.7.2.

⁴ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bijv.: GwH 17 juli 2014, nr. 107/2014, B.12; GwH 25 september 2014, nr. 141/2014, B.4.1; GwH 30 april 2015, nr. 50/2015, B.16; GwH 18 juni 2015, nr. 91/2015, B.5.1; GwH 16 juli 2015, nr. 104/2015, B.6; GwH 16 juni 2016, nr. 94/2016, B.3; GwH 18 mei 2017, nr. 60/2017, B.11; GwH 15 juni 2017, nr. 79/2017, B.3.1; GwH 19 juli 2017, nr. 99/2017, B.11; GwH 28 september 2017, nr. 104/2017, B.8; GwH 3 februari 2022, nr. 11/2022, B.6; GwH 10 februari 2022, nr. 25/2022, B.9.3; GwH 22 september 2022, nr. 109/2022, B.15.1.

⁵ Bijv. GwH 6 februari 2020, nr. 20/2020, B.4.3; GwH 23 april 2020, nr. 56/2020, B. 5.3.

⁶ Bijv. GwH 23 maart 2023, nr. 50/2023, B.21.

⁷ Bijv. GwH 7 juni 2007, nr. 81/2007, B.4.3; GwH 22 september 2022, nr. 114/2022, B.7.2; GwH 9 februari 2023, nr. 20/2023, B.7.2.

⁸ Bijv. GwH 23 juni 2022, nr. 84/2022, B.7.1.

⁹ Bijv. GwH 22 december 2022, nr. 170/2022, B.24.1.

¹⁰ Bijv. GwH 23 juni 2022, nr. 84/2022, B.7.1.

¹¹ Bijv. GwH 14 oktober 2021, nr. 143/2021, B.3.3.

¹² Bijv. GwH 22 september 2022, nr. 114/2022, B.7.2; GwH 9 februari 2023, nr. 20/2023, B.7.2.

celle qu'il estime proportionnée à l'ensemble des éléments de la cause¹³.

Si, comme il est indiqué, c'est au législateur qu'il appartient d'apprécier s'il est souhaitable de contraindre le juge à la sévérité quand une infraction nuit particulièrement à l'intérêt général, il convient toutefois de vérifier si son choix n'est pas manifestement déraisonnable¹⁴.

9. Il a été demandé au délégué d'expliquer les exclusions:

“De bestrafning van misdrijven is gericht op de bescherming van de maatschappij. Men wil enerzijds de daders straffen en anderzijds personen ontraden om misdrijven te plegen. Het ontnemen van de vermogensvoordelen verkregen uit het misdrijf is eveneens een straf om te voorkomen dat het plegen van een misdrijf ‘lonend’ zou zijn.

In het geval van fiscale fraude dient eveneens in rekening te worden genomen dat de financiële belangen van de Staat en van de gemeenschap in haar geheel ernstig worden geschaad. Er is niet enkel de verrijking van de fiscale fraudeur, maar ook de verarming van de gemeenschap.

Bij de beoordeling van het gelijkheidsbeginsel dient in acht te worden genomen dat door het Una Via beginsel enkel de gevallen van ernstige fiscale fraude voor de strafrechter worden gebracht, en niet alle misdrijven, zoals in het gemeen strafrecht.

In het systeem is dus al een zeer zware filter ingebouwd, die ervoor zorgt dat enkel de ernstige fraude voor de strafrechter wordt gebracht. De criteria voor ernstige fiscale fraude zijn vastgelegd bij Koninklijk Besluit van 9 februari 2020. Het gaat om de volgende vier niet-cumulatieve criteria:

- De feiten kenmerken zich door zowel het ernstig als het georganiseerd karakter ervan;
- Er zijn ernstige aanwijzingen dat de feiten samenhangend zijn met gemeenrechtelijke misdrijven met een ernstig financieel, economisch, fiscaal of sociale component of ernstige elementen van corruptie;
- Voor het onderzoek naar de feiten moeten er gerechtelijke opsporingshandelingen, die een dwangmaatregel inhouden, worden uitgevoerd;
- Er zijn ernstige aanwijzingen dat de feiten dienen ter financiering van de activiteiten van een terroristische groep of criminele organisatie.

Het eerste criterium wordt verder gedefinieerd:

- Georganiseerd: ‘veronderstelt het gebruik van complexe constructies of mechanismen, eventueel met een internationale dimensie.’

¹³ Par exemple, C.C., 22 décembre 2022, n° 170/2022, B.24.2.

¹⁴ Par exemple, C.C., 22 décembre 2022, n° 170/2022, B.24.3.

aldus in zekere mate de straf kan individualiseren door de straf op te leggen die hij evenredig acht met het geheel van de elementen van de zaak.¹³

Indien, zoals vermeld, het aan de wetgever staat te oordelen of het wenselijk is de rechter te verplichten tot gestrengheid wanneer een strafbaar feit in het bijzonder het algemeen belang schaadt, dient echter te worden nagegaan of zijn keuze niet kennelijk onredelijk is.¹⁴

9. De gemachtigde werd gevraagd de uitsluitingen toe te lichten:

“De bestrafning van misdrijven is gericht op de bescherming van de maatschappij. Men wil enerzijds de daders straffen en anderzijds personen ontraden om misdrijven te plegen. Het ontnemen van de vermogensvoordelen verkregen uit het misdrijf is eveneens een straf om te voorkomen dat het plegen van een misdrijf “lonend” zou zijn.

In het geval van fiscale fraude dient eveneens in rekening te worden genomen dat de financiële belangen van de Staat en van de gemeenschap in haar geheel ernstig worden geschaad. Er is niet enkel de verrijking van de fiscale fraudeur, maar ook de verarming van de gemeenschap.

Bij de beoordeling van het gelijkheidsbeginsel dient in acht te worden genomen dat door het Una Via beginsel enkel de gevallen van ernstige fiscale fraude voor de strafrechter worden gebracht, en niet alle misdrijven, zoals in het gemeen strafrecht.

In het systeem is dus al een zeer zware filter ingebouwd, die ervoor zorgt dat enkel de ernstige fraude voor de strafrechter wordt gebracht. De criteria voor ernstige fiscale fraude zijn vastgelegd bij Koninklijk Besluit van 9 februari 2020. Het gaat om de volgende vier niet-cumulatieve criteria:

- De feiten kenmerken zich door zowel het ernstig als het georganiseerd karakter ervan;
- Er zijn ernstige aanwijzingen dat de feiten samenhangend zijn met gemeenrechtelijke misdrijven met een ernstig financieel, economisch, fiscaal of sociale component of ernstige elementen van corruptie;
- Voor het onderzoek naar de feiten moeten er gerechtelijke opsporingshandelingen, die een dwangmaatregel inhouden, worden uitgevoerd;
- Er zijn ernstige aanwijzingen dat de feiten dienen ter financiering van de activiteiten van een terroristische groep of criminele organisatie.

Het eerste criterium wordt verder gedefinieerd:

- Georganiseerd: ‘veronderstelt het gebruik van complexe constructies of mechanismen, eventueel met een internationale dimensie.’

¹³ Bijv. GwH 22 december 2022, nr. 170/2022, B.24.2.

¹⁴ Bijv. GwH 22 december 2022, nr. 170/2022, B.24.3.

· Ernstig: de ernst van de gemelde feiten viseert onder andere belastingplichtigen die moedwillig herhaaldelijk of meervoudige inbreuken plegen op de belastingwetten en de ter uitvoering ervan genomen besluiten. Feiten kunnen ook ernstig worden beschouwd wanneer de fraude wordt begaan met aanmaak of gebruik van valse stukken, of wanneer het bedrag van de handeling een aanzienlijke omvang kent of abnormaal karakter vertoont.

De filter van de ernst van de zaak, die niet in het gemeen strafrecht bestaat, en ook de aantasting van de financiële belangen van de gemeenschap verantwoorden de uitsluiting van de toepassing van opschorting en uitstel.

De criteria voor de ernstige fiscale fraude focussen zich op bewust gecreëerde structuren, die een hele tijd duren en samengaan met valsheid in geschrifte en informatica fraude. Deze misdrijven zijn gericht op persoonlijke verrijking te nadele van de gemeenschap.

Overigens mag hier niet uit het oog verloren worden dat fiscale fraude slechts mogelijk is wanneer men inkomsten genereert die niet aangegeven worden. Bijgevolg is een gebrekkige financiële draagkracht in principe het directe gevolg van het feit dat de belastingplichtige zich onvermogen heeft gemaakt.

Aangezien in regel enkel de ernstig fiscale fraude, al dan niet georganiseerd door de strafrechter wordt beoordeeld, dient omwille van een coherent rechtssysteem de toepassing van vermindering van geldboetes om rekening te houden met de financiële draagkracht in fiscale zaken niet van toepassing te zijn. Immers dient het strafrecht in regel strenger te zijn dan het administratief recht, aangezien het strafrecht enkel de zwaarste gevallen zal bestraffen.”

Et encore aussi:

“In het gemeen strafrecht, waarbij alle gevallen door de strafrechter van zeer kleine feiten en eerste overtredingen tot de zeer ernstige delicten volgens dezelfde procedure en voor dezelfde rechtbank worden behandeld, is de opschorting van de straf een middel om de betrokkene voor kleinere feiten, de uitlokking, de verleiding van het moment (eerste keer een winkeldiefstal) of eerste overtreding toch te straffen als signaal, maar waarbij de straf geheel of gedeeltelijk niet moet worden uitgevoerd als gedurende een vooraf opgelegde periode geen nieuwe feiten worden gepleegd.

Bij de beoordeling van dit beginsel dient in acht te worden genomen dat door het Una Via beginsel enkel de gevallen van ernstige fiscale fraude voor de strafrechter worden gebracht, en niet alle misdrijven, zoals in het gemeen strafrecht.

Het is ook maatschappelijk niet wenselijk om iemand die ernstige fiscale fraude heeft gepleegd met de oprichting van complexe structuren en die zichzelf te nadele van de gemeenschap heeft verrijkt te veroordelen tot een geldboete met uitstel als hij bijvoorbeeld binnen een periode van vijf jaar niet opnieuw veroordeeld wordt voor fiscale fraude. De complexiteit in de praktijk van constructies in verband met

· Ernstig: de ernst van de gemelde feiten viseert onder andere belastingplichtigen die moedwillig herhaaldelijk of meervoudige inbreuken plegen op de belastingwetten en de ter uitvoering ervan genomen besluiten. Feiten kunnen ook ernstig worden beschouwd wanneer de fraude wordt begaan met aanmaak of gebruik van valse stukken, of wanneer het bedrag van de handeling een aanzienlijke omvang kent of abnormaal karakter vertoont.

De filter van de ernst van de zaak, die niet in het gemeen strafrecht bestaat, en ook de aantasting van de financiële belangen van de gemeenschap verantwoorden de uitsluiting van de toepassing van opschorting en uitstel.

De criteria voor de ernstige fiscale fraude focussen zich op bewust gecreëerde structuren, die een hele tijd duren en samengaan met valsheid in geschrifte en informatica fraude. Deze misdrijven zijn gericht op persoonlijke verrijking te nadele van de gemeenschap.

Overigens mag hier niet uit het oog verloren worden dat fiscale fraude slechts mogelijk is wanneer men inkomsten genereert die niet aangegeven worden. Bijgevolg is een gebrekkige financiële draagkracht in principe het directe gevolg van het feit dat de belastingplichtige zich onvermogen heeft gemaakt.

Aangezien in regel enkel de ernstig fiscale fraude, al dan niet georganiseerd door de strafrechter wordt beoordeeld, dient omwille van een coherent rechtssysteem de toepassing van vermindering van geldboetes om rekening te houden met de financiële draagkracht in fiscale zaken niet van toepassing te zijn. Immers dient het strafrecht in regel strenger te zijn dan het administratief recht, aangezien het strafrecht enkel de zwaarste gevallen zal bestraffen.”

En ook nog:

“In het gemeen strafrecht, waarbij alle gevallen door de strafrechter van zeer kleine feiten en eerste overtredingen tot de zeer ernstige delicten volgens dezelfde procedure en voor dezelfde rechtbank worden behandeld, is de opschorting van de straf een middel om de betrokkene voor kleinere feiten, de uitlokking, de verleiding van het moment (eerste keer een winkeldiefstal) of eerste overtreding toch te straffen als signaal, maar waarbij de straf geheel of gedeeltelijk niet moet worden uitgevoerd als gedurende een vooraf opgelegde periode geen nieuwe feiten worden gepleegd.

Bij de beoordeling van dit beginsel dient in acht te worden genomen dat door het Una Via beginsel enkel de gevallen van ernstige fiscale fraude voor de strafrechter worden gebracht, en niet alle misdrijven, zoals in het gemeen strafrecht.

Het is ook maatschappelijk niet wenselijk om iemand die ernstige fiscale fraude heeft gepleegd met de oprichting van complexe structuren en die zichzelf te nadele van de gemeenschap heeft verrijkt te veroordelen tot een geldboete met uitstel als hij bijvoorbeeld binnen een periode van vijf jaar niet opnieuw veroordeeld wordt voor fiscale fraude. De complexiteit in de praktijk van constructies in verband met fiscale fraude

fiscale fraude zorgt ervoor dat de onderzoeken al vele jaren (langer dan vijf jaar) in beslag nemen en dat het opleggen van probatievoorwaarden gekoppeld aan een termijn nooit in verhouding kan staan tot de gepleegde feiten van ernstige fiscale fraude. Het betreft duidelijk geen mineure feiten waarvan een strafrechter omwille van clementieredenen van ‘eerste keer’, ‘uitlokking’, ‘verleiding door omstandigheden’ een uitstel zou toekennen.

De gevallen die in het gemeen recht dus voor een opschorting of uitstel in aanmerking komen vallen duidelijk niet de criteria van het KB van 9 februari 2020. Het zijn niet de gewone eenvoudige overtredingen van een gewone burger (werknemer die zijn aangifte te laat ingediend heeft) die voor de strafrechter zullen worden gebracht”.

Le délégué a encore indiqué:

“De ernstige fiscale fraude betreft meestal bewust gecreëerde structuren, die een hele tijd duren en samengaan met valsheid in geschrifte en informatica fraude. Dit zijn geen kleine misdrijven van het moment zelf die bij een eerste bestraffing in het gemeen strafrecht nog voor opschorting of uitstel in aanmerking zouden komen”.

10.1. Bien qu’il existe effectivement un filtre devant assurer que seules les infractions fiscales les plus graves soient portées devant le juge pénal, force est de constater que les conditions énoncées dans l’arrêt royal du 9 février 2020 ‘portant exécution de l’article 29, § 4, du Code d’Instruction Criminelle’, qui sont utilisées pour opérer la distinction, n’offrent aucune certitude quant à la nature de l’infraction.

Ainsi, il suffit qu’il existe des indices sérieux que les faits soient connexes à des infractions de droit commun comportant un volet financier, économique, fiscal ou social grave ou des éléments sérieux de corruption. Même si l’existence d’indices sérieux est requise, la gravité de l’infraction n’est pas encore irrévocablement établie au moment où l’affaire est portée devant le juge pénal.

Il ne peut donc être exclu que des peines plus légères puissent aussi être infligées et qu’il y ait des cas où le juge pénal jugerait nécessaire de tenir compte de la situation financière du prévenu. Il n’est donc pas exclu *a priori* qu’en cas d’infractions fiscales punies par la voie pénale, le juge pénal décide d’appliquer une réduction, en tenant compte de la situation financière du prévenu.

10.2. Exclure la possibilité pour le juge de tenir compte de la capacité financière et de la situation sociale, comporte le risque que celui-ci doive infliger une amende qui porterait une atteinte telle à la situation financière de la personne “qu’elle constituerait une mesure disproportionnée au but légitime qu’elle poursuit, entraînant une violation du droit de propriété, garanti par l’article 1er du Premier Protocole additionnel à la

zorgt ervoor dat de onderzoeken al vele jaren (langer dan vijf jaar) in beslag nemen en dat het opleggen van probatievoorwaarden gekoppeld aan een termijn nooit in verhouding kan staan tot de gepleegde feiten van ernstige fiscale fraude. Het betreft duidelijk geen mineure feiten waarvan een strafrechter omwille van clementieredenen van ‘eerste keer’, ‘uitlokking’, ‘verleiding door omstandigheden’ een uitstel zou toekennen.

De gevallen die in het gemeen recht dus voor een opschorting of uitstel in aanmerking komen vallen duidelijk niet de criteria van het KB van 9 februari 2020. Het zijn niet de gewone eenvoudige overtredingen van een gewone burger (werknemer die zijn aangifte te laat ingediend heeft) die voor de strafrechter zullen worden gebracht.”

De gemachtigde gaf nog aan:

“De ernstige fiscale fraude betreft meestal bewust gecreëerde structuren, die een hele tijd duren en samengaan met valsheid in geschrifte en informatica fraude. Dit zijn geen kleine misdrijven van het moment zelf die bij een eerste bestraffing in het gemeen strafrecht nog voor opschorting of uitstel in aanmerking zouden komen.”

10.1. Hoewel er inderdaad een filter voorhanden is die ervoor moet zorgen dat enkel de zwaarste fiscale misdrijven voor de strafrechter worden gebracht, moet worden vastgesteld dat de voorwaarden in het koninklijk besluit van 9 februari 2020 ‘tot uitvoering van artikel 29, § 4, van het Wetboek van Strafvordering’ die voor het onderscheid worden gehanteerd, geen zekerheid creëren over de aard van het misdrijf.

Zo is het voldoende dat er ernstige aanwijzingen zijn dat de feiten samenhangend zijn met gemeenrechtelijke misdrijven met een ernstig financieel, economisch, fiscaal of sociale component of ernstige elementen van corruptie. Ook al wordt vereist dat er ‘ernstige aanwijzingen’ zijn, toch staat de ernst van het misdrijf nog niet onherroepelijk vast op het ogenblik dat de zaak voor de strafrechter wordt gebracht.

Het is dus niet uit te sluiten dat ook lagere straffen kunnen worden toegekend en dat er gevallen zullen zijn waarbij de strafrechter het noodzakelijk zou achten rekening te houden met de financiële toestand van de beklaagde. Het is aldus niet *a priori* uitgesloten dat de strafrechter bij fiscale misdrijven die via strafrechtelijke weg worden bestraft, zou beslissen om een vermindering toe te passen, rekening houdende met de financiële toestand van de beklaagde.

10.2. Het uitsluiten van de mogelijkheid van de rechter om rekening te houden met de financiële draagkracht en sociale toestand, houdt het risico in dat de rechter een geldboete moet opleggen die dermate afbreuk zou doen aan de financiële toestand van de persoon “dat ze een onevenredige maatregel zou kunnen vormen ten aanzien van het ermee nagestreefde wettige doel en een schending inhouden van het recht op

Convention européenne des droits de l'homme (Cour eur. D.H., 11 janvier 2007, *Mamidakis c. Grèce*)^[15]. Une disposition qui ne permet pas au juge d'éviter une violation de cette disposition, méconnaît le droit à un procès équitable garanti par l'article 6.1 de la Convention européenne des droits de l'homme^[16].

Au vu de ce qui précède, une violation de l'article 6.1 C.E.D.H. ne peut être exclue même si le juge pénal peut répartir la peine entre une peine maximale et une peine minimale, mais n'est pas autorisé à tenir compte de la situation financière du prévenu ni ne peut ordonner le fractionnement de l'amende. En effet, dès l'instant où la situation financière ne peut être prise en considération, cela peut impliquer que le juge n'est pas en mesure d'éviter que la peine soit disproportionnée par rapport à la gravité de l'infraction. Comme indiqué, il n'est effectivement pas impensable que des infractions fiscales mineures soient elles aussi portées devant le juge pénal, par exemple corrélativement à un ensemble plus vaste. On n'aperçoit pas la nécessité d'une exclusion générale de la faculté de tenir compte de la capacité financière du prévenu dans le cas d'une amende infligée par le juge pénal en cas d'infractions fiscales.

11. Le sursis à l'exécution des peines a pour objectif de réduire les inconvénients inhérents à l'exécution des peines et de ne pas compromettre la réinsertion du condamné. Le sursis peut inciter le condamné à s'amender, par la menace d'exécuter, s'il venait à récidiver, la condamnation au paiement d'une amende^[17]. Par le sursis, total ou partiel, à l'exécution de condamnations pénales, le législateur permet au juge de différencier la peine qu'il veut infliger compte tenu de la personnalité de l'auteur et de son passé, de la nature des faits, des risques de récidive de l'auteur et des éventuels effets désocialisants d'une exécution de la peine. Le sursis permet en particulier d'espérer que l'auteur ne récidivera pas parce que, dans le cas contraire, il court le risque que le sursis soit révoqué^[18].

Certes, le législateur peut subordonner la possibilité de surseoir à l'exécution des peines à un niveau de peine fondé sur la gravité de l'infraction et faire dépendre le sursis de la gravité des faits et de leurs conséquences^[19]. Cependant, ainsi qu'il a été constaté au point 10, l'avant-projet n'offre pas de garanties suffisantes pour que seules les infractions graves soient exclues de la faculté de surseoir à l'exécution.

12. Dans la mesure où il exclut la possibilité pour le juge de tenir compte de la situation financière précaire du prévenu,

^[15] Cour eur. D.H., 11 janvier 2007, n° 35533/04, *Mamidakis c. Grèce*, §§ 44-45.

^[16] C.C., 7 juin 2007, n° 81/2007, B.9.3.

^[17] Par exemple, C.C., 6 février 2020, n° 20/2020, B.5.1; C.C., 23 avril 2020, n° 55/2020, B.7.1.

^[18] C.C., 23 juin 2022, n° 84/2022, B.5.

^[19] C.C., 23 juin 2022, n° 84/2022, B.6 et B.8.

de eerbiediging van de eigendom, dat is gewaarborgd bij artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (EHRM, 11 januari 2007, *Mamidakis t. Griekenland*)^[15]. Een bepaling die de rechter niet in staat stelt een schending van die bepaling te vermijden, schendt het recht op een eerlijk proces dat wordt gewaarborgd in artikel 6.1 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens^[16].

In het licht van bovenstaande valt niet uit te sluiten dat ook in het geval de strafrechter de straf wel kan spreiden tussen een maximumstraf en een minimumstraf, maar hierbij de financiële toestand van de beklaagde niet mee in rekening mag nemen, noch kan beslissen dat de geldboete in schijven zal worden betaald, een schending van artikel 6.1 EVRM voorhanden is. Wanneer geen rekening kan worden gehouden met de financiële toestand, kan dit immers betekenen dat de rechter niet in staat wordt gesteld te voorkomen dat de straf onevenredig is met de ernst van het misdrijf. Zoals aangehaald, is het immers niet ondenkbaar dat ook kleinere fiscale misdrijven voor de strafrechter worden gebracht, bijvoorbeeld samenhangend met een groter geheel. Het is niet duidelijk waarom de algehele uitsluiting van de mogelijkheid om rekening te houden met de financiële draagkracht van de beklaagde in geval van een geldboete opgelegd door de strafrechter bij fiscale misdrijven noodzakelijk is.

11. Het uitstel van de tenuitvoerlegging van de straffen heeft tot doel de nadelen die inherent zijn aan de tenuitvoerlegging van de straffen, te beperken en de re-integratie van de veroordeelde niet in het gedrang te brengen. Het uitstel kan de veroordeelde ertoe aanzetten zijn gedrag te wijzigen, door de dreiging om, indien hij zou recidiveren, de veroordeling tot de betaling van een geldboete uit te voeren.^[17] Met het uitstel van de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke veroordelingen, geheel of gedeeltelijk, laat de wetgever de rechter toe de straf die hij wil opleggen, te differentiëren, rekening houdend met de persoonlijkheid van de dader en zijn verleden, de aard van de feiten, de kans dat de dader zou hervallen en de mogelijk desocialiserende gevolgen van een tenuitvoerlegging. Het uitstel laat inzonderheid verhopend dat de dader niet zal recidiveren omdat hij anders het risico loopt dat het uitstel zou worden herroepen.^[18]

Weliswaar kan de wetgever de mogelijkheid tot het uitstel van tenuitvoerlegging laten afhangen van een drempel op grond van de zwaarte van de inbreuk en het uitstel afhankelijk stellen van de ernst van de feiten en hun gevolgen.^[19] Zoals vastgesteld *sub* 10, biedt het voorontwerp evenwel onvoldoende garanties dat alleen zware misdrijven van de mogelijkheid tot het verlenen van uitstel van tenuitvoerlegging worden uitgesloten.

12. In zoverre de ontworpen regeling de mogelijkheid voor de rechter uitsluit om rekening te houden met de financiële

^[15] EHRM 11 januari 2007, nr. 35533/04, *Mamidakis t. Griekenland*, §§ 44-45.

^[16] GwH 7 juni 2007, nr. 81/2007, B.9.3.

^[17] Bijv. GwH 6 februari 2020, nr. 20/2020, B.5.1; GwH 23 april 2020, nr. 55/2020, B.7.1.

^[18] GwH 23 juni 2022, nr. 84/2022, B.5.

^[19] GwH 23 juni 2022, nr. 84/2022, B.6 en B.8.

et donc non seulement ne l'oblige pas à prendre la capacité financière en considération mais lui interdit aussi de prendre en compte la situation financière précaire du prévenu, et prive le juge de la possibilité d'ordonner le sursis à l'exécution de la peine, le dispositif en projet doit être réputé emporter une restriction manifestement déraisonnable de la liberté d'appréciation du juge pénal. En effet, il n'est pas exclu que la sévérité à laquelle le juge est contraint ne le place dans l'impossibilité de prendre une décision conforme à la proportionnalité des peines, qui, en tant que principe, fait partie intégrante de notre système juridique.

OBSERVATIONS PAR ARTICLE

Article 4

13. L'actuel article 451 CIR 1992 se réfère à la subornation de témoins, d'experts ou d'interprètes les incitant à faire un faux témoignage ou une fausse déclaration. Dans le texte français, il est fait référence à "celui qui subornera".

Dans le texte néerlandais de l'article 451 CIR 1992 en projet, la référence à "het verleiden" est remplacée par une référence à "het omkopen" de témoins, d'experts ou d'interprètes, à laquelle les articles 622 à 625 du 'Code pénal en projet' sont déclarés applicables. Le texte français emploie encore toujours le terme "suborner".

Le texte néerlandais de ces articles du Code pénal en projet mentionne "het verleiden" à faire un faux témoignage ou une fausse déclaration. En outre, le terme néerlandais "omkopen" figurant dans le Code pénal, et aussi dans le Code pénal en projet, ayant une signification spécifique, on remplacera le mot "omkoopt" par "verleidt" dans le texte néerlandais de l'article 451 CIR 1992 en projet.

Article 10

14. La version néerlandaise de l'article 10 de l'avant-projet vise erronément la loi du 20 septembre 2021. Il faut lire 20 septembre 2012.

Article 13

15. Il est inutile et plutôt équivoque de mentionner l'intitulé de l'article 636 PCpén.

Article 24

16. L'article 24 de l'avant-projet fixe l'entrée en vigueur à la même date que le "nouveau Code pénal". Compte tenu notamment des observations formulées ci-dessus concernant le "nouveau Code pénal", cette disposition devra viser précisément la loi qui remplacera le Code pénal par un nouveau

precaire situation van de beklaagde, en hem dus niet enkel niet verplicht tot het rekening houden met de financiële draagkracht, maar hem verbiedt rekening te houden met de financiële precaire situatie van de beklaagde, én de rechter de mogelijkheid ontnaemt om uitstel van de tenuitvoerlegging van de straf te bevelen, moet de regeling worden geacht een kennelijk onredelijke beperking van de beoordelingsvrijheid van de strafrechter in te houden. Het is immers niet uitgesloten dat de gestrengheid waartoe de rechter verplicht wordt het hem onmogelijk maakt een beslissing te nemen die in overeenstemming is met de evenredigheid van de straffen, dat als beginsel integraal deel uit maakt van ons rechtssysteem.

ARTIKELSGEWIJZE OPMERKINGEN

Artikel 4

13. Het huidige artikel 451 WIB 1992 verwijst naar het verleiden van getuigen, deskundigen of tolken tot het afleggen van een valse getuigenis of valse verklaring. In de Franse tekst wordt verwezen naar "celui qui subornera".

In het ontworpen artikel 451 WIB 1992 wordt in de Nederlandse tekst de verwijzing naar "het verleiden" vervangen door een verwijzing naar "het omkopen" van getuigen, deskundigen of tolken, waarop de artikelen 622 tot 625 van het 'ontworpen Strafwetboek' van toepassing worden gemaakt. De Franse tekst gebruikt nog steeds de term "suborner".

In de Nederlandse tekst van die artikelen van het ontworpen Strafwetboek is sprake van "het verleiden" tot een valse getuigenis of verklaring. Aangezien bovendien de Nederlandse term "omkopen" in het Strafwetboek, ook in het ontworpen Strafwetboek, een specifieke betekenis heeft, moet in de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 451 WIB 1992 het woord "omkoopt" worden vervangen door "verleidt".

Artikel 10

14. In artikel 10 van het voorontwerp wordt in de Nederlandstalige versie verkeerdelijk verwezen naar de wet van 20 september 2021. Dit moet 20 september 2012 zijn.

Artikel 13

15. Het is niet nodig en eerder verwarrend het opschrift van artikel 636 OSw te vermelden.

Artikel 24

16. Artikel 24 van het voorontwerp stelt de inwerkingtreding vast op dezelfde dag als het "nieuw Strafwetboek". Mede rekening houdend met hetgeen hierboven is opgemerkt in verband met het zogenaamde "nieuw Strafwetboek", zal in deze bepaling een precieze verwijzing moeten worden

Code pénal, et plus spécifiquement la disposition de cette loi concernant l'entrée en vigueur.

*

Le greffier,

Greet VERBERCKMOES

Le président,

Marnix VAN DAMME

opgenomen naar de wet die het strafwetboek zal vervangen door een nieuw Strafwetboek, en meer bepaald naar de bepaling daarin inzake de inwerkingtreding.

*

De griffier,

Greet VERBERCKMOES

De voorzitter,

Marnix VAN DAMME

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition du ministre des Finances et du ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le ministre des Finances et le ministre de la Justice sont chargés de présenter en notre nom à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

TITRE 1ER*Disposition générale***Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

TITRE 2*Modifications aux Code des impôts sur les revenus 1992***Art. 2**

À l'article 338^{quater}, paragraphe 2 du code des impôts sur les revenus 1992, les mots "par l'article 505 du Code pénal" sont remplacés par les mots "par les articles 501 et 503 du Code pénal".

Art. 3

L'article 449 du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 449. Sera puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 2 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal celui qui, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, contrevient aux dispositions du présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution. Par dérogations aux articles 38 et 52, § 1er du Code pénal, le juge peut

WETSONTWERP

FILIP,

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Financiën en de minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Financiën en de minister van Justitie zijn ermee belast het ontwerp van wet in onze naam bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

TITEL 1*Algemene Bepaling***Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

TITEL 2*Wijzigingen aan het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992***Art. 2**

In artikel 338^{quater}, paragraaf 2, van het wetboek van inkomstenbelastingen 1992, worden de woorden "het artikel 505 van het Strafwetboek" vervangen door de woorden "de artikelen 501 en 503 van het Strafwetboek".

Art. 3

Artikel 449 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

"Art. 449. Hij die, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van niveau 2, zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1 van het Strafwetboek kan

prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.

Si les infractions visées à l'alinéa 1er ont été commises dans le cadre de la fraude fiscale grave, organisée ou non, le coupable est puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 3 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal. Par dérogation aux articles 38 et 52, § 1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.

Aucune sanction pénale n'est appliquée lorsque le contribuable démontre que le montant des dépenses, visées à l'article 57 ou des avantages de toute nature visés aux articles 31, alinéa 2, 2°, et 32, alinéa 2, 2°, est compris dans une déclaration introduite par le bénéficiaire conformément à l'article 305 ou dans une déclaration analogue introduite à l'étranger par le bénéficiaire".

Art. 4

L'article 450 du même Code modifié par la loi du 20 septembre 2012, est remplacé par ce qui suit:

"Art. 450. Sera punie d'une peine d'emprisonnement de niveau 3 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal celui qui, en vue de commettre une des infractions visées à l'article 449, aura commis un faux en écritures ou sur d'autres supports durables ou qui aura fait usage d'un tel faux. Par dérogation aux articles 38 et 52, § 1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.

Celui qui, délibérément, établira un faux certificat pouvant compromettre les intérêts du Trésor ou fera usage de pareil certificat, sera puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 2 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal. Par dérogations aux articles 38 et 52, § 1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire."

Art. 5

À l'article 450bis du Code des impôts sur les revenus 1992, les modifications suivantes sont apportées:

a) A l'alinéa 2 les mots "L'article 42, 3°, du Code pénal" sont remplacés par les mots "L'article 53, § 2, 4° du Code pénal";

de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 euro tot 4.000.000 euro.

Indien de in het eerste lid bedoelde inbreuken gepleegd werden in het kader van ernstige fiscale fraude, al dan niet georganiseerd, wordt de schuldige gestraft met een gevangenisstraf van niveau 3 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1 van het Strafwetboek, kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 euro tot 4.000.000 euro.

Er worden geen strafrechtelijke sancties toegepast wanneer de belastingplichtige aantoont dat het bedrag van de uitgaven bedoeld in artikel 57 of de voordelen van alle aard bedoeld in de artikelen 31, tweede lid, 2°, en 32, tweede lid, 2°, opgenomen is in een aangifte ingediend door de begunstigde overeenkomstig artikel 305 of in een analoge aangifte ingediend in het buitenland door de gerechtigde".

Art. 4

Artikel 450 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt vervangen als volgt:

"Art. 450. Eenieder die met het oog op het plegen van een van de in artikel 449 bedoelde inbreuken een vervalsing in geschrifte of andere duurzame dragers pleegt of daarvan gebruik maakt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van niveau 3, zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 euro tot 4.000.000 euro.

Hij die opzettelijk een vals getuigschrift opstelt dat de belangen van de Schatkist kan schaden, of die van een dergelijk getuigschrift gebruik maakt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van niveau 2 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 euro tot 4.000.000 euro."

Art. 5

In artikel 450bis van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 worden volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het tweede lid worden de woorden "Artikel 42, 3°, van het Strafwetboek" vervangen door de woorden "Artikel 53, § 2, 4° van het Strafwetboek";

b) l'article est complété par un alinéa 3, rédigé comme suit:

“En cas de défaut de paiement effectif tel que prévu à l'alinéa 2, les personnes qui auront été condamnées du chef d'infractions visées aux articles 449 à 452, seront solidairement tenues au paiement de la confiscation.”

Art. 6

L'article 451 du même Code, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 451. Celui qui fera délibérément un faux témoignage, l'interprète ou l'expert qui fera une fausse déclaration, celui qui incitera un ou plusieurs témoins, experts ou interprètes dans l'un des cas d'enquête autorisés par les articles 322, 325 et 374, sera puni conformément aux dispositions des articles 647 à 650 du Code pénal.”

Art. 7

L'article 452 du même Code, modifié par la loi du 20 septembre 2012, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 452. Le défaut de comparaître tel que prévu à l'article 654 du code pénal ou le refus de témoigner dans les enquêtes autorisées par les articles 322, 325 et 374 sera puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 1 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal. Par dérogation aux articles 38 et 52, § 1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.”

Art. 8

À l'article 453 du même Code, les mots “à l'article 458 du Code pénal” sont remplacés par les mots “à l'article 352 du Code pénal”.

Art. 9

L'article 456 du même code, modifié par la loi du 20 septembre 2012, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 456. Celui qui, directement ou indirectement, enfreindra l'interdiction ou la fermeture prononcée en vertu des articles 454 et 455 sera puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 2 telle que prévue à l'article 36 du

b) het artikel wordt aangevuld met een derde lid, luidende:

“In het geval van het ontbreken van de effectieve betaling als voorzien in het tweede lid, zullen personen die werden veroordeeld voor de in de artikelen 449 tot 452 bedoelde misdrijven, hoofdelijk gehouden zijn tot betaling van de verbeurdverklaring.”

Art. 6

Artikel 451 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

“Art. 451. Hij die opzettelijk een valse getuigenis aflegt, als tolk of als deskundige een valse verklaring aflegt, of een of meer getuigen, deskundigen of tolken in een van de door de artikelen 322, 325 en 374 toegelaten onderzoeken ertoe aanzet, wordt gestraft overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 647 tot 650 van het Strafwetboek.”

Art. 7

Artikel 452 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt vervangen als volgt:

“Art. 452. Niet verschijnen als voorzien in het artikel 654 van het Strafwetboek of weigeren te getuigen in de onderzoeken die zijn toegestaan door de artikelen 322, 325 en 374 worden bestraft met een gevangenisstraf van niveau 1, zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 euro tot 4.000.000 euro.”

Art. 8

In artikel 453 van hetzelfde Wetboek worden de woorden “artikel 458 van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “artikel 352 van het Strafwetboek”.

Art. 9

Artikel 456 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt vervangen als volgt:

“Art. 456. Eenieder die rechtstreeks of onrechtstreeks het verbod of de sluiting, bevolen op basis van de artikelen 454 en 455, overtreedt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van niveau 2, zoals bepaald in artikel 36 van

Code pénal. Par dérogations aux articles 38 et 52, § 1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.”

Art. 10

L'article 457, du même Code est remplacé par ce qui suit:

“Art. 457. § 1er. Les dispositions du livre Ier du Code pénal sont applicables aux infractions visées par les articles 449 à 453 et 456.

Par dérogation à l'article 38 du code pénal, les infractions visées aux articles 449 à 453 sont punies, à titre principal, uniquement de la peine d'amende respectivement prévue à ces articles lorsqu'elles sont réalisées par une personne morale.

§ 2. L'indexation des montants des amendes visée aux articles 449 à 453 et 456 se fait selon les mêmes règles que celles qui s'appliquent aux montants des amendes dans le Code pénal.”

Art. 11

Dans le même Code, il est inséré un article 457/1 rédigé comme suit:

“Art. 457/1. En cas d'admission de circonstances atténuantes par le juge, la peine d'emprisonnement de niveau 3 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal est remplacée par une peine d'emprisonnement de niveau 2 avec laquelle le juge peut prononcer une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros à titre accessoire, ou uniquement par une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros à titre de peine principale. En cas d'admission de circonstances atténuantes par le juge, la peine d'emprisonnement de niveau 2 est remplacée par une peine d'amende à titre principal de 200 euros à 1.600.000 euros.

Lorsque la peine d'amende initialement prévue à titre principal est de 2.000 euros à 4.000.000 euros elle devient, en cas d'admission de circonstances atténuantes, une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros.”

Art. 12

Dans le même Code, il est inséré un article 457/2 rédigé comme suit:

het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 euro tot 4.000.000 euro.”

Art. 10

Artikel 457, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

“Art. 457 § 1. De bepalingen van boek I van het Strafwetboek, zijn van toepassing op de in artikel 449 tot 453 en 456 bedoelde misdrijven.

In afwijking van artikel 38 van het Strafwetboek worden de misdrijven bedoeld in de artikelen 449 tot 453 als hoofdmisdrijf enkel bestraft met de geldboete voorzien in deze artikelen wanneer ze gepleegd worden door een rechtspersoon.

§ 2. De indexering van de bedragen van de geldboetes vermeld in de artikelen 449 tot 453 en 456 gebeurt op dezelfde wijze volgens dezelfde regels die van toepassing zijn op de bedragen van de geldboetes in het Strafwetboek.”

Art. 11

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 457/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 457/1. Indien de rechter verzachtende omstandigheden erkent, wordt de gevangenisstraf van niveau 3 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek vervangen door een gevangenisstraf van niveau 2 waarbij de rechter een geldboete van 200 euro tot 1.600.000 euro als bijkomende straf kan opleggen of door een geldboete van 200 euro tot 1.600.000 euro als hoofdstraf alleen. In het geval de rechter verzachtende omstandigheden toestaat, wordt de gevangenisstraf van niveau 2 vervangen door een geldboete van 200 euro tot 1.600.000 euro als hoofdstraf.

Waar de boete die aanvankelijk als hoofdstraf was vastgesteld tussen 2.000 euro en 4.000.000 euro lag, wordt het een boete tussen 200 euro en 1.600.000 euro ingeval verzachtende omstandigheden worden toegelaten.”

Art. 12

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 457/2 ingevoegd, luidende:

“Art. 457/2. En cas de tentative punissable telle que déterminée à l'article 9 du Code pénal, la peine d'emprisonnement de niveau 3 est remplacée par une peine d'emprisonnement de niveau 2 avec laquelle le juge peut prononcer une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros à titre accessoire. La peine d'emprisonnement de niveau 2 est remplacée par une peine d'amende à titre principal de 200 euros à 1.600.000 euros.

Lorsque la peine d'amende initialement prévue à titre principal est de 2.000 euros à 4.000.000 euros elle devient, en cas de tentative punissable, une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros.”

TITRE 3

Modifications du Code de la Taxe sur la Valeur Ajoutée.

Art. 13

À l'article 52bis § 1er, alinéa 2, 9° du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, les mots “article 507” sont remplacés par les mots “article 665”.

Art. 14

À l'article 63ter § 2, du même Code, les mots “par l'article 505 du Code pénal” sont remplacés par les mots “par les articles 501 et 503 du Code pénal”.

Art. 15

L'article 73 du même Code, modifié par la loi du 9 décembre 2019, est remplacé par ce qui suit:

“Art. 73. Sera puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 2 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal celui qui, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, contrevient aux dispositions du présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution. Par dérogations aux articles 38 et 52, § 1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.

Si les infractions visées à l'alinéa 1er ont été commises dans le cadre de la fraude fiscale grave, organisée ou non, le coupable est puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 3 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal. Par dérogation aux articles 38 et 52, § 1er du Code pénal,

“Art. 457/2. In het geval van een strafbare poging zoals bepaald in artikel 9 van het Strafwetboek, wordt de gevangenisstraf van niveau 3 vervangen door een gevangenisstraf van niveau 2 waarbij de rechter als bijkomende straf een geldboete tussen 200 euro en 1.600.000 euro kan opleggen. De gevangenisstraf van niveau 2 wordt vervangen door een geldboete als hoofdstraf tussen 200 euro en 1.600.000 euro.

Waar de boete die aanvankelijk als hoofdstraf was vastgesteld tussen 2.000 euro en 4.000.000 euro lag, wordt dit een boete tussen 200 euro en 1.600.000 euro in het geval van een strafbare poging.”

TITEL 3

Wijzigingen aan het Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

Art. 13

In artikel 52bis § 1, tweede lid, 9° van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, worden de woorden “artikel 507” vervangen door de woorden “artikel 665”.

Art. 14

In artikel 63ter § 2, van hetzelfde Wetboek, worden de woorden “het artikel 505 van het Strafwetboek” vervangen door de woorden “de artikelen 501 en 503 van het Strafwetboek”.

Art. 15

Artikel 73 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 9 december 2019, wordt vervangen als volgt:

“Art. 73. Hij die, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met gevangenisstraf van niveau 2 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 euro tot 4.000.000 euro.

Indien de in het eerste lid bedoelde inbreuken werden gepleegd in het kader van ernstige fiscale fraude, al dan niet georganiseerd, wordt de schuldige gestraft met een gevangenisstraf van niveau 3 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de

le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.

La fraude fiscale est en tout cas considérée grave lorsque les infractions visées à l'alinéa 1er sont en lien avec le territoire d'au moins deux États membres et entraînent un préjudice d'un montant total d'au moins 10.000.000 euros."

Art. 16

L'article 73*bis* du même Code, modifié par la loi du 17 décembre 2012, est remplacé par ce qui suit:

"Art. 73*bis*. Sera puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 3 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal, celui qui, en vue de commettre une des infractions visées à l'article 73, aura commis un faux en écritures ou sur d'autres supports durables ou qui aura fait usage d'un tel faux. Par dérogation aux articles 38 et 52, § 1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.

Celui qui, délibérément, établira un faux certificat pouvant compromettre les intérêts du Trésor ou fera usage de pareil certificat, sera puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 2 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal. Par dérogations aux articles 38 et 52, § 1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire."

Art. 17

À l'article 73*bis*/1, du même Code, les modifications suivantes sont apportées:

a) dans l'alinéa 2 les mots "L'article 42, 3°, du Code pénal" sont remplacés par les mots "L'article 53, § 2, 4° du Code pénal";

b) l'article est complétée par un alinéa 3, rédigé comme suit:

"En cas de défaut de paiement effectif tel que prévu à l'alinéa 2, les personnes qui auront été condamnées du chef d'infractions visées aux articles 73, 73*bis* et 73*quater*, seront solidairement tenues au paiement de la confiscation."

artikelen 38 en 52, § 1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 euro tot 4.000.000 euro.

De fiscale fraude wordt in ieder geval als ernstig aangemerkt wanneer de in het eerste lid bedoelde misdrijven verband houden met het grondgebied van ten minste twee lidstaten en leiden tot een verlies van in totaal ten minste 10.000.000 euro."

Art. 16

Artikel 73*bis* van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 17 december 2012, wordt vervangen als volgt:

"Art. 73*bis*. Hij die met het oog op het plegen van een van de in artikel 73 bedoelde inbreuken een vervalsing in geschrifte of andere duurzame dragers pleegt of daarvan gebruik maakt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van niveau 3 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 euro tot 4.000.000 euro.

Hij die opzettelijk een vals getuigschrift opstelt dat de belangen van de Schatkist kan schaden, of die van een dergelijk getuigschrift gebruik maakt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van niveau 2 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 euro tot 4.000.000 euro."

Art. 17

In artikel 73*bis*/1, van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in het tweede lid worden de woorden "Artikel 42, 3°, van het Strafwetboek" vervangen door de woorden "Artikel 53, § 2, 4° van het Strafwetboek";

b) het artikel wordt aangevuld met een derde lid, luidende:

"In het geval van het ontbreken van de effectieve betaling als voorzien in het tweede lid, zullen personen die voor de in de artikelen 73, 73*bis* en 73*quater* bedoelde misdrijven werden veroordeeld, hoofdelijk gehouden zijn tot betaling van de verbeurdverklaring."

Art. 18

L'article 73^{quater} du même Code, modifié par la loi du 20 septembre 2012 est remplacé par ce qui suit:

“Art. 73^{quater}. Celui qui, directement ou indirectement, enfreindra l'interdiction ou la fermeture prononcée en vertu de l'article 73ter, sera puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 2 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal. Par dérogations aux articles 38 et 52, § 1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.”.

Art. 19

L'article 73^{quinquies} du même Code est remplacé par ce qui suit:

“73^{quinquies}. § 1er. Les dispositions du livre Ier du Code pénal sont applicables aux infractions visées par les articles 73, 73bis et 73^{quater}.

Par dérogation à l'article 38 du Code pénal, les infractions visées aux articles 73, 73bis et 73^{quater} sont punies, à titre principal, uniquement de la peine d'amende respectivement prévue à ces articles lorsqu'elles sont réalisées par une personne morale.

§ 2. L'indexation des montants des amendes visée aux articles 73, 73bis et 73^{quater} se fait selon les mêmes règles que celles s'appliquent aux montants des amendes visées aux articles 38 et 52, § 1er du Code pénal.”.

Art. 20

Dans le même Code, il est inséré un article 73^{quinquies}/1 rédigé comme suit:

“Art. 73^{quinquies}/1. En cas d'admission de circonstances atténuantes par le juge, la peine d'emprisonnement de niveau 3 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal est remplacée par une peine d'emprisonnement de niveau 2 avec laquelle le juge peut prononcer une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros à titre accessoire ou uniquement par une peine d'amende uniquement de 200 euros à 1.600.000 euros à titre de peine principale. En cas d'admission de circonstances atténuantes par le juge, la peine d'emprisonnement de niveau 2 est remplacée par une peine d'amende à titre principal de 200 euros à 1.600.000 euros.

Art. 18

Artikel 73^{quater} van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 20 september 2012, wordt vervangen als volgt:

“Art. 73^{quater}. Eenieder die rechtstreeks of onrechtstreeks het verbod of de sluiting opgelegd krachtens artikel 73ter overtreedt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van niveau 2 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 euro tot 4.000.000 euro.”.

Art. 19

Artikel 73^{quinquies} van hetzelfde Wetboek worden wordt vervangen als volgt:

“Art. 73^{quinquies}. § 1. De bepalingen van boek I van het Strafwetboek zijn van toepassing op de in de artikelen 73, 73bis en 73^{quater} bedoelde misdrijven.

In afwijking van artikel 38 van het Strafwetboek worden de misdrijven bedoeld in de artikelen 73, 73bis en 73^{quater} als hoofdmisdrijf enkel bestraft met de geldboete voorzien in deze artikelen wanneer ze gepleegd worden door een rechtspersoon.

§ 2. De indexering van de bedragen van de geldboetes vermeld in de artikelen 73, 73bis en 73^{quater} gebeurt op dezelfde wijze volgens dezelfde regels die van toepassing op de bedragen van de geldboetes bepaald in de artikelen 38 en 52, § 1, van het Strafwetboek.”.

Art. 20

In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 73^{quinquies}/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 73^{quinquies}/1. Indien verzachtende omstandigheden door de rechter worden aanvaard, wordt de gevangenisstraf van niveau 3 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek vervangen door een gevangenisstraf van niveau 2 waarbij de rechter een geldboete van 200 euro tot 1.600.000 euro als bijkomende straf kan opleggen of door een geldboete van 200 euro tot 1.600.000 euro als hoofdstraf alleen. In het geval de rechter verzachtende omstandigheden toestaat, wordt de gevangenisstraf van niveau 2 vervangen door een geldboete van 200 euro tot 1.600.000 euro als hoofdstraf.

Lorsque la peine d'amende initialement prévue à titre principal est de 2.000 euros à 4.000.000 euros elle devient, en cas d'admission de circonstances atténuantes, une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros."

Art. 20

À L'article 73*octies* du même Code, les mots "aux articles 66, 67 et 458 du Code pénal." sont remplacés par les mots "à l'article 352 du Code pénal".

Art. 21

L'article 73 *nonies* du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 73*nonies*. En cas de tentative punissable telle que déterminée à l'article 9 du code pénal, la peine principale d'emprisonnement de niveau 3 est remplacée par une peine principale d'emprisonnement de niveau 2 avec laquelle le juge peut prononcer une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros à titre accessoire. La peine d'emprisonnement de niveau 2 est remplacée par une peine d'amende à titre principal de 200 euros à 1.600.000 euros.

Lorsque la peine d'amende initialement prévue à titre principal est de 2.000 euros à 4.000.000 euros elle devient, en cas de tentative punissable, une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros."

Art. 22

L'article 73*decies* du même Code est remplacé par ce qui suit:

"Art. 73*decies*. Lorsque l'infraction visée à l'article 73, alinéa 3, est commise par une organisation criminelle au sens de l'article 406 du Code pénal, le coupable est puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 3 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal. Par dérogations aux articles 38 et 52, § 1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 40.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire."

Art. 23

Cette loi entre en vigueur à la même date que la date prévue par l'article 38 de la loi du 29 février 2024

Waar de boete die aanvankelijk als hoofdstraf was vastgesteld tussen 2.000 euro en 4.000.000 euro lag, wordt het een boete tussen 200 euro en 1.600.000 euro wanneer verzachtende omstandigheden worden toegepast."

Art. 20

In artikel 73*octies* van hetzelfde Wetboek worden de woorden "de artikelen 66, 67 en 458 van het Strafwetboek." vervangen door de woorden "het artikel 352 van het Strafwetboek".

Art. 21

Artikel 73*nonies* van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

"Art. 73*nonies*. In geval van een strafbare poging zoals omschreven in artikel 9 van het Strafwetboek wordt de hoofdstraf van gevangenisstraf van niveau 3 vervangen door een hoofdstraf van gevangenisstraf van niveau 2 waarbij de rechter als bijkomende straf een geldboete van 200 euro tot 1.600.000 euro kan opleggen. De hoofdstraf van gevangenisstraf van niveau 2 wordt vervangen door een hoofdstraf van een geldboete van 200 euro tot 1.600.000 euro.

Waar de boete die aanvankelijk als hoofdstraf was vastgesteld tussen 2.000 euro en 4.000.000 euro lag, wordt dit een boete tussen 200 euro en 1.600.000 euro in het geval van een strafbare poging."

Art. 22

Artikel 73*decies* van hetzelfde Wetboek wordt als volgt vervangen:

"Art. 73*decies*. Wanneer de in artikel 73, derde lid, bedoelde inbreuk gepleegd wordt door een criminele organisatie in de zin van artikel 406 van het Strafwetboek, wordt de schuldige gestraft met een gevangenisstraf van niveau 3 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen tussen 40.000 euro en 4.000.000 euro."

Art. 23

Deze wet treedt in werking op dezelfde datum als de datum voorzien bij artikel 38 van de wet van 29 februari

introduisant le livre Ier du Code pénal et au plus tard deux ans après le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 29 mars 2024.

PHILIPPE

PAR LE ROI:

Le ministre des Finances,

Vincent Van Peteghem

Le ministre de la Justice,

Paul Van Tigchelt

2024 tot invoering van boek I van het Strafwetboek en ten laatste twee jaar na de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

Gegeven te Brussel, 29 maart 2024.

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Financiën,

Vincent Van Peteghem

De minister van Justitie,

Paul Van Tigchelt

Coordination des articles

Texte de base	Texte adapté au projet de loi
CIR 92	
Art. 338^{quater}	Art. 338^{quater}
§ 1. Sont revêtus de la qualité d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, vingt-cinq fonctionnaires fiscaux avec au moins le grade d'attaché.	§ 1. Sont revêtus de la qualité d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, vingt-cinq fonctionnaires fiscaux avec au moins le grade d'attaché.
Le nombre de vingt-cinq fonctionnaires fiscaux peut être augmenté par le Roi après avis du Collège des procureurs généraux.	Le nombre de vingt-cinq fonctionnaires fiscaux peut être augmenté par le Roi après avis du Collège des procureurs généraux.
Le Roi peut déterminer les conditions relatives à l'expérience et à la formation de ces fonctionnaires fiscaux.	Le Roi peut déterminer les conditions relatives à l'expérience et à la formation de ces fonctionnaires fiscaux.
§ 2. Les prérogatives d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, conférées aux fonctionnaires fiscaux visés au paragraphe 1 ^{er} , ne peuvent être exercées qu'en vue de la recherche et de la constatation des infractions visées par le présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution ou par l'article 505 du Code pénal, orientées prioritairement mais non exclusivement sur la lutte contre la criminalité organisée, et dans la mesure où ils prêtent leur concours aux équipes mixtes d'enquête multidisciplinaire créées sur la base de l'article 105, § 11, de la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux.	§ 2. Les prérogatives d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, conférées aux fonctionnaires fiscaux visés au paragraphe 1 ^{er} , ne peuvent être exercées qu'en vue de la recherche et de la constatation des infractions visées par le présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution ou par les articles 501 et 503 du Code pénal, orientées prioritairement mais non exclusivement sur la lutte contre la criminalité organisée, et dans la mesure où ils prêtent leur concours aux équipes mixtes d'enquête multidisciplinaire créées sur la base de l'article 105, § 11, de la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux.
§ 3. Toutefois, les fonctionnaires visés au paragraphe 1 ^{er} ne peuvent pas prêter leur concours à une équipe mixte d'enquête multidisciplinaire dans la mesure où ils sont impliqués dans une enquête administrative en cours à laquelle se rapporte l'enquête visée au paragraphe 2.	§ 3. Toutefois, les fonctionnaires visés au paragraphe 1 ^{er} ne peuvent pas prêter leur concours à une équipe mixte d'enquête multidisciplinaire dans la mesure où ils sont impliqués dans une enquête administrative en cours à laquelle se rapporte l'enquête visée au paragraphe 2.
§ 4. Pour pouvoir exercer les prérogatives d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, les fonctionnaires fiscaux visés au paragraphe 1 ^{er} prêtent serment devant le procureur général du ressort de leur domicile, dans les termes suivants :	§ 4. Pour pouvoir exercer les prérogatives d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, les fonctionnaires fiscaux visés au paragraphe 1 ^{er} prêtent serment devant le procureur général du ressort de leur domicile, dans les termes suivants :
"Je jure fidélité au Roi, obéissance à la Constitution et aux lois du peuple belge, et de	"Je jure fidélité au Roi, obéissance à la Constitution et aux lois du peuple belge, et de

remplir fidèlement les fonctions qui me sont conférées."	remplir fidèlement les fonctions qui me sont conférées."
Ils peuvent exercer leurs compétences en dehors du ressort de leur domicile.	Ils peuvent exercer leurs compétences en dehors du ressort de leur domicile.
Art. 449	Art. 449
Sera puni d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 250 euros à 500.000 euros, ou de l'une de ces peines seulement, celui qui, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, contrevient aux dispositions du présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution.	Sera puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 2 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal celui qui, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, contrevient aux dispositions du présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution. Par dérogations aux articles 38 et 52, §1 ^{er} du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.
Si les infractions visées à l'alinéa 1 ^{er} ont été commises dans le cadre de la fraude fiscale grave, organisée ou non, le coupable est puni d'un emprisonnement de huit jours à 5 ans et d'une amende de 250 euros à 500.000 euros ou de l'une de ces peines seulement.	Si les infractions visées à l'alinéa 1 ^{er} ont été commises dans le cadre de la fraude fiscale grave, organisée ou non, le coupable est puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 3 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal. Par dérogation aux articles 38 et 52, §1 ^{er} du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.
Aucune sanction pénale n'est appliquée lorsque:	Aucune sanction pénale n'est appliquée lorsque le contribuable démontre que le montant des dépenses, visées à l'article 57 ou des avantages de toute nature visés aux articles 31, alinéa 2, 2°, et 32, alinéa 2, 2°, est compris dans une déclaration introduite par le bénéficiaire conformément à l'article 305 ou dans une déclaration analogue introduite à l'étranger par le bénéficiaire.
- le contribuable démontre que le montant des dépenses, visées à l'article 57 ou des avantages de toute nature visés aux articles 31, alinéa 2, 2°, et 32, alinéa 2, 2°, est compris dans une déclaration introduite par le bénéficiaire conformément à l'article 305 ou dans une déclaration analogue introduite à l'étranger par le bénéficiaire;	
- la réintégration dans la comptabilité de bénéfices dissimulés, visée aux articles 219 et 233, alinéa 2, est faite dans un exercice comptable postérieur à l'exercice comptable au cours duquel le bénéfice dissimulé a été réalisé	Abrogé

dans les conditions visées au même article 219, alinéa 4.	
Art. 450	Art. 450
Sera puni d'un emprisonnement d'un mois à cinq ans et d'une amende de 250 euros à 500.000 euros ou de l'une de ces peines seulement, celui qui, en vue de commettre une des infractions visées à l'article 449, aura commis un faux en écritures publiques, de commerce ou privées, ou qui aura fait usage d'un tel faux.	Sera punie d'une peine d'emprisonnement de niveau 3 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal celui qui, en vue de commettre une des infractions visées à l'article 449, aura commis un faux en écritures ou sur d'autres supports durables ou qui aura fait usage d'un tel faux. Par dérogation aux articles 38 et 52, §1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.
Celui qui, sciemment, établira un faux certificat pouvant compromettre les intérêts du Trésor ou fera usage de pareil certificat, sera puni d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 250 euros à 500.000 euros ou de l'une de ces peines seulement.	Celui qui, délibérément , établira un faux certificat pouvant compromettre les intérêts du Trésor ou fera usage de pareil certificat, sera puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 2 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal. Par dérogations aux articles 38 et 52, §1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.
Art. 450bis	Art. 450bis
Afin d'éviter qu'un condamné soit soumis à une peine déraisonnablement lourde, le juge tient compte, dans la fixation de la peine, des amendes administratives et accroissements d'impôt dus.	Afin d'éviter qu'un condamné soit soumis à une peine déraisonnablement lourde, le juge tient compte, dans la fixation de la peine, des amendes administratives et accroissements d'impôt dus.
L'article 42, 3°, du Code pénal n'est pas d'application aux avantages patrimoniaux tirés directement des infractions fiscales, aux biens et valeurs qui leur ont été substitués et aux revenus de ces avantages investis si l'action de l'administration fiscale est déclarée fondée et a donné lieu à un paiement effectif de l'entière de cette action.	L'article 53, § 2, 4° , du Code pénal n'est pas d'application aux avantages patrimoniaux tirés directement des infractions fiscales, aux biens et valeurs qui leur ont été substitués et aux revenus de ces avantages investis si l'action de l'administration fiscale est déclarée fondée et a donné lieu à un paiement effectif de l'entière de cette action.
	En cas de défaut de paiement effectif tel que prévu à l'alinéa 2, les personnes qui auront été condamnées du chef d'infractions visées aux articles 449 à 452, seront solidairement tenues au paiement de la confiscation.
Art. 451	Art. 451

Celui qui fera un faux témoignage, l'interprète ou l'expert qui fera une fausse déclaration, celui qui subornera un ou plusieurs témoins, experts ou interprètes dans l'un des cas d'enquête autorisés par les articles 322, 325 et 374, sera puni conformément aux dispositions des articles 220 à 224 du Code pénal.	Celui qui fera délibérément un faux témoignage, l'interprète ou l'expert qui fera une fausse déclaration, celui qui incitera un ou plusieurs témoins, experts ou interprètes dans l'un des cas d'enquête autorisés par les articles 322, 325 et 374, sera puni conformément aux dispositions des articles 647 à 650 du Code pénal
Art. 452	Art. 452
Le défaut de comparaître ou le refus de témoigner dans les enquêtes autorisées par les articles 322, 325 et 374 sera puni d'un emprisonnement de huit jours à six mois et d'une amende de 125 euros à 500.000 euros ou de l'une de ces peines seulement.	Le défaut de comparaître tel que prévu à l'article 654 du code pénal ou le refus de témoigner dans les enquêtes autorisées par les articles 322, 325 et 374 sera puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 1 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal. Par dérogation aux articles 38 et 52, § 1er du Code pénal , le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.
Art. 453	Art. 453
La violation du secret professionnel, tel qu'il est défini à l'article 337, sera punie conformément à l'article 458 du Code pénal.	La violation du secret professionnel, tel qu'il est défini à l'article 337, sera punie conformément à l'article 352 du Code pénal.
Art. 456	Art. 456
Celui qui, directement ou indirectement, enfreindra l'interdiction ou la fermeture prononcée en vertu des articles 454 et 455 sera puni d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 250 euros à 500.000 euros ou de l'une de ces deux peines seulement.	Celui qui, directement ou indirectement, enfreindra l'interdiction ou la fermeture prononcée en vertu des articles 454 et 455 sera puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 2 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal. Par dérogations aux articles 38 et 52, § 1er du Code pénal , le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.
Art. 457	Art. 457
§ 1. Toutes les dispositions du Livre premier du Code pénal, y compris le chapitre VII et l'article 85, sont applicables aux infractions visées par les articles 449 à 453 et 456.	§ 1er. Les dispositions du livre Ier du Code pénal sont applicables aux infractions visées par les articles 449 à 453 et 456.
§ 2. La loi du 5 mars 1952, modifiée par les lois des 22 décembre 1989 et 20 juillet 1991, relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales, est applicable aux infractions visées aux articles 449, 450, 452 et 456.	Par dérogation à l'article 38 du code pénal, les infractions visées aux articles 449 à 453 sont punies, à titre principal, uniquement de la peine d'amende respectivement prévue à ces

	articles lorsqu'elles sont réalisées par une personne morale.
	§ 2. L'indexation des montants des amendes visée aux articles 449 à 453 et 456 se fait selon les mêmes règles que celles qui s'appliquent aux montants des amendes dans le Code pénal.
/	Art. 457/1
	En cas d'admission de circonstances atténuantes par le juge, la peine d'emprisonnement de niveau 3 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal est remplacée par une peine d'emprisonnement de niveau 2 avec laquelle le juge peut prononcer une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros à titre accessoire, ou uniquement par une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros à titre de peine principale. En cas d'admission de circonstances atténuantes par le juge, la peine d'emprisonnement de niveau 2 est remplacée par une peine d'amende à titre principal de 200 euros à 1.600.000 euros.
	Lorsque la peine d'amende initialement prévue à titre principal est de 2.000 euros à 4.000.000 euros elle devient, en cas d'admission de circonstances atténuantes, une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros.
/	Art. 457/2
	En cas de tentative punissable telle que déterminée à l'article 9 du Code pénal, la peine d'emprisonnement de niveau 3 est remplacée par une peine d'emprisonnement de niveau 2 avec laquelle le juge peut prononcer une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros à titre accessoire. La peine d'emprisonnement de niveau 2 est remplacée par une peine d'amende à titre principal de 200 euros à 1.600.000 euros.
	Lorsque la peine d'amende initialement prévue à titre principal est de 2.000 euros à 4.000.000 euros elle devient, en cas de tentative punissable, une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros.
C.TVA	

Art. 52bis	Art. 52bis
§ 1 ^{er} . Lorsque les agents de l'administration en charge de la taxe sur la valeur ajoutée constatent à l'occasion de leurs investigations auprès d'une personne assujettie des faits qui constituent un faisceau d'indices concordants de fraude grave, organisée ou non, et qui ont contribué à enfreindre les dispositions de ce Code ou des arrêtés pris pour son exécution, ils peuvent pratiquer une saisie conservatoire sur les biens meubles pour lesquels il n'est pas démontré lors de ces investigations qu'ils appartiennent exclusivement à des tiers.	§ 1 ^{er} . Lorsque les agents de l'administration en charge de la taxe sur la valeur ajoutée constatent à l'occasion de leurs investigations auprès d'une personne assujettie des faits qui constituent un faisceau d'indices concordants de fraude grave, organisée ou non, et qui ont contribué à enfreindre les dispositions de ce Code ou des arrêtés pris pour son exécution, ils peuvent pratiquer une saisie conservatoire sur les biens meubles pour lesquels il n'est pas démontré lors de ces investigations qu'ils appartiennent exclusivement à des tiers.
Les agents visés à l'alinéa 1er, munis de leur commission, dressent un procès-verbal de saisie devant notamment contenir les mentions suivantes :	Les agents visés à l'alinéa 1er, munis de leur commission, dressent un procès-verbal de saisie devant notamment contenir les mentions suivantes :
1° le jour, le mois, l'année et le lieu de la saisie;	1° le jour, le mois, l'année et le lieu de la saisie;
2° les nom, prénom, grade et qualité des agents verbalisants;	2° les nom, prénom, grade et qualité des agents verbalisants;
3° l'identification du saisi par la mention du numéro d'entreprise s'il est connu ainsi que, soit les nom, prénom et domicile pour une personne physique, soit les dénomination sociale, forme juridique et siège social pour une personne morale;	3° l'identification du saisi par la mention du numéro d'entreprise s'il est connu ainsi que, soit les nom, prénom et domicile pour une personne physique, soit les dénomination sociale, forme juridique et siège social pour une personne morale;
4° la mention des faits visés à l'alinéa 1er constatés par ces agents;	4° la mention des faits visés à l'alinéa 1er constatés par ces agents;
5° la motivation de l'urgence de la saisie;	5° la motivation de l'urgence de la saisie;
6° la mention et la spécification d'une dette d'impôt qui est certaine et liquide ou susceptible d'une estimation provisoire;	6° la mention et la spécification d'une dette d'impôt qui est certaine et liquide ou susceptible d'une estimation provisoire;
7° l'inventaire des biens saisis, lequel contient une description suffisamment précise et détaillée de ces biens;	7° l'inventaire des biens saisis, lequel contient une description suffisamment précise et détaillée de ces biens;
8° la signature d'au moins deux des agents verbalisants;	8° la signature d'au moins deux des agents verbalisants;
9° la reproduction intégrale de l'article 507 du Code pénal;	9° la reproduction intégrale de l'article 665 du Code pénal;

10° les moyens de recours contre les mesures prises, l'arrondissement judiciaire compétent ainsi que l'autorité judiciaire compétente;	10° les moyens de recours contre les mesures prises, l'arrondissement judiciaire compétent ainsi que l'autorité judiciaire compétente;
11° l'administration visée à l'alinéa 1er qui doit être citée en cas de recours.	11° l'administration visée à l'alinéa 1er qui doit être citée en cas de recours.
Dans le cas où la copie du procès-verbal ne peut être remise en mains propres du saisi contre accusé de réception lors de la saisie, cette copie est déposée immédiatement sur place et le procès-verbal de saisie lui est, à peine de nullité, notifié par envoi recommandé dans les quatorze jours.	Dans le cas où la copie du procès-verbal ne peut être remise en mains propres du saisi contre accusé de réception lors de la saisie, cette copie est déposée immédiatement sur place et le procès-verbal de saisie lui est, à peine de nullité, notifié par envoi recommandé dans les quatorze jours.
Cette saisie conservatoire ne peut porter atteinte au prescrit de l'article 1408, §§ 1er et 2, du Code judiciaire relatif aux biens insaisissables.	Cette saisie conservatoire ne peut porter atteinte au prescrit de l'article 1408, §§ 1er et 2, du Code judiciaire relatif aux biens insaisissables.
Suite à la saisie conservatoire, les biens ne peuvent être aliénés ou grevés durant une période de trois ans sans toutefois qu'aucun privilège soit conféré. La saisie conservatoire donne lieu à l'établissement et à l'envoi dans les trois jours ouvrables à compter de la remise ou de la notification du procès-verbal, par les agents verbalisants, d'un avis de saisie conformément à l'article 1390 du Code judiciaire.	Suite à la saisie conservatoire, les biens ne peuvent être aliénés ou grevés durant une période de trois ans sans toutefois qu'aucun privilège soit conféré. La saisie conservatoire donne lieu à l'établissement et à l'envoi dans les trois jours ouvrables à compter de la remise ou de la notification du procès-verbal, par les agents verbalisants, d'un avis de saisie conformément à l'article 1390 du Code judiciaire.
§ 2. A peine de nullité, la validité de la saisie visée au § 1er doit être confirmée dans les deux mois à compter de la notification du procès-verbal visé au § 1er, alinéa 2, par le juge des saisies du ressort dans lequel se trouve le bureau en charge du recouvrement de la dette fiscale. La procédure est introduite sur requête unilatérale. La décision du juge des saisies est exécutoire par provision.	§ 2. A peine de nullité, la validité de la saisie visée au § 1er doit être confirmée dans les deux mois à compter de la notification du procès-verbal visé au § 1er, alinéa 2, par le juge des saisies du ressort dans lequel se trouve le bureau en charge du recouvrement de la dette fiscale. La procédure est introduite sur requête unilatérale. La décision du juge des saisies est exécutoire par provision.
Par application du principe de l'article 1420 du Code judiciaire le saisi peut, dans les trois mois suivant la remise en mains propres du procès-verbal de saisie ou l'envoi du courrier recommandé, introduire un recours auprès du juge des saisies du ressort dans lequel se situe le bureau en charge du recouvrement de la dette fiscale, afin d'obtenir la mainlevée ou la modification de la saisie dans l'hypothèse où il n'aurait pas été satisfait aux conditions du	Par application du principe de l'article 1420 du Code judiciaire le saisi peut, dans les trois mois suivant la remise en mains propres du procès-verbal de saisie ou l'envoi du courrier recommandé, introduire un recours auprès du juge des saisies du ressort dans lequel se situe le bureau en charge du recouvrement de la dette fiscale, afin d'obtenir la mainlevée ou la modification de la saisie dans l'hypothèse où il n'aurait pas été satisfait aux conditions du

présent article. Le juge des saisies peut adapter la saisie dans la mesure où la valeur des biens saisis visés au § 1er, alinéa 2, 7°, est disproportionnée au regard de la dette visée au § 1er, alinéa 2, 6°.	présent article. Le juge des saisies peut adapter la saisie dans la mesure où la valeur des biens saisis visés au § 1er, alinéa 2, 7°, est disproportionnée au regard de la dette visée au § 1er, alinéa 2, 6°.
Le juge des saisies peut en outre, adapter la saisie ou en ordonner la levée en cas de changement de circonstances.	Le juge des saisies peut en outre, adapter la saisie ou en ordonner la levée en cas de changement de circonstances.
La demande est introduite et traitée suivant les formes du référé conformément aux articles 1035 à 1041 du Code judiciaire.	La demande est introduite et traitée suivant les formes du référé conformément aux articles 1035 à 1041 du Code judiciaire.
Le cas échéant, la saisie conserve son caractère conservatoire au cours de la procédure judiciaire engagée ainsi qu'au cours d'une éventuelle procédure menée en suite d'une action en justice intentée sur la base de l'article 89, alinéa 2.	Le cas échéant, la saisie conserve son caractère conservatoire au cours de la procédure judiciaire engagée ainsi qu'au cours d'une éventuelle procédure menée en suite d'une action en justice intentée sur la base de l'article 89, alinéa 2.
§ 3. A peine de nullité de la saisie, la dette d'impôt est portée à un registre de perception et recouvrement conformément à l'article 85 endéans les trois mois suivant la notification du procès-verbal de saisie, visé au § 1er, alinéa 2.	§ 3. A peine de nullité de la saisie, la dette d'impôt est portée à un registre de perception et recouvrement conformément à l'article 85 endéans les trois mois suivant la notification du procès-verbal de saisie, visé au § 1er, alinéa 2.
La reprise de la dette d'impôt au registre de perception et recouvrement ne peut être portée à la connaissance du saisi par l'envoi de l'avis de perception et recouvrement visé à l'article 85, § 3, qu'après la validation de la saisie par le juge des saisies telle que prévue au § 2, alinéa 1er. Par dérogation à l'article 85, § 3, cet avis de perception et recouvrement est notifié par envoi recommandé. La remise de la pièce au prestataire de service postal universel vaut notification à compter du troisième jour ouvrable suivant.	La reprise de la dette d'impôt au registre de perception et recouvrement ne peut être portée à la connaissance du saisi par l'envoi de l'avis de perception et recouvrement visé à l'article 85, § 3, qu'après la validation de la saisie par le juge des saisies telle que prévue au § 2, alinéa 1er. Par dérogation à l'article 85, § 3, cet avis de perception et recouvrement est notifié par envoi recommandé. La remise de la pièce au prestataire de service postal universel vaut notification à compter du troisième jour ouvrable suivant.
Par la seule notification de cet avis de perception et de recouvrement, la saisie conservatoire est convertie en saisie exécutoire et sa mise en oeuvre subséquente est engagée conformément à l'article 1497 du Code judiciaire.	Par la seule notification de cet avis de perception et de recouvrement, la saisie conservatoire est convertie en saisie exécutoire et sa mise en oeuvre subséquente est engagée conformément à l'article 1497 du Code judiciaire.
La saisie-exécution sur biens meubles aura lieu ensuite conformément aux dispositions de l'article 1499 et suivants du Code judiciaire, sans préjudice de la possibilité pour le saisi, en cas de changement de circonstances, de requérir du	La saisie-exécution sur biens meubles aura lieu ensuite conformément aux dispositions de l'article 1499 et suivants du Code judiciaire, sans préjudice de la possibilité pour le saisi, en cas de changement de circonstances, de requérir du

juge des saisies, l'adaptation ou la levée de la saisie.	juge des saisies, l'adaptation ou la levée de la saisie.
Art. 63ter	Art. 63ter
§ 1 ^{er} . Sont revêtus de la qualité d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, vingt-cinq fonctionnaires fiscaux avec au moins le grade d'attaché.	§ 1 ^{er} . Sont revêtus de la qualité d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, vingt-cinq fonctionnaires fiscaux avec au moins le grade d'attaché.
Le nombre de vingt-cinq fonctionnaires fiscaux peut être augmenté par le Roi après avis du Collège des procureurs généraux.	Le nombre de vingt-cinq fonctionnaires fiscaux peut être augmenté par le Roi après avis du Collège des procureurs généraux.
Le Roi peut déterminer les conditions relatives à l'expérience et à la formation de ces fonctionnaires fiscaux.	Le Roi peut déterminer les conditions relatives à l'expérience et à la formation de ces fonctionnaires fiscaux.
§ 2. Les prérogatives d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, conférées aux fonctionnaires fiscaux visés au paragraphe 1er, ne peuvent être exercées qu'en vue de la recherche et de la constatation des infractions visées par le présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution ou par l'article 505 du Code pénal, orientées prioritairement mais non exclusivement sur la lutte contre la criminalité organisée, et dans la mesure où ils prêtent leur concours aux équipes mixtes d'enquête multidisciplinaire prévues à l'article 105, § 11, de la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux.	§ 2. Les prérogatives d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, conférées aux fonctionnaires fiscaux visés au paragraphe 1er, ne peuvent être exercées qu'en vue de la recherche et de la constatation des infractions visées par le présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution ou par les articles 501 et 503 du Code pénal, orientées prioritairement mais non exclusivement sur la lutte contre la criminalité organisée, et dans la mesure où ils prêtent leur concours aux équipes mixtes d'enquête multidisciplinaire prévues à l'article 105, § 11, de la loi du 7 décembre 1998 organisant un service de police intégré, structuré à deux niveaux.
§ 3. Toutefois, les fonctionnaires fiscaux visés au paragraphe 1er ne peuvent pas prêter leur concours à une équipe mixte d'enquête multidisciplinaire dans la mesure où ils sont impliqués dans une enquête administrative en cours à laquelle se rapporte l'enquête visée au paragraphe 2.	§ 3. Toutefois, les fonctionnaires fiscaux visés au paragraphe 1er ne peuvent pas prêter leur concours à une équipe mixte d'enquête multidisciplinaire dans la mesure où ils sont impliqués dans une enquête administrative en cours à laquelle se rapporte l'enquête visée au paragraphe 2.
§ 4. Pour pouvoir exercer les prérogatives d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, les fonctionnaires fiscaux visés au paragraphe 1er prêtent serment devant le procureur général du ressort de leur domicile, dans les termes suivants :	§ 4. Pour pouvoir exercer les prérogatives d'officier de police judiciaire, auxiliaire du procureur du Roi, les fonctionnaires fiscaux visés au paragraphe 1er prêtent serment devant le procureur général du ressort de leur domicile, dans les termes suivants :
"Je jure fidélité au Roi, obéissance à la Constitution et aux lois du peuple belge, et de	"Je jure fidélité au Roi, obéissance à la Constitution et aux lois du peuple belge, et de

remplir fidèlement les fonctions qui me sont conférées."	remplir fidèlement les fonctions qui me sont conférées."
Ils peuvent exercer leurs compétences en dehors du ressort de leur domicile.	Ils peuvent exercer leurs compétences en dehors du ressort de leur domicile.
Art. 73	Art. 73
Sera puni d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 250 euros à 500.000 euros ou de l'une de ces peines seulement, celui qui, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, contrevient aux dispositions du présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution.	Sera puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 2 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal celui qui, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, contrevient aux dispositions du présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution. Par dérogations aux articles 38 et 52, §1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.
Si les infractions visées à l'alinéa 1 ^{er} ont été commises dans le cadre de la fraude fiscale grave, organisée ou non, le coupable est puni d'un emprisonnement de huit jours à 5 ans et d'une amende de 250 euros à 500.000 euros ou de l'une de ces peines seulement.	Si les infractions visées à l'alinéa 1 ^{er} ont été commises dans le cadre de la fraude fiscale grave, organisée ou non, le coupable est puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 3 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal. Par dérogation aux articles 38 et 52, §1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.
La fraude fiscale est en tout cas considérée grave lorsque les infractions visées à l'alinéa 1 ^{er} sont en lien avec le territoire d'au moins deux Etats membres et entraînent un préjudice d'un montant total d'au moins 10.000.000 euros.	La fraude fiscale est en tout cas considérée grave lorsque les infractions visées à l'alinéa 1 ^{er} sont en lien avec le territoire d'au moins deux Etats membres et entraînent un préjudice d'un montant total d'au moins 10.000.000 euros.
Art. 73bis	Art. 73bis
Sera puni d'un emprisonnement d'un mois à cinq ans et d'une amende de 250 EUR à 500.000 euros ou l'une de ces peines seulement, celui qui, en vue de commettre une des infractions visées à l'article 73, aura commis un faux en écritures publiques, de commerce ou privées, ou en informatique visé à l'article 210bis, § 1er, du Livre II du Code pénal, ou qui aura fait usage d'un tel faux.	Sera puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 3 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal, celui qui, en vue de commettre une des infractions visées à l'article 73, aura commis un faux en écritures ou sur d'autres supports durables ou qui aura fait usage d'un tel faux. Par dérogation aux articles 38 et 52, §1 ^{er} du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.
Celui qui, sciemment, établira un faux certificat pouvant compromettre les intérêts du Trésor ou fera usage de pareil certificat, sera puni d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et	Celui qui, délibérément , établira un faux certificat pouvant compromettre les intérêts du Trésor ou fera usage de pareil certificat, sera puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 2 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal.

d'une amende de 250 EUR à 500.000 euros ou de l'une de ces peines seulement.	Par dérogations aux articles 38 et 52, §1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.
Art. 73bis/1	Art. 73bis/1
Afin d'éviter qu'un condamné soit soumis à une peine déraisonnablement lourde, le juge tient compte, dans la fixation de la peine, des amendes administratives dues.	Afin d'éviter qu'un condamné soit soumis à une peine déraisonnablement lourde, le juge tient compte, dans la fixation de la peine, des amendes administratives dues.
L'article 42, 3°, du Code pénal n'est pas d'application aux avantages patrimoniaux tirés directement des infractions fiscales, aux biens et valeurs qui leur ont été substitués et aux revenus de ces avantages investis si l'action de l'administration fiscale est déclarée fondée et a donné lieu au paiement effectif de l'entièreté de cette action.	L'article 53, § 2, 4° , du Code pénal n'est pas d'application aux avantages patrimoniaux tirés directement des infractions fiscales, aux biens et valeurs qui leur ont été substitués et aux revenus de ces avantages investis si l'action de l'administration fiscale est déclarée fondée et a donné lieu au paiement effectif de l'entièreté de cette action.
	En cas de défaut de paiement effectif tel que prévu à l'alinéa 2, les personnes qui auront été condamnées du chef d'infractions visées aux articles 73, 73bis et 73quater, seront solidairement tenues au paiement de la confiscation.
Art. 73quater	Art. 73quater
Celui qui, directement ou indirectement, enfreindra l'interdiction ou la fermeture prononcée en vertu de l'article 73ter, sera puni d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 250 EUR à 500.000 euros ou de l'une de ces peines seulement .	Celui qui, directement ou indirectement, enfreindra l'interdiction ou la fermeture prononcée en vertu de l'article 73ter, sera puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 2 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal. Par dérogations aux articles 38 et 52, §1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 2.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.
Art. 73quinquies	Art. 73quinquies
§ 1 ^{er} . Toutes les dispositions du Livre premier du Code pénal, y compris l'article 85, sont applicables aux infractions visées par les articles 73, 73bis et 73quater.	§ 1 ^{er} . Les dispositions du livre I ^{er} du Code pénal sont applicables aux infractions visées par les articles 73, 73bis et 73quater.
§ 2. La loi du 5 mars 1952, modifiée par les lois des 22 décembre 1969 et 25 juin 1975, relative aux décimes additionnels sur les amendes pénales, est applicable aux infractions visées aux articles 73, 73bis et 73quater.	Par dérogation à l'article 38 du Code pénal, les infractions visées aux articles 73, 73bis et 73quater sont punies, à titre principal, uniquement de la peine d'amende respectivement prévue à ces articles

	lorsqu'elles sont réalisées par une personne morale.
	§ 2. L'indexation des montants des amendes visée aux articles 73, 73bis et 73quater se fait selon les mêmes règles que celles s'appliquent aux montants des amendes visées aux articles 38 et 52, § 1 ^{er} du Code pénal.
Art. 73quinquies/1	Art. 73quinquies/1
	En cas d'admission de circonstances atténuantes par le juge, la peine d'emprisonnement de niveau 3 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal est remplacée par une peine d'emprisonnement de niveau 2 avec laquelle le juge peut prononcer une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros à titre accessoire, ou uniquement par une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros à titre de peine principale. En cas d'admission de circonstances atténuantes par le juge, la peine d'emprisonnement de niveau 2 est remplacée par une peine d'amende à titre principal de 200 euros à 1.600.000 euros.
	Lorsque la peine d'amende initialement prévue à titre principal est de 2.000 euros à 4.000.000 euros elle devient, en cas d'admission de circonstances atténuantes, une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros.
Art. 73octies	Art. 73octies
La violation du secret professionnel, tel qu'il est défini à l'article 93bis, sera punie conformément aux articles 66, 67 et 458 du Code pénal.	La violation du secret professionnel, tel qu'il est défini à l'article 93bis, sera punie conformément à l'article 352 du Code pénal.
Art. 73nonies	Art. 73nonies
La tentative de commettre une infraction visée à l'article 73, alinéa 3, sera punie d'un emprisonnement de huit jours à trois ans et d'une amende de 26 euros à 50.000 euros ou d'une de ces peines seulement.	En cas de tentative punissable telle que déterminée à l'article 9 du code pénal, la peine principale d'emprisonnement de niveau 3 est remplacée par une peine principale d'emprisonnement de niveau 2 avec laquelle le juge peut prononcer une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros à titre accessoire. La peine d'emprisonnement de niveau 2 est remplacée par une peine d'amende à titre principal de 200 euros à 1.600.000 euros.

	Lorsque la peine d'amende initialement prévue à titre principal est de 2.000 euros à 4.000.000 euros elle devient, en cas de tentative punissable, une peine d'amende de 200 euros à 1.600.000 euros.
Art. 73decies	Art. 73decies
Lorsque l'infraction visée à l'article 73, alinéa 3, est commise par une organisation criminelle au sens de l'article 324bis du Code pénal, le coupable est puni d'un emprisonnement de 1 an à 5 ans et d'une amende de 5.000 euros à 500.000 euros ou de l'une de ces peines seulement.	Lorsque l'infraction visée à l'article 73, alinéa 3, est commise par une organisation criminelle au sens de l'article 406 du Code pénal, le coupable est puni d'une peine d'emprisonnement de niveau 3 telle que prévue à l'article 36 du Code pénal. Par dérogations aux articles 38 et 52, § 1er du Code pénal, le juge peut prononcer une amende de 40.000 euros à 4.000.000 euros comme peine accessoire.

Coördinatie van de artikelen

Basistekst	Tekst aangepast aan het wetsontwerp
WIB 92	
Art. 338 ^{quater}	Art. 338 ^{quater}
§ 1. Bekleed worden met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, vijftientwintig fiscale ambtenaren met minstens de graad van attaché.	§ 1. Bekleed worden met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, vijftientwintig fiscale ambtenaren met minstens de graad van attaché.
Het aantal van vijftientwintig fiscale ambtenaren kan door de Koning worden verhoogd na advies van het College van procureurs-generaal.	Het aantal van vijftientwintig fiscale ambtenaren kan door de Koning worden verhoogd na advies van het College van procureurs-generaal.
De Koning kan voorwaarden betreffende de ervaring en de opleiding van deze fiscale ambtenaren bepalen.	De Koning kan voorwaarden betreffende de ervaring en de opleiding van deze fiscale ambtenaren bepalen.
§ 2. De bevoegdheden van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, toegekend aan de in paragraaf 1 bedoelde fiscale ambtenaren, kunnen slechts uitgeoefend worden met het oog op de opsporing en vaststelling van de inbreuken bedoeld in dit Wetboek of de tot uitvoering ervan genomen besluiten of in het artikel 505 van het Strafwetboek, prioritair maar niet exclusief georiënteerd op de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit, en voor zover zij bijstand verlenen aan gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams, opgericht op basis van het artikel 105, § 11 van de wet 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.	§ 2. De bevoegdheden van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, toegekend aan de in paragraaf 1 bedoelde fiscale ambtenaren, kunnen slechts uitgeoefend worden met het oog op de opsporing en vaststelling van de inbreuken bedoeld in dit Wetboek of de tot uitvoering ervan genomen besluiten of in de artikelen 501 en 503 van het Strafwetboek, prioritair maar niet exclusief georiënteerd op de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit, en voor zover zij bijstand verlenen aan gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams, opgericht op basis van het artikel 105, § 11 van de wet 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.
§ 3. De ambtenaren bedoeld in paragraaf 1 mogen evenwel geen bijstand verlenen aan een gemengd multidisciplinair onderzoeksteam voor zover zij betrokken zijn in een lopend administratief onderzoek waarop het onderzoek zoals bedoeld in paragraaf 2 betrekking heeft.	§ 3. De ambtenaren bedoeld in paragraaf 1 mogen evenwel geen bijstand verlenen aan een gemengd multidisciplinair onderzoeksteam voor zover zij betrokken zijn in een lopend administratief onderzoek waarop het onderzoek zoals bedoeld in paragraaf 2 betrekking heeft.
§ 4. Om hun bevoegdheden van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, te kunnen uitoefenen, leggen de fiscale ambtenaren bedoeld in paragraaf 1, in handen van de procureur-generaal van het rechtsgebied van hun	§ 4. Om hun bevoegdheden van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, te kunnen uitoefenen, leggen de fiscale ambtenaren bedoeld in paragraaf 1, in handen van de procureur-generaal van het rechtsgebied van hun

woonplaats, de eed af in de volgende bewoordingen:	woonplaats, de eed af in de volgende bewoordingen:
"Ik zweer getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgische volk en het mij opgedragen ambt trouw waar te nemen."	"Ik zweer getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgische volk en het mij opgedragen ambt trouw waar te nemen."
Zij kunnen hun bevoegdheden buiten het rechtsgebied van hun woonplaats uitoefenen.	Zij kunnen hun bevoegdheden buiten het rechtsgebied van hun woonplaats uitoefenen.
Art. 449	Art. 449
Hij die met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 250 euro tot 500.000 euro of met een van die straffen alleen.	Hij die, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van niveau 2, zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, §1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 euro tot 4.000.000 euro.
Indien de in het eerste lid vermelde inbreuken gepleegd werden in het raam van ernstige fiscale fraude, al dan niet georganiseerd, wordt de schuldige gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot 5 jaar en met een geldboete van 250 euro tot 500.000 euro of met een van die straffen alleen.	Indien de in het eerste lid bedoelde inbreuken gepleegd werden in het kader van ernstige fiscale fraude, al dan niet georganiseerd, wordt de schuldige gestraft met een gevangenisstraf van niveau 3 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, §1 van het Strafwetboek, kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 tot 4.000.000 euro.
Er wordt geen strafrechtelijke sanctie toegepast wanneer:	Er worden geen strafrechtelijke sancties toegepast wanneer de belastingplichtige aantoonst dat het bedrag van de uitgaven bedoeld in artikel 57 of de voordelen van alle aard bedoeld in de artikelen 31, tweede lid, 2°, en 32, tweede lid, 2°, opgenomen is in een aangifte ingediend door de begunstigde overeenkomstig artikel 305 of in een analoge aangifte ingediend in het buitenland door de gerechtigde.
- de belastingplichtige aantoonst dat het bedrag van de kosten, vermeld in artikel 57, of van de voordelen van alle aard als bedoeld in de artikelen 31, tweede lid, 2°, en 32, tweede lid, 2°, begrepen is in een door de verkrijger overeenkomstig artikel 305 ingediende aangifte	

of in een door de verkrijger in het buitenland ingediende gelijkaardige aangifte;	
- in de artikel 219 en 233, tweede lid, bedoelde verdoken meerwinsten, binnen de in datzelfde artikel 219, vierde lid, bedoelde voorwaarden, terug in de boekhouding worden opgenomen in een later boekjaar dan het boekjaar tijdens hetwelk de meerwinst werd verwezenlijkt.	Opgeheven
Art. 450	Art. 450
Met gevangenisstraf van een maand tot vijf jaar en met geldboete van 250 euro tot 500.000 euro of met één van die straffen alleen wordt gestraft hij die, met het oogmerk om een van de in artikel 449 bedoelde misdrijven te plegen, in openbare geschriften, in handelsgeschriften of in private geschriften valsheid pleegt, of die van een zodanig vals geschrift gebruik maakt.	Eenieder die met het oog op het plegen van een van de in artikel 449 bedoelde inbreuken een vervalsing in geschrifte of andere duurzame dragers pleegt of daarvan gebruik maakt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van niveau 3, zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, §1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 euro tot 4.000.000 euro.
Hij die wetens en willens een vals getuigschrift opstelt dat de belangen van de Schatkist kan schaden of die van een dergelijk getuigschrift gebruik maakt, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 250 euro tot 500.000 euro of met één van die straffen alleen.	Hij die opzettelijk een vals getuigschrift opstelt dat de belangen van de Schatkist kan schaden, of die van een dergelijk getuigschrift gebruik maakt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van niveau 2 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, §1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 tot 4.000.000 euro.
Art. 450bis	Art. 450bis
Ten einde te vermijden dat een veroordeelde aan een onredelijk zware straf zou worden onderworpen, houdt de rechter bij de straftoemeting rekening met de verschuldigde administratieve geldboeten en belastingverhogingen.	Ten einde te vermijden dat een veroordeelde aan een onredelijk zware straf zou worden onderworpen, houdt de rechter bij de straftoemeting rekening met de verschuldigde administratieve geldboeten en belastingverhogingen.
Artikel 42, 3°, van het Strafwetboek vindt geen toepassing op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit de fiscale misdrijven zijn verkregen, op de goederen en waarden die in de plaats ervan zijn gesteld en op de inkomsten uit de belegde voordelen in geval de vordering van de fiscale administratie gegrond wordt verklaard en tot een effectieve betaling van deze volledige vordering heeft geleid.	Artikel 53, § 2, 4°, van het Strafwetboek vindt geen toepassing op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit de fiscale misdrijven zijn verkregen, op de goederen en waarden die in de plaats ervan zijn gesteld en op de inkomsten uit de belegde voordelen in geval de vordering van de fiscale administratie gegrond wordt verklaard en tot een effectieve betaling van deze volledige vordering heeft geleid.

	In het geval van het ontbreken van de effectieve betaling als voorzien in het tweede lid, zullen personen die werden veroordeeld voor de in de artikelen 449 tot 452 bedoelde misdrijven, hoofdelijk gehouden zijn tot betaling van de verbeurdverklaring.
Art. 451	Art. 451
Hij die een valse getuigenis aflegt, als tolk of als deskundige een valse verklaring aflegt, een of meer getuigen, deskundigen of tolken in een van de door de artikelen 322, 325 en 374 toegelaten informatiegevallen verleidt, wordt gestraft overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 220 tot 224 van het Strafwetboek.	Hij die opzettelijk een valse getuigenis aflegt, als tolk of als deskundige een valse verklaring aflegt, of een of meer getuigen, deskundigen of tolken in een van de door de artikelen 322, 325 en 374 toegelaten onderzoeken ertoe aanzet, wordt gestraft overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 647 tot 650 van het Strafwetboek
Art. 452	Art. 452
De niet-verschijning of de weigering om te getuigen in de door de artikelen 322, 325 en 374 toegelaten onderzoeken wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met geldboete van 125 euro tot 500.000 euro of met één van die straffen alleen.	Niet verschijnen als voorzien in het artikel 654 van het Strafwetboek of weigeren te getuigen in de onderzoeken die zijn toegestaan door de artikelen 322, 325 en 374 worden bestraft met een gevangenisstraf van niveau 1, zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 euro tot 4.000.000 euro
Art. 453	Art. 453
De schending van het bij artikel 337 bepaalde beroepsgeheim wordt gestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.	De schending van het bij artikel 337 bepaalde beroepsgeheim wordt gestraft overeenkomstig artikel 352 van het Strafwetboek.
Art. 456	Art. 456
Hij, die rechtstreeks of onrechtstreeks het verbod of de sluiting uitgesproken krachtens de artikelen 454 en 455 overtreedt, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 250 euro tot 500.000 euro of met één van die straffen alleen.	Eenieder die rechtstreeks of onrechtstreeks het verbod of de sluiting, bevolen op basis van de artikelen 454 en 455, overtreedt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van niveau 2, zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, §1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 tot 4.000.000 euro
Art. 457	Art. 457

§ 1. Alle bepalingen van Boek I, van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85 zijn van toepassing op de in de artikelen 449 tot 453 en 456 bedoelde misdrijven.	§ 1. De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, zijn van toepassing op de in artikel 449 tot 453 en 456 bedoelde misdrijven.
§ 2. De wet van 5 maart 1952, gewijzigd bij de wetten van 22 december 1989 en 20 juli 1991, betreffende de opdecimes op de strafrechterlijke geldboeten, is van toepassing op de misdrijven bedoeld in de artikelen 449, 450, 452 en 456.	In afwijking van artikel 38 van het Strafwetboek worden de misdrijven bedoeld in de artikelen 449 tot 453 als hoofdmisdrijf enkel bestraft met de geldboete voorzien in deze artikelen wanneer ze gepleegd worden door een rechtspersoon.
	§ 2. De indexering van de bedragen van de geldboetes vermeld in de artikelen 449 tot 453 en 456 gebeurt op dezelfde wijze volgens dezelfde regels die van toepassing zijn op de bedragen van de geldboetes in het Strafwetboek.
Art. 457/1	Art. 457/1
	Indien de rechter verzachtende omstandigheden erkent, wordt de gevangenisstraf van niveau 3 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek vervangen door een gevangenisstraf van niveau 2 waarbij de rechter een geldboete van 200 euro tot 1.600.000 euro als bijkomende straf kan opleggen of door een geldboete van 200 euro tot 1.600.000 euro als hoofdstraf alleen. In het geval de rechter verzachtende omstandigheden toestaat, wordt de gevangenisstraf van niveau 2 vervangen door een geldboete van 200 euro tot 1.600.000 euro als hoofdstraf.
	Waar de boete die aanvankelijk als hoofdstraf was vastgesteld tussen 2.000 euro en 4.000.000 euro lag, wordt het een boete tussen 200 euro en 1.600.000 euro ingeval verzachtende omstandigheden worden toegelaten.
Art. 457/2	Art. 457/2
	In het geval van een strafbare poging zoals bepaald in artikel 9 van het Strafwetboek, wordt de gevangenisstraf van niveau 3 vervangen door een gevangenisstraf van niveau 2 waarbij de rechter als bijkomende straf een geldboete tussen 200 euro en

	1.600.000 euro kan opleggen. De gevangenisstraf van niveau 2 wordt vervangen door een geldboete als hoofdstraf tussen 200 euro en 1.600.000 euro.
	Waar de boete die aanvankelijk als hoofdstraf was vastgesteld tussen 2.000 euro en 4.000.000 euro lag, wordt dit een boete tussen 200 euro en 1.600.000 euro in het geval van een strafbare poging.
W.BTW	
Art. 52bis	Art. 52bis
§ 1. Wanneer ambtenaren van de administratie belast met de belasting over de toegevoegde waarde, ter gelegenheid van hun onderzoeken bij een belastingplichtige, feiten vaststellen die een geheel van overeenstemmende aanwijzingen van ernstige fraude, al dan niet georganiseerd, uitmaken en bijgedragen hebben tot de overtreding van de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten, kunnen zij bewarend beslag leggen op de roerende goederen waarvoor tijdens die onderzoeken niet is aangetoond dat zij uitsluitend aan derden toebehoren.	§ 1. Wanneer ambtenaren van de administratie belast met de belasting over de toegevoegde waarde, ter gelegenheid van hun onderzoeken bij een belastingplichtige, feiten vaststellen die een geheel van overeenstemmende aanwijzingen van ernstige fraude, al dan niet georganiseerd, uitmaken en bijgedragen hebben tot de overtreding van de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten, kunnen zij bewarend beslag leggen op de roerende goederen waarvoor tijdens die onderzoeken niet is aangetoond dat zij uitsluitend aan derden toebehoren.
De in het eerste lid bedoelde ambtenaren, in het bezit van hun aanstellingsbewijs, stellen een proces-verbaal van beslag op dat met name de volgende vermeldingen moet bevatten:	De in het eerste lid bedoelde ambtenaren, in het bezit van hun aanstellingsbewijs, stellen een proces-verbaal van beslag op dat met name de volgende vermeldingen moet bevatten:
1° de dag, de maand, het jaar en de plaats van het beslag;	1° de dag, de maand, het jaar en de plaats van het beslag;
2° de naam, voornaam, graad en hoedanigheid van de verbaliserende ambtenaren;	2° de naam, voornaam, graad en hoedanigheid van de verbaliserende ambtenaren;
3° de identificatie van de beslagene door de vermelding van het ondernemingsnummer indien gekend alsook van hetzij de naam, de voornaam en de woonplaats voor een natuurlijke persoon, hetzij de maatschappelijke benaming, de rechtsvorm en de maatschappelijke zetel voor een rechtspersoon;	3° de identificatie van de beslagene door de vermelding van het ondernemingsnummer indien gekend alsook van hetzij de naam, de voornaam en de woonplaats voor een natuurlijke persoon, hetzij de maatschappelijke benaming, de rechtsvorm en de maatschappelijke zetel voor een rechtspersoon;
4° de vermelding van de in het eerste lid bedoelde feiten vastgesteld door deze ambtenaren;	4° de vermelding van de in het eerste lid bedoelde feiten vastgesteld door deze ambtenaren;

5° de motivatie van de hoogdringendheid van het beslag;	5° de motivatie van de hoogdringendheid van het beslag;
6° de vermelding en de specificatie van een belastingschuld die zeker is en vaststaand of vatbaar voor een voorlopige raming;	6° de vermelding en de specificatie van een belastingschuld die zeker is en vaststaand of vatbaar voor een voorlopige raming;
7° de inventaris van de beslagen goederen die een voldoende nauwkeurige en gedetailleerde omschrijving van de goederen bevat;	7° de inventaris van de beslagen goederen die een voldoende nauwkeurige en gedetailleerde omschrijving van de goederen bevat;
8° de handtekening van minstens twee verbaliserende ambtenaren;	8° de handtekening van minstens twee verbaliserende ambtenaren;
9° de integrale weergave van artikel 507 van het Strafwetboek;	9° de integrale weergave van artikel 665 van het Strafwetboek;
10° de rechtsmiddelen tegen de genomen maatregelen, het bevoegde gerechtelijk arrondissement en de bevoegde rechtsinstantie;	10° de rechtsmiddelen tegen de genomen maatregelen, het bevoegde gerechtelijk arrondissement en de bevoegde rechtsinstantie;
11° de in het eerste lid bedoelde administratie die in geval van beroep moet worden gedagvaard.	11° de in het eerste lid bedoelde administratie die in geval van beroep moet worden gedagvaard.
Indien het afschrift van het proces-verbaal niet aan de beslagene kan worden overhandigd tegen ontvangstbewijs op het ogenblik van het beslag, wordt dit afschrift onmiddellijk ter plekke achtergelaten en wordt het proces-verbaal van beslag - op straffe van nietigheid - hem binnen de veertien dagen bij aangetekende brief ter kennis gebracht.	Indien het afschrift van het proces-verbaal niet aan de beslagene kan worden overhandigd tegen ontvangstbewijs op het ogenblik van het beslag, wordt dit afschrift onmiddellijk ter plekke achtergelaten en wordt het proces-verbaal van beslag - op straffe van nietigheid - hem binnen de veertien dagen bij aangetekende brief ter kennis gebracht.
Dit bewarend beslag mag geen afbreuk doen aan artikel 1408, §§ 1 en 2, van het Gerechtelijk Wetboek inzake de niet voor beslag vatbare goederen.	Dit bewarend beslag mag geen afbreuk doen aan artikel 1408, §§ 1 en 2, van het Gerechtelijk Wetboek inzake de niet voor beslag vatbare goederen.
Ten gevolge van het bewarend beslag kunnen de goederen niet worden vervreemd of bezwaard gedurende een periode van drie jaar zonder dat evenwel enig voorrecht wordt verschaft. Het bewarend beslag geeft aanleiding tot het opmaken en het verzenden binnen drie werkdagen te rekenen vanaf de overhandiging of de betekening van het proces-verbaal, door de verbaliserende ambtenaren, van een bericht van beslag overeenkomstig artikel 1390 van het Gerechtelijk Wetboek.	Ten gevolge van het bewarend beslag kunnen de goederen niet worden vervreemd of bezwaard gedurende een periode van drie jaar zonder dat evenwel enig voorrecht wordt verschaft. Het bewarend beslag geeft aanleiding tot het opmaken en het verzenden binnen drie werkdagen te rekenen vanaf de overhandiging of de betekening van het proces-verbaal, door de verbaliserende ambtenaren, van een bericht van beslag overeenkomstig artikel 1390 van het Gerechtelijk Wetboek.

§ 2. Op straffe van nietigheid moet de geldigheid van het in § 1 bedoelde beslag bekrachtigd worden door de beslagrechter van het ambtsgebied waarin zich het kantoor belast met de invordering van de fiscale schuld bevindt, binnen een termijn van twee maanden te rekenen vanaf de kennisgeving van het in § 1, tweede lid, bedoelde proces-verbaal. De procedure wordt ingeleid op eenzijdig verzoekschrift. De beslissing van de beslagrechter is uitvoerbaar bij voorraad.	§ 2. Op straffe van nietigheid moet de geldigheid van het in § 1 bedoelde beslag bekrachtigd worden door de beslagrechter van het ambtsgebied waarin zich het kantoor belast met de invordering van de fiscale schuld bevindt, binnen een termijn van twee maanden te rekenen vanaf de kennisgeving van het in § 1, tweede lid, bedoelde proces-verbaal. De procedure wordt ingeleid op eenzijdig verzoekschrift. De beslissing van de beslagrechter is uitvoerbaar bij voorraad.
Bij toepassing van het principe van artikel 1420 van het Gerechtelijk Wetboek kan de beslagene binnen de drie maanden na overhandiging van het proces-verbaal van beslag of van de verzending van de aangetekende brief beroep instellen bij de beslagrechter van het ambtsgebied waarin zich het kantoor belast met de invordering van de fiscale schuld bevindt, om de opheffing of wijziging van het beslag te verkrijgen in het geval dat niet aan de voorwaarden van dit artikel werd voldaan. De beslagrechter kan het beslag wijzigen in de mate dat de waarde van de in § 1, tweede lid, 7°, bedoelde beslagen goederen het bedrag van de in § 1, tweede lid, 6°, bedoelde schuld op een disproportionele manier overschrijdt.	Bij toepassing van het principe van artikel 1420 van het Gerechtelijk Wetboek kan de beslagene binnen de drie maanden na overhandiging van het proces-verbaal van beslag of van de verzending van de aangetekende brief beroep instellen bij de beslagrechter van het ambtsgebied waarin zich het kantoor belast met de invordering van de fiscale schuld bevindt, om de opheffing of wijziging van het beslag te verkrijgen in het geval dat niet aan de voorwaarden van dit artikel werd voldaan. De beslagrechter kan het beslag wijzigen in de mate dat de waarde van de in § 1, tweede lid, 7°, bedoelde beslagen goederen het bedrag van de in § 1, tweede lid, 6°, bedoelde schuld op een disproportionele manier overschrijdt.
De beslagrechter kan het beslag tevens wijzigen of opheffen in geval van veranderde omstandigheden.	De beslagrechter kan het beslag tevens wijzigen of opheffen in geval van veranderde omstandigheden.
De vordering wordt ingesteld en behandeld zoals in kort geding overeenkomstig de artikelen 1035 tot 1041 van het Gerechtelijk Wetboek.	De vordering wordt ingesteld en behandeld zoals in kort geding overeenkomstig de artikelen 1035 tot 1041 van het Gerechtelijk Wetboek.
In voorkomend geval behoudt het beslag zijn bewarend karakter gedurende de rechtsgang van de ingeleide gerechtelijke procedure evenals tijdens een eventuele rechtsgang van de vordering in rechte ingeleid op grond van artikel 89, tweede lid.	In voorkomend geval behoudt het beslag zijn bewarend karakter gedurende de rechtsgang van de ingeleide gerechtelijke procedure evenals tijdens een eventuele rechtsgang van de vordering in rechte ingeleid op grond van artikel 89, tweede lid.
§ 3. Op straffe van nietigheid van het beslag, wordt de belastingschuld in een innings- en invorderingsregister opgenomen overeenkomstig artikel 85 binnen drie maanden na de kennisgeving van het in § 1, tweede lid, bedoelde proces-verbaal van beslag.	§ 3. Op straffe van nietigheid van het beslag, wordt de belastingschuld in een innings- en invorderingsregister opgenomen overeenkomstig artikel 85 binnen drie maanden na de kennisgeving van het in § 1, tweede lid, bedoelde proces-verbaal van beslag.

De opname van de belastingschuld in het innings- en invorderingsregister kan maar door verzending van het innings- en invorderingsbericht bedoeld in artikel 85, § 3, worden ter kennis gebracht aan de beslagene na de bekrachtiging van het beslag door de beslagrechter zoals bepaald in § 2, eerste lid. In afwijking van artikel 85, § 3, wordt dit innings- en invorderingsbericht bij aangetekende zending ter kennis gegeven. De afgifte van het stuk bij de aanbieder van de universele postdienst geldt als kennisgeving vanaf de derde daaropvolgende werkdag.	De opname van de belastingschuld in het innings- en invorderingsregister kan maar door verzending van het innings- en invorderingsbericht bedoeld in artikel 85, § 3, worden ter kennis gebracht aan de beslagene na de bekrachtiging van het beslag door de beslagrechter zoals bepaald in § 2, eerste lid. In afwijking van artikel 85, § 3, wordt dit innings- en invorderingsbericht bij aangetekende zending ter kennis gegeven. De afgifte van het stuk bij de aanbieder van de universele postdienst geldt als kennisgeving vanaf de derde daaropvolgende werkdag.
Door de loutere kennisgeving van dit innings- en invorderingsbericht wordt het bewarend beslag omgezet in een uitvoerend beslag en de daaropvolgende tenuitvoerlegging ervan gebeurt overeenkomstig artikel 1497 van het Gerechtelijk Wetboek.	Door de loutere kennisgeving van dit innings- en invorderingsbericht wordt het bewarend beslag omgezet in een uitvoerend beslag en de daaropvolgende tenuitvoerlegging ervan gebeurt overeenkomstig artikel 1497 van het Gerechtelijk Wetboek.
Het uitvoerend beslag op roerende goederen zal vervolgens plaatsvinden overeenkomstig de bepalingen van artikel 1499 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek, onverminderd de mogelijkheid voor de beslagene, in geval van veranderde omstandigheden, om de wijziging of opheffing van het beslag te verzoeken voor de beslagrechter.	Het uitvoerend beslag op roerende goederen zal vervolgens plaatsvinden overeenkomstig de bepalingen van artikel 1499 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek, onverminderd de mogelijkheid voor de beslagene, in geval van veranderde omstandigheden, om de wijziging of opheffing van het beslag te verzoeken voor de beslagrechter.
Art. 63ter	Art. 63ter
§ 1. Bekleed worden met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, vijftientwintig fiscale ambtenaren met minstens de graad van attaché.	§ 1. Bekleed worden met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, vijftientwintig fiscale ambtenaren met minstens de graad van attaché.
Het aantal van vijftientwintig fiscale ambtenaren kan door de Koning worden verhoogd na advies van het College van Procureurs-generaal.	Het aantal van vijftientwintig fiscale ambtenaren kan door de Koning worden verhoogd na advies van het College van Procureurs-generaal.
De Koning kan de voorwaarden betreffende de ervaring en de opleiding van deze fiscale ambtenaren bepalen.	De Koning kan de voorwaarden betreffende de ervaring en de opleiding van deze fiscale ambtenaren bepalen.
§ 2. De bevoegdheden van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, toegekend aan de in paragraaf 1 bedoelde fiscale ambtenaren, kunnen slechts uitgeoefend worden met het oog op de opsporing en vaststelling van de	§ 2. De bevoegdheden van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, toegekend aan de in paragraaf 1 bedoelde fiscale ambtenaren, kunnen slechts uitgeoefend worden met het oog op de opsporing en vaststelling van de

inbreuken bedoeld in dit Wetboek of de tot uitvoering ervan genomen besluiten of in het artikel 505 van het Strafwetboek, prioritair maar niet exclusief georiënteerd op de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit, en voor zover zij bijstand verlenen aan gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams, opgericht op basis van het artikel 105, § 11 van de wet 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.	inbreuken bedoeld in dit Wetboek of de tot uitvoering ervan genomen besluiten of in de artikelen 501 en 503 van het Strafwetboek, prioritair maar niet exclusief georiënteerd op de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit, en voor zover zij bijstand verlenen aan gemengde multidisciplinaire onderzoeksteams, opgericht op basis van het artikel 105, § 11 van de wet 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus.
§ 3. De fiscale ambtenaren bedoeld in paragraaf 1 mogen evenwel geen bijstand verlenen aan een gemengd multidisciplinair onderzoeksteam voor zover zij betrokken zijn in een lopend administratief onderzoek waarop het onderzoek zoals bedoeld in paragraaf 2 betrekking heeft.	§ 3. De fiscale ambtenaren bedoeld in paragraaf 1 mogen evenwel geen bijstand verlenen aan een gemengd multidisciplinair onderzoeksteam voor zover zij betrokken zijn in een lopend administratief onderzoek waarop het onderzoek zoals bedoeld in paragraaf 2 betrekking heeft.
§ 4. Om hun bevoegdheden van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, te kunnen uitoefenen, leggen de fiscale ambtenaren bedoeld in paragraaf 1, in handen van de procureur-generaal van het rechtsgebied van hun woonplaats, de eed af in de volgende bewoordingen:	§ 4. Om hun bevoegdheden van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, te kunnen uitoefenen, leggen de fiscale ambtenaren bedoeld in paragraaf 1, in handen van de procureur-generaal van het rechtsgebied van hun woonplaats, de eed af in de volgende bewoordingen:
"Ik zweer getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgische volk en het mij opgedragen ambt trouw waar te nemen."	"Ik zweer getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgische volk en het mij opgedragen ambt trouw waar te nemen."
Zij kunnen hun bevoegdheden buiten het rechtsgebied van hun woonplaats uitoefenen.	Zij kunnen hun bevoegdheden buiten het rechtsgebied van hun woonplaats uitoefenen.
Art. 73	Art. 73
Hij die met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 250 euro tot 500.000 euro of met een van die straffen alleen.	Hij die, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van niveau 2 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, §1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 euro tot 4.000.000 euro.
Indien de in het eerste lid vermelde inbreuken gepleegd werden in het raam van ernstige fiscale fraude, al dan niet georganiseerd, wordt	Indien de in het eerste lid bedoelde inbreuken werden gepleegd in het kader van ernstige fiscale fraude, al dan niet georganiseerd, wordt

de schuldige gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot 5 jaar en met een geldboete van 250 euro tot 500.000 euro of met een van die straffen alleen.	de schuldige gestraft met een gevangenisstraf van niveau 3 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 tot 4.000.000 euro.
Fiscale fraude wordt in ieder geval als ernstig beschouwd wanneer de in het eerste lid bedoelde inbreuken, verbonden zijn met het grondgebied van ten minste twee lidstaten en een schade veroorzaken van ten minste 10.000.000 euro.	De fiscale fraude wordt in ieder geval als ernstig aangemerkt wanneer de in het eerste lid bedoelde misdrijven verband houden met het grondgebied van ten minste twee lidstaten en leiden tot een verlies van in totaal ten minste 10.000.000 euro."
Art. 73bis	Art. 73bis
Met gevangenisstraf van een maand tot vijf jaar en met geldboete van 250 EUR tot 500.000 euro of met één van die straffen alleen wordt gestraft hij die, met het oogmerk om een van de in artikel 73 bedoelde misdrijven te plegen, valsheid pleegt in openbare geschriften, in handelsgeschriften of in private geschriften of in informatica, zoals bedoeld in artikel 210bis, § 1, van Boek II van het Strafwetboek of die van een zodanig vals geschrift gebruik maakt.	Hij die met het oog op het plegen van een van de in artikel 73 bedoelde inbreuken een vervalsing in geschrifte of andere duurzame dragers pleegt of daarvan gebruik maakt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van niveau 3 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, §1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 euro tot 4.000.000 euro.
Hij die wetens en willens een vals getuigschrift opstelt dat de belangen van de Schatkist kan schaden of die van een dergelijk getuigschrift gebruik maakt, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 250 EUR tot 500.000 euro of met één van die straffen alleen.	Hij die opzettelijk een vals getuigschrift opstelt dat de belangen van de Schatkist kan schaden, of die van een dergelijk getuigschrift gebruik maakt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van niveau 2 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, §1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 tot 4.000.000 euro.
Art. 73bis/1	Art. 73bis/1
Ten einde te vermijden dat een veroordeelde aan een onredelijk zware straf zou worden onderworpen, houdt de rechter bij de straftoemeting rekening met de verschuldigde administratieve geldboeten.	Ten einde te vermijden dat een veroordeelde aan een onredelijk zware straf zou worden onderworpen, houdt de rechter bij de straftoemeting rekening met de verschuldigde administratieve geldboeten.
Artikel 42, 3°, van het Strafwetboek vindt geen toepassing op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit de fiscale misdrijven zijn verkregen, op de goederen en waarden die in de plaats ervan zijn gesteld en op de inkomsten uit de belegde voordelen in geval de vordering van de fiscale administratie gegrond wordt verklaard	Artikel 53, § 2, 4°, van het Strafwetboek vindt geen toepassing op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit de fiscale misdrijven zijn verkregen, op de goederen en waarden die in de plaats ervan zijn gesteld en op de inkomsten uit de belegde voordelen in geval de vordering van de fiscale administratie gegrond wordt verklaard

en tot een effectieve betaling van deze volledige vordering heeft geleid.	en tot een effectieve betaling van deze volledige vordering heeft geleid.
	In het geval van het ontbreken van de effectieve betaling als voorzien in het tweede lid, zullen personen die voor de in de artikelen 73, 73bis en 73quater bedoelde misdrijven werden veroordeeld, hoofdelijk gehouden zijn tot betaling van de verbeurdverklaring.
Art. 73quater	Art. 73quater
Hij die, rechtstreeks of onrechtstreeks, het verbod of de sluiting uitgesproken krachtens artikel 73ter overtreedt, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en een geldboete van 250 EUR tot 500.000 euro of met één van die straffen alleen.	Eenieder die rechtstreeks of onrechtstreeks het verbod of de sluiting opgelegd krachtens artikel 73ter overtreedt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van niveau 2 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, §1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen van 2.000 tot 4.000.000 euro.
Art. 73quinquies	Art. 73quinquies
§ 1. Alle bepalingen van het Eerste Boek van het Strafwetboek, met inbegrip van artikel 85, zijn van toepassing op de misdrijven bedoeld in de artikelen 73, 73bis en 73quater.	§ 1. De bepalingen van Boek I van het Strafwetboek zijn van toepassing op de in de artikelen 73, 73bis en 73quater bedoelde misdrijven.
/	In afwijking van artikel 38 van het Strafwetboek worden de misdrijven bedoeld in de artikelen 73, 73bis en 73quater als hoofdmisdrijf enkel bestraft met de geldboete voorzien in deze artikelen wanneer ze gepleegd worden door een rechtspersoon.
§ 3. De wet van 5 maart 1952, gewijzigd bij de wetten van 22 december 1969 en 25 juni 1975, betreffende de opdecimes op de strafrechtelijke geldboeten, is van toepassing op de misdrijven bedoeld in de artikelen 73, 73bis en 73quater.	§ 2. De indexering van de bedragen van de geldboetes vermeld in de artikelen 73, 73bis en 73quater gebeurt op dezelfde wijze volgens dezelfde regels die van toepassing op de bedragen van de geldboetes bepaald in de artikelen 38 en 52, § 1, van het Strafwetboek.
Art. 73quinquies/1	Art. 73quinquies/1
	Indien verzachtende omstandigheden door de rechter worden aanvaard, wordt de gevangenisstraf van niveau 3 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek vervangen door een gevangenisstraf van niveau 2 waarbij de rechter een geldboete van 200 euro tot 1.600.000 euro als bijkomende straf kan

	opleggen of door een geldboete van 200 euro tot 1.600.000 euro als hoofdstraf alleen. In het geval de rechter verzachtende omstandigheden toestaat, wordt de gevangenisstraf van niveau 2 vervangen door een geldboete van 200 euro tot 1.600.000 euro als hoofdstraf.
	Waar de boete die aanvankelijk als hoofdstraf was vastgesteld tussen 2.000 euro en 4.000.000 euro lag, wordt het een boete tussen 200 euro en 1.600.000 euro wanneer verzachtende omstandigheden worden toegepast.
Art. 73octies	Art. 73octies
De schending van het bij artikel 93bis bepaalde beroepsgeheim wordt gestraft overeenkomstig de artikelen 66, 67 en 458 van het Strafwetboek.	De schending van het bij artikel 93bis bepaalde beroepsgeheim wordt gestraft overeenkomstig het artikel 352 van het Strafwetboek.
Art. 73nonies	Art. 73nonies
De poging om een in artikel 73, derde lid, bedoelde inbreuk te plegen, wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie jaar en met een geldboete van 26 euro tot 50.000 euro of met een van die straffen alleen.	In geval van een strafbare poging zoals omschreven in artikel 9 van het Strafwetboek wordt de hoofdstraf van gevangenisstraf van niveau 3 vervangen door een hoofdstraf van gevangenisstraf van niveau 2 waarbij de rechter als bijkomende straf een geldboete van 200 euro tot 1.600.000 euro kan opleggen. De hoofdstraf van gevangenisstraf van niveau 2 wordt vervangen door een hoofdstraf van een geldboete van 200 euro tot 1.600.000 euro.
	Waar de boete die aanvankelijk als hoofdstraf was vastgesteld tussen 2.000 euro en 4.000.000 euro lag, wordt dit een boete tussen 200 euro en 1.600.000 euro in het geval van een strafbare poging.
Art. 73decies	Art. 73decies
Wanneer de in artikel 73, derde lid, bedoelde inbreuk gepleegd wordt door een criminele organisatie in de zin van artikel 324bis van het Strafwetboek, wordt de schuldige gestraft met een gevangenisstraf van 1 jaar tot 5 jaar en met een geldboete van 5.000 euro tot 500.000 euro of met een van die straffen alleen.	Wanneer de in artikel 73, derde lid, bedoelde inbreuk gepleegd wordt door een criminele organisatie in de zin van artikel 406 van het Strafwetboek , wordt de schuldige gestraft met een gevangenisstraf van niveau 3 zoals bepaald in artikel 36 van het Strafwetboek. In afwijking van de artikelen 38 en 52, § 1 van het Strafwetboek kan de rechter als bijkomende straf een geldboete opleggen tussen 40.000 en 4.000.000 euro.